

PLAVI PROJEKT

PLAVI PRIRUČNIK

Izrađen u sklopu projekta
“Doprinos razvoju programa
društveno korisnog učenja
na Veterinarskom fakultetu
Sveučilišta u Zagrebu”

IMPRESSUM:

Izdavač:

Udruga za zaštitu prirode i okoliša te promicanje održivog razvoja „Argonauta“,
Pijaca Društva seoske izobrazivosti bb, Murter, OIB 76837976141

Uredništvo:

Udruga Argonauta - Sanja Kovačev, mag. turism. cult.,
Ivana Marin, mag. biol. et oecol.
Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu -
dr. sc. Lada Radin, izv. prof. dr. sc. Martina Đuras,
izv. prof. dr. sc. Tomislav Gomerčić, dr. sc. Maja Lukač
Morski obrazovni centar - Karin Gobić, dipl. ing. biol., Matea Stankić

Lektorica:

Željana Klječanin Franić, prof.

Grafičko oblikovanje:

Mirta Mudronja, mag. ing. techn. graph.

Tisak:

Priručnik je u elektronskom obliku dostupan
na web stranicama izdavača i partnera projekta

Slike i grafike u priručniku:

Martina Đuras, Lada Radin, Kim Korpes

Priručnik je nastao u okviru projekta „Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu“ UP.
04.2.1.02.0164, Europski socijalni fond

Vlasnik publikacije može koristiti ovaj materijal za neprofitnu upotrebu u obrazovne svrhe, uz navođenje točnog izvora. Nijedan dio ove publikacije ne smije se reproducirati, učiniti na bilo koji način dostupnim, digitalizirati, prevoditi, uključivati u kompilacije ili prenositi bez pisane suglasnosti Udruga za zaštitu prirode i okoliša te promicanje održivog razvoja „Argonauta“.

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz Europskog
socijalnog fonda.

Za više informacija o Europskom socijalnom fondu posjetite www.esf.hr.
Za više informacija o fondovima EU-a posjetite www.strukturnifondovi.hr.

Sadržaj priručnika isključiva je odgovornost udruge Argonauta.

SADRŽAJ:

PREDGOVOR	5
O “PLAVOM PROJEKTU”	8
Zašto smo prijavili “Plavi projekt, doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu?”	9
O DRUŠTVENO KORISNOM UČENJU	17
DRUŠTVENO KORISNI PROJEKTI NA VETERINARSKOM FAKULTETU U OČUVANJU MORSKOG OKOLIŠA	26
Informiranje i edukacija o društveno korisnom učenju za studente i nastavno osoblje Veterinarskog fakulteta	26
Radionica za nastavnike Veterinarskog fakulteta	28
Regrutacija studenata za sudjelovanje u programu DKU-a	37
Mentorski programi društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu	42
Terenska nastava programa društveno korisnog učenja	53
Razvoj studentskih društveno korisnih projekata (dokumenti za prijavu za studente)	67
PRIKAZ STUDENTSKIH PROJEKATA DRUŠTVENO KORISNOG UČENJA	75
Primjeri prijavljenih projekata	75
Osvrt mentorā	84
Rezultati evaluacije. prof. dr. sc. Nives Mikelić Preradović	86

MATERIJALI ZA PRAKTIČAN RAD	92
Primjer izmijenjenog kurikuluma predmeta	94
Odluka Fakultetskog vijeća o manjoj izmjeni kurikuluma predmeta	96
Primjer evaluacijskog upitnika za studente, nastavnike i mentore u OCD-u nakon provedenog projekta	97
Primjer volonterskog ugovora	109
Primjer sažetka znanstvenog rada proizašlog iz ugovora	112
Primjer poziva na press konferenciju	113
Primjer priopćenja za medije	114
PROMOTIVNA STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN PROMOCIJE PLAVOG PROJEKTA. IZRADILI: DISTILERIJA DOBRIH IDEJA	116
PRIMJERI OBJAVA I VIDLJIVOSTI PROJEKTA	128
DODATNA VRIJEDNOST PROJEKTA – EDUKACIJSKI CENTAR ZA DRUŠTVENO KORISNO UČENJE PRI VFSZ-U	133

PREDGOVOR

Ideja **Plavog projekta** za udrugu Argonauta od samog je početka bila pozitivan i logičan razvoj aktivnosti udruge u području zaštite morskog okoliša. Nakon dugogodišnjeg rada s djecom od njihove najranije dobi u osvještavanju važnosti očuvanja biljnog i životinjskog svijeta podmorja, rada s osnovnoškolskom djecom i učenicima srednjih škola na aktivnom očuvanju okoliša, čišćenju obala te ronilačkih akcija s lokalnim stanovništvom, rad sa studentima u aktivnostima konkretno definiranim prema zaštiti morskih kornjača i dupina došao je kao savršen nastavak Argonautina djelovanja.

Ipak, najveći izazov u početku projekta bilo je pitanje **Što je to društveno korisno učenje? (DKU)**, pojam (kako nam se to tada činilo) u potpunosti nepoznat. Imali smo sreću pa je naše strahove i predrasude o pojmu DKU-a vrlo lako i brzo približila stručnjakinja u tom području, dr. sc. Nives Mikelić Preradović. Ona nam je zapravo otvorila oči te smo shvatili da smo dosad provodili nešto slično tomu u radu svoje udruge ili smo kao studenti u tome i sudjelovali, ali se te inicijative tada jednostavno nisu tako nazivale.

Potkovani znanjem o DKU-u od dr. sc. Mikelić Preradović te edukacijama Veterinarskoga fakulteta u Zagrebu i Morskog obrazovnog centra Pula o zaštiti morskog okoliša, spremno smo kročili u avanturu zvanu **Plavi projekt** te stvaranje studentskih projekata. Već je prvi kontakt sa studentima naznačio da će biti užitak raditi s njima – odgovornost, kreativnost, entuzijazam i znanje iščitavali su se iz njihovih prijava za sudjelovanje u projektu, a očito je da su za to uvelike zaslužni profesori i asistenti Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji su im prenijeli mnogo znanja uz istodobno prenošenje ljubavi prema temama zaštite morskog okoliša te, konačno, studiju i struci za koju su se opredijelili.

Nije potrebno ni naglašavati kako je provedba studentskih projekata bila jako zanimljiva, a aktivnosti unutar mentorskih programa raznovrsne što će se moći iščitati među stranicama ovoga priručnika. Najveća je vrijednost društveno korisnih projekata, međutim, iskustvo koje su studenti njihovom provedbom stekli te vrijednosti ostvarene provedbom projekata koje su probudile lokalnu zajednicu, dosad uspavanu za pitanja poput onih što učiniti naiđete li na ozlijeđenog dupina ili morsku kornjaču ili pak kako se ponašati u blizini dupina. Ideje stvorene u studentskim projektima DKU-a predstavljaju potencijalne volonterske programe, radna mjesta i inicijative koje će, nadamo se, biti ostvarene sinergijom svih uključenih u ovaj projekt: studenata, profesora, volontera i predstavnika OCD-a. Za udrugu Argonauta ovaj je projekt značio nova znanja i iskustva, nove kontakte i partnerstva, a nadamo se u budućnosti i nove članove i zaposlenike udruge koji će nastaviti aktivnosti i projekte usmjerene na zaštitu i očuvanje bogate prirodne baštine otoka Murtera, Kornatskog otočja i Jadranskog mora.

Sanja Kovačev, mag. turism. cult., voditeljica projekta
Izvršna direktorica, Voditeljica programa za zaštitu kulturne baštine, Udruga Argonauta

Dugi niz godina Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu sudjeluje u praćenju očuvanosti populacija zaštićenih životinjskih vrsta u Hrvatskoj. Prva istraživanja sredozemne medvjedice datiraju još iz 1982. godine, nakon čega su uslijedila istraživanja kitova, medvjeda, vuka, risa, morskih kornjača, a najnovija su posvećena vidri.

Protekla su istraživanja dala važne podatke o populacijama naših zaštićenih životinja, a odnose se na njihovu brojnost, rasprostranjenost, sastav zajednica, gensku raznolikost, prehranu, smrtnost, bolesti, bioakumulaciju onečišćivača okoliša te utjecaje antropogenih čimbenika. Dobiveni rezultati primijenjeni su u strategijama za upravljanje ovim zaštićenim životinjama. Istodobno, stručnjaci našega fakulteta usavršavali su se u brojnim medicinskim zahvatima potrebnima ozlijeđenim zaštićenim životinjama tijekom rehabilitacije.

Zaštićene životinje, osim što imaju neprocjenjivu vrijednost za svoju životnu zajednicu, u pravilu su iznimno karizmatične životinje kojima se čovjek divi bez obzira na dob, zanimanje i zvanje. Svima nama koji smo uključeni u rad sa zaštićenim životinjama poznat je osjećaj strahopoštovanja prilikom susreta s dupinom, medvjedom, vukom, risom, morskom kornjačom. Natjeraju nas da zastanemo i razmislimo o sebi i svojim odlukama.

Naši su studenti od prvih dana istraživanja zaštićenih životinja bili dio svakog projekta. Iako su odabrali iznimno zahtjevan studij veterinarske medicine, nikad im nije bilo teško odvojiti dio svog vremena i posvetiti se temama važnima za širu zajednicu. Vjerojatno, odabравši poziv veterinara, u tim je mladim ljudima već usađen dubok osjećaj za dobrobit ljudi, životinja i prirode kao cjeline. Bez obzira na godinu studija svaki student ima dovoljno vještina da svoje trenutačno znanje pretvori u nešto čime može oplemeniti društvo – s tom smo pretpostavkom krenuli u izazov zvan društveno korisno učenje u okviru našega **Plavog projekta**. Odabrali smo teme važne u zaštiti morskih životinja i pretvorili ih, uz pomoć studenata i naših partnera, u obrazovne projekte za lokalne zajednice u kojima ove životinje žive. Studenti su teoriju pretvorili u praksu. Ispite nisu polagali pred profesorima, nego pred još zahtjevnijom publikom – kritičnom javnosti. I to su odradili odgovorno i izvrsno pripremljeni.

Ovim smo projektom upoznali kako društveno korisno učenje primijeniti u visokoškolskom obrazovanju. Nije samo lokalna zajednica ta koja ovim načinom učenja dobiva. Društveno korisno učenje studentu pokazuje koliko zna i može, a nastavniku dokazuje da je vještina, zadana nekim predmetom, stečena. Upravo zato podržavamo razvoj ovakvog učenja na našem fakultetu i veselimo se budućim studentskim projektima.

prof. dr. sc. Martina Đuras, Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Udruga Morski obrazovni centar Pula (MOC Pula) zadovoljna je što je kao partner bila uključena u **Plavi projekt**. MOC Pula, kao udruga građana koja se prije svega bavi oporavkom morskih kornjača, prvi je put imala prilike sudjelovati na projektu razvoja civilnog društva te smo se prvi put susreli i s provedbom društveno korisnog učenja.

Aktivnosti projekta uvelike su pomogle razvoju udruge i u području socijalnog dijaloga (sa studentima i širom javnosti) i u suradnji i razmjeni ideja o neformalnim načinima učenja kao što je društveno korisno učenje. Angažman na projektu pridonio je našem budućem radu u novim projektima, a iskustva stečena tijekom provedbe ovog projekta moći ćemo primjenjivati prilikom volonterskih aktivnosti i u obrazovanju javnosti. Rad sa studentima na radionicama i tijekom provedbe mentorskih programa bio je dodatan poticaj našim članovima u kreaciji novih, aktivnih programa promocije zaštite morskih kornjača koji uključuju građanstvo, kao što je društveno korisno učenje.

Karin Gobić, dipl.ing.biol.
Morski obrazovni centar Pula

Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Projekt traje 18 mjeseci (do listopada 2019.), sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018,21 kn, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 kn. Nositelj projekta je **Udruga Argonauta iz Murtera**, a partneri na projektu su **Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu** i **Morski obrazovni centar Pula**. Projekt se provodi na području Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije.

Svrha je projekta pružiti priliku studentima veterinarske medicine za angažman u društveno korisnim projektima očuvanja morskog okoliša. Putem projekata u sklopu nastave i u suradnji s organizacijama civilnoga društva studenti prepoznaju potrebe zajednice i putem kolegija izrađuju potencijalna rješenja – projekte u kojima će se angažirati u lokalnoj zajednici.

U sklopu ovoga projekta pronađene su teme koje su studentima zanimljive, a zajednici će donijeti korist edukacijom o metodama praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja, morskih kornjača i dupina.

Terenski rad tijekom projekta provodit će se u Morskom obrazovnom centru – Aquarium Pula i na Murteru. Pulski dio edukacija bit će fokusiran na morske kornjače te će studenti u teoretskom i praktičnom dijelu proći izradu protokola praćenja i spašavanja zaštićenih morskih životinja do praktične primjene prilikom isplova morskim brodicama. Nakon edukacije osmisliće konkretne projekte primjenjive u zajednici i provesti ih u djelo na području Istarske županije. Na radionicama u Murteru studenti će se fokusirati na dupine i educirati se o izradi protokola za praćenje, bilježenju pojavnosti zaštićenih morskih životinja – datum, vrijeme, zemljopisna pozicija, broj životinja, dobne kategorije, meteorološkim uvjetima i ljudskom utjecaju (pomorski promet, turistička i ribarska djelatnost), osnovama fotografiranja zaštićenih morskih životinjskih vrsta te opisu prijetnji tijekom boravka u prirodi i slično. Nakon edukacija, studenti će također osmisliće projekte za stanovništvo obalnih i otočnih zajednica na hrvatskoj strani Jadrana te ih provesti u suradnji s lokalnim udrugama, školama i sličnim ustanovama.

Partneri na ovom projektu omogućit će studentima potpuno nov pristup učenju od onoga na koji su navikli te će svojim stručnim doprinosom potaknuti njihovo aktivno i svrhovito sudjelovanje u životu lokalne zajednice.

Na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu također će biti opremljen Edukacijski centar o zaštićenim morskim životinjama i društveno korisnom učenju kako bi studenti imali adekvatan prostor u kojemu mogu održavati edukacije te tako nastaviti s građanskim angažmanom u zaštiti morskih životinja.

Za sve informacije o projektu pratite službenu Facebook stranicu Plavoga projekta (<https://www.facebook.com/plaviprojekt/>) ili mrežnu stranicu udruge Argonauta (www.argonauta.hr).

Zašto smo prijavili Plavi projekt, doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu?

Na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu (VFSZ) studenti nemaju mogućnost sustavno i kontinuirano primjenjivati znanja stečena tijekom studija uključivanjem u društveno korisne projekte. Stoga je doprinos studenata održivom razvoju zajednice bio nedostatan, a potencijal da aktivnim sudjelovanjem u društvu mogu izgrađivati svoje pozitivne stavove i ponašanja, nedovoljno iskorišten. Svrha predloženog projekta bila je riješiti problem nepostojanja prilika za uključivanjem studenata VSFZ-a u društveno korisne projekte u suradnji s organizacijama civilnoga društva te tako pridonijeti razvoju njihova građanskog angažmana.

Jedan je od uzroka definiranog problema nepostojanje kvalitetnog i održivog programa DKU-a koji bi omogućio prilike za sustavno i aktivno uključivanje studenata u rad OCD-a te iskoristio potencijal koji pruža sinergijsko uključivanje nastavnika i studenata visokoobrazovnih institucija i OCD-a u rješavanje konkretnih problema lokalne zajednice.

IDEJA

Istraživanjem potreba studenata, zaposlenika i volontera OCD-a te stanovništva lokalnih zajednica, temeljenom na dosadašnjem radu partnerskih organizacija, definirana je tema društveno korisnog projekta u koji će se studenti imati priliku uključiti – očuvanje morskog okoliša.

Stoga je zamišljeno da se program DKU-a provede na kolegijima preddiplomskog studija veterinarske medicine u sklopu kojih će se poučavati metode praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja. Suradnja VSFZ-a s OCD-om omogućit će potpuno nov pristup učenju u odnosu na onaj na koji su studenti navikli te svojim stručnim doprinosom potaknuti njihovo aktivno i svrhovito sudjelovanje u životu lokalne zajednice.

PROCES

Kako bi utjecali na povećanje građanskog angažmana studenata, odlučili smo ih putem ovog projekta informirati i educirati o radu civilnog sektora te praktičnoj upotrebi vještina stečenih na fakultetu.

Za početak, na predstavljanje projekta i uvodno predavanje o društveno korisnom učenju, pozvani su svi **studenti** Veterinarskoga fakulteta. Time smo željeli stvoriti *buzz* o DKU-a, informirati veći broj studenata i potaknuti ih da sami dalje istražuju mogućnosti unutar civilnog sektora.

Cilj nam je bio odabrati 30 zainteresiranih studenata koji će biti educirani, informirani i motivirani za razvijanje lokalnih projekata pod mentorstvom profesora i OCD-a u sklopu **Plavog projekta**.

Nastavnike Veterinarskog fakulteta također smo informirali o projektu i planu uvođenja DKU-a u nastavu na fakultetu. Nakon toga smo uključili sve zainteresirane **nastavnike** u **daljnje edukacije o razvoju programa društveno korisnog učenja**, u kojima su sudjelovali i predstavnici uključenih OCD-a.

Razvoj konkretnih **mentorskih programa** nastavili smo putem individualnih konzultacija i edukacije nastavnika s vanjskom stručnom suradnicom, prof. Nives Mikelić Preradović. Nastavnici – mentori studenata, tijekom čitavog projekta usko su surađivati s predstavnicima partnerskih OCD-a kako bi osigurali dostatnu potporu studentima u razvoju lokalnih projekata (od planiranja i prezentacije do provedbe projekata).

Studenti veterinarske medicine u sklopu **novih nastavnih jedinica** unutar tri postojeća predmeta Integriranog preddiplomskog i diplomskog studija veterinarske medicine učili su o metodama praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja (morskih sisavaca i kornjača). U sklopu novouvedenih dijelova kolegija studenti su se upoznali s konceptima te tehnikama učenja sudjelovanjem u zajednici te zajedno s mentorima (nastavnici i OCD) pripremili izvedbeni plan za provedbu terenskog dijela učenja u zajednici.

Uz mentorstvo triju nastavnika Veterinarskog fakulteta i predstavnika Argonaute i Morskog obrazovnog centra po 15 studenata u dvije skupine nakon teoretskog dijela na nastavi uputilo se **na teren** u Pulu i Murter gdje su s nastavnicima, djelatnicima i volonterima organizacija civilnog društva praktično primijenili naučeno i stekli nova praktična znanja o stanju populacija zaštićenih morskih životinja, provjeravanju postojećih protokola liječenja i izradi novih protokola. To im je omogućilo da, u koordinaciji s nastavnicima Veterinarskog fakulteta rezultate dobivene na terenu prilagode za daljnje korištenje u promociji i edukaciji djelatnika javnih ustanova, srednjih i osnovnih škola, vrtića i šire javnosti.

Trideset je studenata **aktivnom suradnjom** s djelatnicima organizacija civilnog društva steklo znanja o organizaciji radionica i promotivnih aktivnosti u zajednici, te su nakon njihova usvajanja organizirali i izveli svoje lokalne projekte. Studenti su sami osmislili način na koji su prenijeli znanja i vještine stečene na fakultetu te odredili tko će polaziti edukacije. Ovisno o ciljanoj skupini, podijelili su se u timove (primjerice tim 1 radio je s djecom predškolske dobi, tim 2 s lokalnim OCD-ovima a, tim 3 s izletničkim turističkim agencijama,

ronilačkim klubovima i sl.). Radom u timu studenti su naučili komunicirati unutar tima (iznositi mišljenja, dati povratnu informaciju i dr.) što ih je osnažilo za aktivno uključivanje u društvo. Na radionice u zajednici pozvat ćemo i studente srodnih struka/znanosti, kako bi se podigla njihova zainteresiranost za daljnju edukaciju i potencijalno uključivanje u lokalne aktivnosti organizacija civilnog društva dugoročno.

DUGOROČNA ODRŽIVOST

Plavi projekt ukupno će za rezultat imati **podizanje kvalitete pružanja postojećih i osmišljavanje inovativnih usluga** na terenu vezanih ponajprije za turističke usluge kojima se većina stanovništva na spomenutim lokacijama bavi. Iznoseći nova znanja i vještine u zajednicu, zaštita okoliša te, posebno, očuvanje bioraznolikosti i zaštita morskih sisavaca postaju okosnica lokalne ponude s dodanom vrijednošću.

Dugoročno. Materijali proizašli iz suradnje prijavitelja i partnera na projektu poslužit će kao okosnica budućeg osmišljavanja edukacijskih kampanja za građanstvo (vrtića i školska djeca, turisti), izradu kvalitetnijih promotivnih i obrazovnih tiskanih i digitalnih materijala, a mogu poslužiti i osmišljavanju kvalitetnijih idejnih prijedloga za buduće projekte. Također, otvorenjem edukacijskog centra na Veterinarskom fakultetu, povećat će se mogućnosti studenata da provode projekte društveno korisnog učenja u mjestu studiranja. Tako će se osigurati održivost DKU-a na Veterinarskom fakultetu jer postoji prostor u kojemu studenti mogu održavati edukacijske radionice za različite ciljne skupine i nakon završetka našega projekta bez troška najma prostora, putovanja, nabave materijala i sl.

Pokaže li evaluacija projekta zadovoljstvo i interes studenata i profesora programom DKU-a, nastavnici VFSZ-a radit će na uvođenju elemenata DKU-a u kolegije na Veterinarskom fakultetu, čime će povećati informiranost i građanski angažman većeg broja studenata.

Završetkom projekta Argonauta će imati educirane volontere i zaposlenike o praćenju i zaštiti morskih životinja, vrijedne stručne partnere (MOC i VFSZ) i kvalitetne obrazovne materijale nastale u projektu. Ti će rezultati pridonijeti razvoju kapaciteta Argonaute u edukaciji šire populacije o temama morskog okoliša, što će se najviše očitovati uvođenjem praćenja i zaštite morskih životinja u volonterski program murterske Eko-patrole. Volonteri Eko-patrole proći će edukacije studenata VFSZ-a o protokolima i metodama praćenja zaštićenih morskih životinja, nakon čega će biti samostalni u izvođenju Eko-patrole i na moru. Također, Argonauta će nastaviti suradnju s Veterinarskim fakultetom nakon završetka projekta – konzultiranjem profesora mentora, po potrebi i organiziranjem radionica o planiranju i provedbi projekata edukacije različitih ciljanih skupina, te dijeljenjem informacija vezanih za praćenje i zaštitu morskih životinja radi planiranja budućih zajedničkih projekata. MOC će i dalje provoditi aktivnosti u okviru programa i radionice osmišljene za svoje posjetitelje, učeničke i studentske grupe. Iskustva ovoga projekta prenijet će se srodnim europskim udrugama uključenima u zaštitu kornjača i sisavaca (NETCET partneri i drugi).

KRAJNJI KORISNICI

Sudonici obuhvaćeni projektom (nastavnici, studenti, volonteri i zaposlenici Argonauta i MOC-a) tijekom projekta i nakon njegove provedbe djelovat će kao multiplikatori rezultata prema krajnjim korisnicima projekta.

Studenti koji dolaze s obalnih i otočnih lokalnih zajednica u Šibensko-kninskoj i Istarskoj županiji: studenti će biti pozvani da sudjeluju u edukacijama o metodama praćenja i zaštite morskih životinja te će im se ponuditi mogućnost volontiranja unutar postojećeg volonterskog programa Eko-patrole. Također, usmenom predajom i putem medija boljom informiranosti studenata o DKU-u na VFSZ-u ne samo da će se povećati svijest studenata o vrijednostima volonterstva i mogućnostima zaštite prirode i morskog okoliša provedbom volonterskih programa kao što je Eko-patrola nego će za neke ovaj projekt biti prvi kontakt s civilnim društvom te će ih povezati s lokalnim OCD-om i motivirati da razmisle kako znanja stečena tijekom studija veterine mogu primijeniti u zajednici.

Stanovništvo obalnih i otočnih zajednica na cijelom području hrvatske strane Jadrana: putem medijskog izvještavanja o aktivnostima projekta povećat će se interes i razina informiranosti građana stanovništva lokalnih zajednica na obalnom i otočnom dijelu Jadrana izvan obuhvata projekta o programu društveno korisnog učenja i za/o volonterstvu u zaštiti prirode i okoliša, posebice morskog okoliša.

Roditelji i drugi članovi obitelji studenata uključenih u projekt: iskustvo DKU-a koje će im studenti prenijeti motivirat će ih da u budućnosti i sami sudjeluju ili na druge prikladne načine pomognu realizaciji projekata u svojoj lokalnoj zajednici. Tako **Plavi projekt** pridonosi razvoju građanskog angažmana šire zajednice Javne ustanove u zaštiti prirode – aktivnosti osmišljene tijekom projekta (prijedlog volonterskog programa praćenja i zaštite morskih životinja) moći će koristiti (prilagoditi) javne ustanove u zaštiti prirode i okoliša kako bi obogatile svoju ponudu volonterskih programa i ciljnoj skupini studenata ponudile volontiranje u zaštićenim područjima.

Srodni fakulteti, lokalni OCD-ovi (ekološke udruge, udruge za poboljšanje kvalitete življenja u lokalnoj zajednici) te OCD-ovi na obalnom i otočnom području RH izvan prostornog obuhvata projekta: u zaključnoj fazi diseminacije rezultata projekta **Priručnik Plavog projekta** distribuirat će se poštom na adrese srodnih fakulteta i OCD-ova te kao e-priručnik u digitalnoj verziji (pdf format) elektroničkom poštom, te će se također objaviti na mrežnoj stranici nositelja projekta, partnera projekta za slobodnu upotrebu kao *open source* materijal. Tako će se potaknuti i provedba rezultata programa društveno korisnog učenja iz **Plavog projekta** na cijelom obalnom i otočnom dijelu RH. **Priručnik Plavog projekta** bit će novi alat za osmišljavanje i provedbu sinergijskog programa društvenog korisnog učenja koji povezuje visokoobrazovne institucije, OCD-ove i studente s lokalnim zajednicama.

Mediji / opća javnost: putem medija općoj će se javnosti prenijeti poruka kojim potrebama lokalne zajednice odgovara program društveno korisnog učenja te koje su koristi lokalne zajednice od provođenja projekata društveno korisnog učenja.

dr. sc. Lada Radin, dr. med. vet.,
voditeljica Ureda za EU projekte, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Partneri na projektu

ŠTO JE ARGONAUTA?

Argonauta je udruga te nevladina, nestranačka i neprofitna organizacija koja uz članove i volontere ima i zaposlenike koji su stručnjaci iz različitih područja.

Argonautu je 2005. godine osnovala skupina murterskih entuzijasta kao odgovor na rastuću potrebu za organizacijom civilnog društva, koja bi se brinula o zaštiti prirode i okoliša otoka Murtera i njegova šireg područja. Svojim dosadašnjim djelovanjem udruga Argonauta pokazala se kao aktivan sudionik u otkrivanju, zaštiti i promociji zakopanog blaga bogate kulturno povijesne i prirodne baštine te stvaranju novih vrijednosti.

Danas je Argonauta prisutna na lokalnoj i regionalnoj razini s misijom doprinosa održivom razvoju zajednice očuvanjem i valorizacijom baštine, poticanjem građanskog aktivizma (osobito mladih) i međusektorske suradnje te razvojem socijalnog poduzetništva.

ARGONAUTINA VIZIJA

Zadovoljan čovjek kao dio aktivne zajednice koja upravlja vlastitim resursima poštujući načela održivog razvoja.

ARGONAUTINA MISIJA

Pridonosi održivom razvoju zajednice očuvanjem i promocijom baštine, poticanjem građanskog aktivizma i međusektorske suradnje te razvojem socijalnog poduzetništva.

KAKO SE FINANCIRAMO

Najveći dio sredstava potrebnih za funkcioniranje udruge i provedbu projekata ostvarujemo putem natječaja različitih donatora (ministarstva, agencije, EU, zaklade, poslovni subjekti, lokalna i regionalna samouprava). Sredstva dodijeljena na natjecajima dužni smo trošiti isključivo namjenski prema unaprijed planiranim aktivnostima te o tome u roku izvještavati donatore. Sva su sredstva usmjerena doprinosu strateškim ciljevima udruge i razvoju organizacije. Financiranje naših projekata i programa ovisi isključivo o njihovoj kvaliteti i konkurentnosti. Unutar udruge razvijamo i socijalno poduzetništvo putem kojega zasad ostvarujemo manji dio prihoda.

Morski obrazovni centar Pula (MOC) jest nevladina, neprofitna udruga građana osnovana 2005. godine. Djeluje u utvrdi Verudela, unutar Aquariuma Pula, a osnovna joj je djelatnost rehabilitacija morskih kornjača. Zajednička ideja Aquariuma Pula i MOC-a, tj. valorizacija i promicanje zaštite prirode, rezultirala je uspostavom Centra za oporavak morskih kornjača, službenog oporavišta za morske kornjače u RH. Od samoga početka do danas Centar je oporavio i vratio u prirodu više od 150 glavatih želvi, od kojih je velik broj pušten upravo tijekom manifestacije puštanja morskih kornjača koja se održava svake godine povodom Svjetskoga dana morskih kornjača u lipnju.

Aquarium Pula već se dugi niz godina bavi akvarijskom djelatnošću i kontinuirano unapređuje tehnologiju i vještine potrebne za kvalitetno održavanje akvarija i Centra. Aquarium Pula izlaže više od 250 vrsta organizama u raznolikim bazenima i nastambama s prilagođenim staništima – prikazuje zanimljive, ugrožene, jedinstvene i druge morske životinje koje godišnje razgleda sve veći broj posjetitelja (150 tisuća u 2018. godini). Svi posjetitelji imaju priliku i obogatiti znanje o potrebi očuvanja mora i morskih kornjača.

Centar djeluje prateći sljedeće stavove:

- Centar je mjesto gdje ljudi imaju jedinstvenu priliku upoznati morske kornjače, osvijestiti potrebu njihova očuvanja i prihvatiti odgovornost djelovanja za njihov opstanak.
- Sve ideje smanjenja prijetnji morskim kornjačama upućuju na potrebu promjene stava i ponašanja ljudi. Upravo u centrima leži jedinstvena prilika da se započnu promjene zahvaljujući karizmatičnosti koju morska kornjača posjeduje, pogotovo u trenucima najveće potrebe, tj. tijekom oporavka.
- Rehabilitacija je jedinstven oblik zaštite morskih kornjača koji prelazi granice pojedinačnih oporavka jedinki. Ona uključuje istraživanja i opažanja koje povećavaju znanje veterinara, biologa i ostalih sudionika uključenih u oporavak i koji svoja znanja primjenjuju i izvan Centra.

Centar je od 2012. godine dio mreže pod vodstvom nadležnog ministarstva, koja služi za brzo spašavanje životinja, ali i stvaranje globalne baze podataka u RH (Sustav za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih, bolesnih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih morskih životinja). Aktivnost Centra unutar mreže jest prihvati i briga ozlijeđenih morskih kornjača iz cijeloga hrvatskog dijela Jadrana.

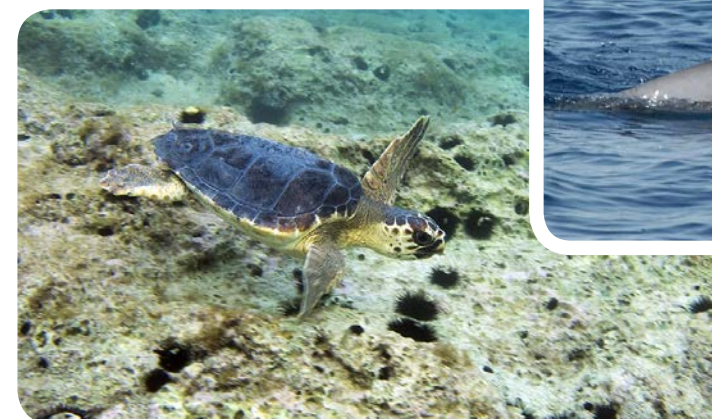

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu javno je visoko učilište koje ustrojava i izvodi sveučilišne studije te provodi znanstveni i visokostručni rad u području biomedicine i zdravstva, polju veterinarske medicine te ostalim srodnim područjima, kao i programe cjeloživotnog obrazovanja doktora veterinarske medicine. Osnovan prije sto godina, jedan je od najstarijih fakulteta u Republici Hrvatskoj te je sa svojom dugom tradicijom i izgrađenim kriterijima izvrsnosti nedjeljiv od razvoja veterinarske struke u Hrvatskoj.

Tijekom svojega stoljetnog postojanja Fakultet obavlja osnovnu obrazovno-znanstvenu funkciju u području veterinarske medicine. Sveučilišni diplomski studij danas se izvodi kao integrirani preddiplomski i diplomski studij veterinarske medicine i traje šest godina. Osim studija na hrvatskom jeziku, izvodi se i integrirani studij veterinarske medicine na engleskom jeziku. Na Veterinarskom se fakultetu izvodi i poslijediplomski sveučilišni doktorski studij Veterinarske znanosti, koji je 2017. godine od Agencije za znanost i visoko obrazovanje dobio oznaku visoke razine kvalitete, te brojni poslijediplomski specijalistički studiji.

Osim obrazovanja i znanstvenih istraživanja, provodi i stručne aktivnosti na brojnim područjima kao što su veterinarsko javno zdravstvo i zaštita okoliša, klinička i terenska dijagnostika, liječenje i suzbijanje bolesti životinja i zoonoza, nadzor i stručne ekspertize u području veterinarske medicine odnosno uzgoja životinja, istraživanje i proizvodnja lijekova namijenjenih zaštiti zdravlja životinja, projektiranje i organizacija stočarske proizvodnje, higijena i tehnologija u proizvodnji namirnica animalnog podrijetla.

Suradnja Veterinarskog fakulteta i Morskog obrazovnog centra započela je 2014. godine radi specifičnosti liječenja gmazova i potrebe za osobljem specijaliziranim za tu granu veterinarske medicine. Veterinarski fakultet i Morski obrazovni centar potpisali su tada

ugovor o liječenju, dijagnostici bolesti i brizi o morskim kornjačama. U zajedničku suradnju o liječenju, brizi i puštanju oporavljenih morskih kornjača uključeni su i studenti veterinarske medicine, koji se osim u klinički dio uključuju i u istraživanja vezana uz mikrobiologiju probavnog sustava glavate želve, kao najčešće morske kornjače naših krajeva. Studente potičemo da svoje znanje šire i među kolegama, predavanjima na edukativnim radionicama o gmazovima.

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu već dugi niz godina sudjeluje u praćenju (monitoringu) morskih sisavaca u Jadranskom moru. Praćenje morskih sisavaca sastoji se od istraživanja živih jedinki u njihovom staništu i na istraživanja životinja koje su pronađene uginule u području Jadranskog mora i njegovom priobalju. Istraživanja morskih sisavaca koja se provode na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu započela su sredinom 80-tih godina prošlog stoljeća i obuhvaćaju brojna područja biologije morskih sisavaca. Tijekom proteklih istraživanja prikupljeno je mnoštvo važnih podataka o morskim sisavcima a odnose se na njihovu brojnost, rasprostranjenost, sastav zajednica, morfološke specifičnosti, gensku raznolikost, prehranu, smrtnost, bolesti, parazitska i zarazna oboljenja, bioakumulaciju zagađivala okoliša, te utjecaje raznih antropogenih čimbenika. Dobiveni rezultati korišteni su od strane državnih ustanova (Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu) prilikom donošenja odluka i strategija upravljanja morskim sisavcima. U sklopu postmortalnih pregleda izrađeni su kosturi i sačuvani brojni uzorci koji su trenutno pohranjeni na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pohranjeni uzorci koriste se za navedena istraživanja, ali i za izvođenje nastave iz tri predmeta integriranog preddiplomskog i diplomskog studija veterinarske medicine i tri predmeta doktorskog studija veterinarske medicine. Sva istraživanja i pohrana materijala morskih sisavaca obavljani su uz dopuštenja nadležnih ministarstava Republike Hrvatske.

O DRUŠTVENO KORISNOM UČENJU

Ovaj priručnik može poslužiti kao izvor i poticaj za inovaciju nastavnog procesa, razvoj mehanizama poticanja i praćenja kritičkog promišljanja studenata i akademske pismenosti u sklopu projekata DKU-a. Također, njegova je svrha potaknuti bolju povezanosti nastavnika i studenata s lokalnom društvenom zajednicom kroz upoznavanje s konkretnim problemima i razvoj metoda njihova rješavanja u sklopu nastavnog plana i programa na primjeru provedbe projekta Plavi projekt – doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, UP. 04.2.1.02.0164 financiranog iz Europskog socijalnog fonda.

Društveno korisno učenje (DKU, engl. *service learning*) jest nastavna metoda koja povezuje akademsku ekspertizu s društvenim potrebama radi produbljivanja procesa učenja, razvoja dugoročnih rješenja konkretnih problema u zajednici stvaranja novog znanja i izgradnje društva znanja. Rezultati istraživanja koja se na fakultetima diljem svijeta provode još od 1993. pokazali su da DKU potiče studente na aktivno učenje i bolje usvajanje nastavnog sadržaja te da nije ograničen samo na društvene znanosti, nego postiže uspjeh u različitim znanstvenim područjima. Stoga se ovaj priručnik bavi procesom uvođenja DKU-a u nastavu radi ostvarivanja načela Bolonjskog procesa: pretvorbe Hrvatske u napredno društvo znanja i osiguranja pokretljivosti i zapošljivosti studenata koji završavaju studij (Mikelić Preradović, 2009.).

Društveno korisno učenje jest nastavna metoda koja studentima omogućuje da primjenjuju znanja i vještine stečene tijekom studija te obogaćuju proces usvajanja znanja radeći u timu na razvoju projekta kojim se rješava konkretan društveni problem. Kao takvo, društveno korisno učenje blisko je trendovima suvremenog obrazovanja koji ističu važnost kritičkog mišljenja i praktičnog iskustva u obrazovanju (Stanke i Putarek, 2016.).

Kod učenja zalaganjem u zajednici uloga studenata determinirana je potrebama zajednice u kojoj oni djeluju, a ne unaprijed definiranim očekivanim ishodima učenja nastavnika i obrazovne institucije. Aktivno sudjelovanje studenata tako transformira teoriju u praksu šireći granice učenja iz učionica, odnosno predavaonica, u jezgru zajednice. Tradicionalna nastava predavačkog tipa zamjenjuje se nastavnim programom koji se temelji na iskustvu stečenom u zajednici, zalaganju i aktivnostima usmjerenima prema potrebama zajednice, a studenti su aktivni sudionici u svakom dijelu provedbe, izloženi pitanjima, problemima i izazovima zajednice (Čulum i Jelenc, 2015.).

Doprinos društveno korisnog učenja zajednici, studentima i nastavnicima uključenima u taj proces (Ćulum i Jelenc, 2015.):

A) ZAJEDNICA

- Doprinos rješavanju problema koji postoji u praksi, a koji se zbog nedostatka vremena, novca, zaposlenika, manjka znanja i vještina nije riješio.
- Besplatno dobivanje poslovne informacije, prijedloga za unapređenja ili konkretna pomoć u ostvarenju projekta. Ostvarivanje i održavanje kontakta sa sveučilištem, fakultetom, nastavnicima i studentima za potencijalne oblike suradnje u budućnosti.
- Otvaranje komunikacije sa sveučilištem za daljnju poslovnu suradnju.
- Minimalan angažman za rješavanje izazova s kojim se suočavaju.
- Upoznavanje studenata koji rade na konkretnim zadacima i u funkciji su potencijalnih zaposlenika.
- Stjecanje novih znanja i vještina koje studenti posjeduju.
- Omogućuje se analiza poslovne situacije iz perspektive mlade osobe koja (objektivno) sagledava situaciju i nije opterećena odnosima ili internim poslovnim pravilima.
- Pomoć mladim ljudima koji tek započinju stjecati prva radna iskustva.

B) STUDENTI

- Olakšava se razumijevanje, učenje i savladavanje teorijskog dijela gradiva u sklopu kolegija.
- Omogućuje se sposobnost razvijanja snalaženja u nepredvidivim poslovnim situacijama.
- Razvijaju se kompetencije ad hoc poslovnog odlučivanja. Omogućuje se samorefleksija o osobnim predispozicijama za potencijalnu karijeru i kompetencijama potrebnima za nju.
- Iskustveno učenje oblik je učenja kojim se na osobnom iskustvu nauče materijali koji se pamte cijeli život.
- Uočava se relevantnost teorijskog znanja na budućem radnom mjestu.
- Izgrađuju se kompetencije kojima se studenti mogu koristiti na radnom mjestu.
- Omogućuje se razvijanje kreativnosti.
- Poboljšava se razumijevanje podjela, klasifikacija i pojašnjavaju pojmovi/koncepti koji se studentima nerijetko čine nerazumljivima, dosadnima ili nerealnima.

- Upoznavanje s kaotičnom, zahtjevnom poslovnom stvarnošću u kojoj će se studenti naći nakon završetka studija.
- Širenje mreže društvenih kontakata – upoznavanje potencijalnih poslodavaca, suradnika, partnera, klijenata.
- Upotpunjavanje životopisa praktičnim iskustvom koje poslodavci cijene prilikom razgovora za posao.
- Prednost pri zapošljavanju zbog činjenice da poslodavci cijene dodatan angažman studenata.
- Razvija se sposobnost vođenja.
- Razvijaju se komunikacijske vještine unutar tima, s partnerom u zajednici i s nastavnikom.
- Razvija se osjećaj (odgovornog) poslovnog odnosa s partnerom u zajednici.
- Omogućuje se razvijanje načina suočavanja sa stresom, frustracijama, neuspjesima, konfliktima, nerazumijevanjima, krivim tumačenjima, odbijanjem, neostvarenjem (planiranih) ciljeva.
- Stječe se pravi uvid u kompleksnost poslovne stvarnosti koju je na nastavi teško dočarati poslovnim slučajevima ili opisivanje primjera iz prakse.
- Mogućnost testiranja afiniteta i motivacije za izbor buduće karijere studenta.
- Razvijaju se kompetencije koje povećavaju zapošljivost na tržištu rada.
- Razvija se samopouzdanje studenta u razvijanju poslovnih kompetencija potrebnih za zapošljavanje.
- Razvijaju se poduzetničke vještine. Razvijaju se vještine pregovaranja, uvjeravanja i prezentacije.
- Omogućuje se savladavanje gradiva različitim strategijama učenja.
- Razvijaju se socijalne vještine.
- Upoznaju se različitosti poslovnih situacija/izazova i kontekst rada partnera u zajednici.
- Koordinacija članova tima i razvijanje odgovornosti prema partneru u zajednici, rokovima, preuzetim obvezama i dovršetku planirane obveze u skladu s dogovorenim kriterijima.
- Objedinjuju se znanja i vještine stečeni na raznovrsnim kolegijima.
- Razvija se potreba za proaktivnim i odgovornim djelovanjem u društvu.
- Razvija se osjećaj društvene odgovornosti, socijalne osjetljivosti za potrebe lokalne zajednice, s posebnim naglaskom na marginalizirane društvene skupine.
- Podiže se osviještenost studenata o njihovoj ulozi u društvu i načinima na koje mogu pomoći svojim znanjem i vještinama.

- Učenje se ne događa samim radom na konkretnom problemu, nego razmišljanjem o iskustvu, dajući mu time smisao i povezujući ga s teorijom i prethodnim iskustvom.
- Razvijaju se sposobnosti studenta da se suoče s nelinearnim, nestrukturiranim problemom i samostalno odluče o načinu njihova rješavanja.
- Razvijaju se sposobnosti analize problema, razumijevanja kompleksnosti problema, kritičkog promišljanja i kognitivnog razvoja.
- Razvija se komunikacija s različitim socijalnim skupinama u društvu te se uočavaju i prihvaćaju različitosti, važnost međusobnog razumijevanja i važnost razmjene iskustava uz poštovanje druge strane.

C) NASTAVNICI

- Povećava se kvaliteta i relevantnost nastavničkog sadržaja.
- Povećava se kreativnost i dinamičnost nastavnog procesa te interakcija sa studentima.
- Osigurava se proaktivan stav studenata tijekom cijelog semestra.
- Razvijaju se inovativni pristupi rješavanju problema.
- Razvija se okruženje u kojemu studenti uočavaju problem i imaju potrebu da profesor mentorski prati njihov rad.
- Razvijaju se kontakti s partnerima u zajednici.
- Omogućuje se bliskiji odnos sa studentima.
- Upoznaju se aktualni problemi u praksi.
- Pristupa se poslovnim informacijama o trendovima u praksi.
- Suradnja na budućim projektima većih opsega.
- Testiraju se modeli, koncepti i metodologija rješavanja konkretnih slučajeva organizacija/institucija u zajednici.
- Pomaganje zajednici u kojoj rade.
- Unapređuje se struka i znanstvena disciplina.
- Povezuju se nastavnici različitih disciplina u razumijevanju svrhe i postignuća njihova nastavničkog angažmana.
- Podiže se ugled profila nastavnika u visokoobrazovnom sustavu.
- Omogućuje se stvaranje mosta između teorije i prakse, i za studente i za nastavnike.
- Stvara se empirijska baza informacija kao podloge znanstvenim istraživanjima.
- Mogućnost objavljivanja radova u međunarodno prepoznatljivim časopisima o iskustvima primjene metodologije u nastavi za širok raspon znanstvenih područja.

Društveno korisno učenje, prof. dr. sc. Nives Mikelić Preradović

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska, nmikelic@ffzg.hr

Sinonim: učenje zalaganjem u zajednici

Uvod

Društveno korisno učenje (DKU) općenito se definira kao oblik iskustvenog obrazovanja koji integrira smislen društveno koristan rad u kurikulum. DKU sadržava dva glavna elementa: angažman u zajednici (društveno koristan rad) i odraz toga angažmana (učenja). Prema Bingleu i Hatcher ovi elementi trebaju biti uravnoteženi, a od studenata se očekuje *sudjelovanje u organiziranom društveno korisnom radu koji zadovoljava utvrđene potrebe zajednice i razmišljanje o društveno korisnoj aktivnosti na takav način da steknu razumijevanje nastavnih sadržaja, širu perspektivu o znanstvenoj disciplini i izgrađenu građansku odgovornost* (1995., str. 112). DKU je redovito primjenjivana nastavna metoda u osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju u Sjevernoj Americi, Zapadnoj Australiji i Novom Zelandu te u nekim zemljama EU-a poput Njemačke i Španjolske.

Definicije DKU-a mogu se podijeliti u dvije glavne skupine.

Prva skupina definicija opisuje DKU kao nastavnu metodu, dok druga skupina DKU definira kao filozofiju obrazovanja. Definicije DKU-a kao nastavne metode sadržavaju tri ključna elementa kojima se to učenje razlikuje od drugih oblika iskustvenog obrazovanja. Ti su elementi strukturno opsežno kritičko mišljenje, primjena naučenog u stvarnom okruženju i relevantan društveno koristan rad. Kritičko mišljenje studenata i učenika potiče integracija teorije i prakse. Primjenom naučenog u stvarnom kontekstu nadopunjuju se ciljevi buduće karijere. Stoga društveno koristan rad mora biti relevantan, smislen i čvrsto integriran u nastavni plan i program. Sudionici DKU-a trebaju pokazati ravnotežu apstraktnog i konkretnog znanja, razvoj socijalne inteligencije i građanske odgovornosti.

Društveno korisno učenje kao filozofiju obilježava *ljudski rast i svrha, društvena vizija, pristup zajednici i način spoznaje* (Kendall, 1990., str. 23., prema Jacoby, 2014. str. 5.). Na temelju pretpostavke da društveno koristan angažman može uzrokovati promjene u društvenoj stvarnosti, DKU pripada tradiciji radikalne/kritičke pedagogije. DKU je povezan s Freireovim konceptom obrazovne **prakse**, budući da veže konkretna iskustva s apstraktnim teorijskim konceptima i proširuje percepciju moći i promjene. Primjenom koncepta **povijesti** DKU obuhvaća širok kontekst bavljenja društvenim problemima, nudeći različite odgovore na društvena pitanja i nastojeći riješiti te probleme. To se učenje temelji na **dijalogu** koji je preduvjet za formiranje partnerstva između nastavnika, učenika i lokalne zajednice.

DKU se obično nalazi pod istim kišobranom s volonterskim radom studenata. Međutim volonterstvo je usmjereno na usluge koje se pružaju i na prednosti za zajednicu, dok DKU stavlja podjednak fokus na studente i zajednicu. Aktivno sudjelovanje u DKU-u razlikuje se od raznih oblika aktivnog učenja (terenskog rada, prakse ili problemske nastave). Prema Eyleru i Gilesu *ono što odvaja društveno korisno učenje od drugih terenskih i iskustvenih oblika učenja je društvena korist za lokalnu zajednicu, davanje drugima, a studenti su svjesni te vrijednosti* (1999., str. 37.). Za razliku od različitih oblika terenske nastave, koji su obično korisniji za studente nego za zajednicu, DKU naglašava korist društveno korisnog rada i za članove lokalne zajednice.

Četiri faze društveno korisnog učenja

Projekti DKU-a obično se sastoje od četiriju međusobno povezanih faza: **istraživanje i priprema, djelovanje, refleksija i demonstracija** (Kaye, 2004.). Tijekom **istraživanja i pripreme** studenti prepoznaju potrebu zajednice ili problem koji treba rješavati i analiziraju ključne resurse koje oni mogu ponuditi (vještine, znanja i talente). Istraživanje se provodi na temelju različitih pristupa: intervju, anketa, literature, interneta i osobnih zapažanja, te zahtijeva timski rad. Na kraju ove faze studenti moraju dokumentirati prirodu i opseg identificiranih potreba zajednice. Istraživanje i priprema sastoje se od stjecanja relevantnih znanja i vještina te njihova usklađivanja s ciljevima kurikula. Ovdje nastavnici definiraju relevantne ishode učenja i povezuju ih s interesima studenata, utvrđenim potrebama u zajednici i odgovarajućim akademskim sadržajem. Studenti često rade u manjim skupinama. Uloge, odgovornost i potrebni preduvjeti svakoga člana grupe razjašnjavaju se, a razvija se i vremenski tijek te definiraju projektni rokovi. U suradnji sa zajednicom studenti identificiraju i analiziraju različita gledišta istoga problema. Tako uče o *povijesnim, sociološkim, kulturnim, gospodarskim i političkim kontekstima na kojima se temelje potrebe ili problemi zajednice* (Jacoby, 2014., str. 3.). Iskustveno učenje upareno s kritičkom analizom i razmišljanjem dovodi studente u situaciju gdje moraju smjestiti svoj društveno koristan rad u društveni kontekst kroz akademsko čitanje.

Tijekom faze **djelovanja** studenti provode planirani projekt, sudjeluju u smislenom i relevantnom društveno korisnom radu i primjenjuju novostečena znanja i vještine. Djelovanje može biti u obliku izravne ili neizravne aktivnosti, istraživanja ili zagovaranja i trebalo bi predstavljati kolaborativno i sigurno okruženje za učenje, rast i pogreške. Kritičko promišljanje zbiva se prije, za vrijeme i nakon aktivnosti i povezuje sve faze DKU-a. Ono treba poticati empatiju prema drugima, integrira iskustvo i ima za cilj smjestiti emocionalna, kognitivna i socijalna obilježja iskustva u širi kontekst. Višestruke izazovne aktivnosti kritičkog mišljenja (kao što su dnevnik rada, grupne diskusije u učionici ili na mreži, usmjereno pisanje, portfelji, igranje uloga itd.) jesu sredstva za procjenu uspješnosti pojedinih studenata i projekata DKU-a u cjelini. Kritičkim promišljanjem studenti doživljavaju utjecaj njihove aktivnosti na zajednicu i na sebe osobno.

U fazi **demonstracije** studenti sažimlju iskustva. Tu trebaju dokumentirati cijeli projekt da bi mogli objasniti sve faze svoga iskustva i rezultate projekta te se koristiti rezultatima projekta za njegovo poboljšanje. Praktične aktivnosti tijekom demonstracije uključuju javne prezentacije, blogove, portfelje, videozapise i druge načine diseminacije razvijenih kompetencija i postignutih rezultata unutar zajednice.

Prednosti i nedostaci društveno korisnog učenja

Društveno korisno učenje ima pet glavnih dionika: studente, nastavnike, sveučilišta/fakultete, partnere u zajednici i članove lokalne zajednice (pojedince, grupe ili organizacije). Razumijevanje među dionicima uspostavlja se partnerstvom u DKU-u. Studenti, koji rade kao tim, bave se stvarnim problemima u projektima DKU-a i nadopunjuju svoje teorijsko znanje potaknuti dubokim razmišljanjem o sebi i svom odnosu prema zajednici. Obrazovni aspekti DKU-a vrednuju se na temelju povezanosti učenja i društveno korisnog rada, a praktični aspekt procjenjuje se u odnosu na lokalnu zajednicu. Studenti u DKU-u smatraju se ravnopravnim dionicima s pravom glasa u pripremi, provedbi i evaluaciji projekata. Istraživanja o DKU-u donose konzistentne dokaze o poboljšanju vještina studenata u rješavanju problema, komunikaciji, timskom radu, interkulturalnim odnosima, liderstvu i odlučivanju (Carrington i Selva, 2010.; Harris, Jones i Coutts, 2010.; Kenworthy-U'ren, 2008.; Milne, Gabb i Leihy, 2008.; Prentice & Robinson, 2010., prema Smith i Shaw, 2012.). Studenti također ostvaruju bolju i dugotrajniju povezanost s nastavnicima (Pribbenow, 2005., prema Workman i Berry, 2010.).

U svom pregledu relevantne literature Workman i Berry (2010.) upućuju na to da nastavnici aktivno uče od svojih studenata. DKU im omogućuje da brendiraju svoje škole i sveučilišta kao mjesta posvećena društveno korisnom učenju i postaju sve umreženiji. Nastavnici definiraju sljedeće prednosti DKU-a: preuzimanje novih uloga, poboljšanje učenja aktivnim mentorstvom, bolja povezanost sa studentima, poticanje većeg studentskog angažmana, veća relevantnost njihova područja. Partneri u zajednici počinju opažati nastavnike kao pragmatične, angažirane stručnjake, a nastavnici postaju svjesni svog utjecaja na lokalne zajednice. Partneri u zajednici (kao što su organizacije civilnog društva) i njihovi korisnici iz lokalne zajednice pružaju studentima mogućnosti za učenje, a dobivaju korist od vrijednog ljudskog kapitala. Također, *partneri u zajednici katkad nude studentima plaćeno stažiranje i zaposlenje nakon diplome* (Workman i Berry, 2010.).

Nadalje, Workman i Berry navode da *sveučilišta koja dijele misiju DKU-a postaju lideri u međuinstitucionalnim mogućnostima poučavanja i istraživanja* (2010.). Projekti DKU-a povećavaju ugled obrazovnih institucija jer partneri u zajednici dijele informacije s drugim organizacijama u zajednici o svojim iskustvima. Oni također sveučilištima i fakultetima osiguravaju okvir za razvoj dugoročnog partnerstva sa zajednicom i strateško planiranje.

SL se obično kritizira zbog longitudinalnog utjecaja na sve dionike, posebno studente i zajednicu. U DKU-u uspjeh i učenje studenata temelji se na kritičkom mišljenju, što je iznimno teško ocijeniti (Clayton, Bringle i Hatcher, 2013.). Nadalje, većina projekata DKU-a izvodi se u okviru jednosemestralnih kolegija tako da su ograničeni rokom i brojem angažiranih sudionika, a fokus može biti na studentima i njihovim postignućima u učenju. U takvim se slučajevima poučavanje i učenje mogu provoditi po cijenu zajednice (Roschelle, Turpin i Elias, 2000 prema Mitchell, 2008).

DKU se također kritizira s teorijskog stajališta. Kritičari upućuju na nedostatak artikuliranog konceptualnog okvira, gdje se DKU istodobno tumači kao obrazovna strategija koja poboljšava učenje, polje obrazovanja, filozofski pristup, sredstvo za poboljšanje studentske empatije, samosvijesti i socijalne inteligencije te radikalni društveni pokret. Traži se *sveobuhvatniji pristup procjeni institucionalizacije DKU-a koji može pružiti istraživačima i praktičarima podatke i dokaze potrebne za potpunije razumijevanje najučinkovitijih strategija, struktura i politika za olakšavanje institucionalizacije DKU-a* (Clayton, Bringle i Hatcher, 2013.). Neki su kritičari zabrinuti i da bi DKU mogao dodatno učvrstiti stereotipe i pogoršati asimetriju moći između nekih kulturnih i društvenih skupina (Stewart i Webster, 2010.) .

Kao odgovor na praktične kritike DKU zajednica identificirala je pluralitet perspektiva i okvir temeljen na vrijednosti koji objedinjuje DKU (Butin, 2003., prema Smith i Shaw, 2012.). Ponuđen je niz standarda kvalitete i temeljnih načela za DKU, ponajprije četiri R: *respect* – poštovanje, *reciprocity* – uzajamnost, *relevance* – relevantnost i *reflection* – promišljanje (Butin, 2003., prema Smith i Shaw, 2012.). Međusobno poštovanje svih zainteresiranih strana preduvjet je za podupiranje raznolikosti, promicanje tolerancije i prihvaćanje drugih. Poštovanje se mora pokazati stavovima, okolnostima i načinom života. Uzajamnost upućuje na proces razmjene vrijednosti koji pogoduje svim zainteresiranim stranama: studentima koji poboljšavaju učenje, nastavnicima koji se bave zajednicom, obrazovnim ustanovama koje unapređuju kvalitetu svog rada i zajednici koja ima izravnu korist od projekata DKU-a. Relevantnost se postiže integracijom društveno korisnog rada i kurikula. Konačno, kritičko promišljanje o iskustvu DKU-a omogućuje studentima da ispituju svoja uvjerenja i ima li njihovo učenje smisao.

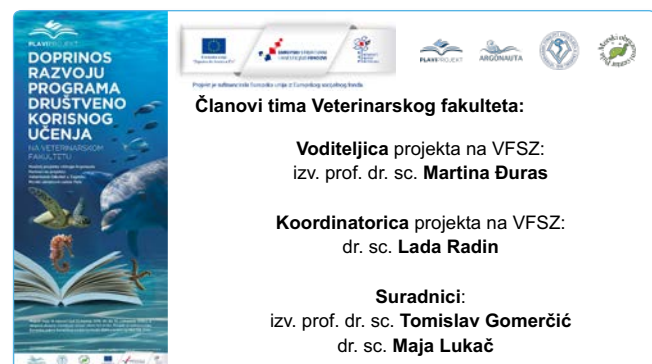
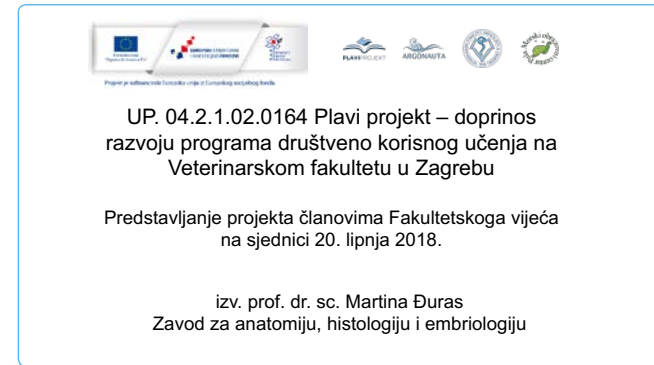
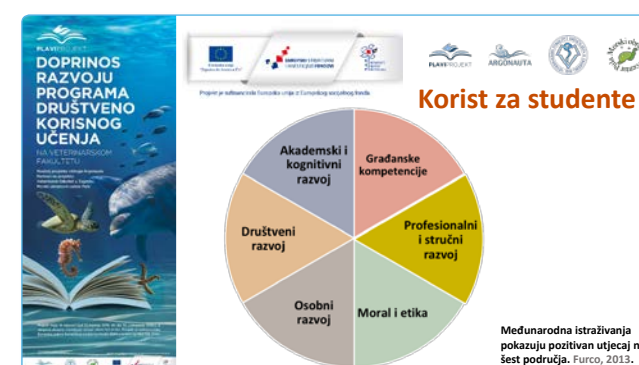
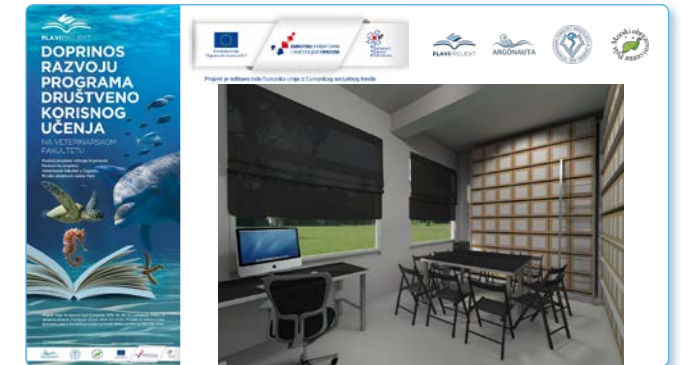
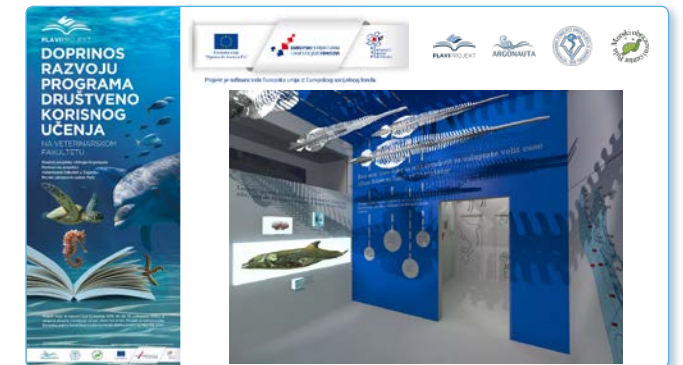
Kao odgovor na teorijske kritike znanstvenici predlažu složenu pedagošku i filozofsku koncepciju DKU-a na temelju više teorijskih modela (Jacoby, 2014.). Ovaj koncept proizlazi iz Deweyjeve filozofije iskustva, njezinih veza s refleksivnim mišljenjem i važnosti interakcije između studenta i zajednice. DKU se također temelji na Kolbovu ciklusu učenja i psihološkoj važnosti promišljanja. Naglašavajući društvenu odgovornost, promjenu i društvenu pravdu, recentna literatura smješta DKU u tradiciju kritičke pedagogije iz čega odnedavno izrasta progresivna pedagoška orijentacija koja se zove kritičko društveno korisno učenje koje zahtijeva da *studenti ne samo sudjeluju u zajednicama nego se i transformiraju u angažirane i aktivne građane* (Mitchell, 2008.).

Literatura

1. Bringle, R. G. & Hatcher, J. A. (1995). A service-learning curriculum for faculty. *Michigan Journal of Community Service-learning*. 2, 112-122.
2. Clayton, P. H., Bringle, R. G. & Hatcher, J. A. (Eds.). (2013). *Research on service learning: Conceptual frameworks and assessment: Communities, Institutions, and Partnerships*, Volume 2. Sterling, VA: Stylus.
3. Eyler, J. & Giles, D. (1999). *Where is the learning in service learning?* San Francisco, CA: Jossey-Bass.
4. Freire, P. (1972). *Pedagogy of the oppressed*. Harmondsworth, UK: Penguin Education Specials.
5. Jacoby, B. (2014). *Service-Learning Essentials: Questions, Answers, and Lessons Learned*. San Francisco, CA: Josey-Bass.
6. Kaye, C. B. (2004). *The complete guide to service learning: Proven, practical ways to engage students in civic responsibility, academic curriculum, and social action*. Minneapolis, MN: Free Spirit Publishing Inc.
7. Mitchell, T. D. (2008). Traditional vs. critical service-learning: Engaging the literature to differentiate two models. *Michigan Journal of Community Service Learning* 14(2), 50-65.
8. Smith, J. & Shaw, N. (2012). Enacting Service Learning across HE disciplines: An exploration of pedagogical principles. In Campbell, M. (Ed.) *Collaborative education: Investing in the future – Proceedings of the 2012 Australian Collaborative Education Network National Conference, Australia*.
9. Stewart, T. & Webster, N. (Eds.). (2010). *Problematizing Service-Learning: Critical Reflections for Development and Action*. Charlotte, NC Information Age Publishing.
10. Workman, L. & Berry, G. (2011). Building the Five R/Five Stakeholder Research Framework: Understanding Engaged Learning in the Business School. *The Journal of Business Inquiry*, 9 (1), 127-147.

DRUŠTVENO KORISNI PROJEKTI NA VETERINARSKOM FAKULTETU u očuvanju morskog okoliša

Informiranje i edukacija o društveno korisnom učenju za studente i nastavno osoblje Veterinarskog fakulteta

Kako se ocjenjuje DKU?

- Osnovni ciljevi uvođenja društveno korisnog učenja u nastavu su:
 - usavršavanje procesa učenja kroz aktivno djelovanje u zajednici i
 - pružanje mogućnosti studentima za upotrebu stečenih vještina i znanja u stvarnim životnim situacijama
- Ocjenjivanje daje pregled koliko su gore navedeni ciljevi ostvareni te daje odgovor na pitanje *Jesu li studenti naučili ono što ste Vi htjeli?*
- Odgovore na to pitanje dobit ćete kroz vrednovanje dnevnika, izvješća i prezentacija (usmenih i pismenih) koji su stvarani tijekom projekta

<https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/>

<https://www.facebook.com/plaviprojekt/>

HVALA NA POZORNOSTI!

Radionica za nastavnike Veterinarskog fakulteta

PROGRAM RADIONICE na Veterinarskom fakultetu, 7. lipnja 2018. Predavač: prof. dr. sc. Nives Mikelić Preradović, FFZG	
10.00 – 10.10	Predstavljanje sudionika radionice i upoznavanje sa sadržajem prvoga dana radionice
10.10 – 10.20	Uvodna evaluacija (ispunjavanje online ankete)
10.20 – 11.50	Osnovna terminologija, koncepti i teorijska pozadina DKU-a. Nacionalni i međunarodni primjeri društveno korisnog učenja
11.50 – 12.00	Stanka
12.00 – 12.30	Motivacija za uvođenje DKU-a u nastavu: utjecaj na studente, zajednicu, sveučilište
12.30 – 13.00	Upitnik o stilovima učenja – vježba
13.00 – 14.00	Dijelovi projekta DKU-a: planiranje i priprema
14.00 – 14.30	Rasprava. Vježba: osmišljavanje vlastitog projekta DKU-a. Predstavljanje vlastitog projekta DKU-a
14.30 – 15.00	Dijelovi projekta DKU-a: realizacija i evaluacija projekta. Ocjenjivanje kolegija DKU-a
15.00 – 16.00	Vježba: osmišljavanje vlastitog kolegija DKU-a. Rasprava i zaključak radionice

Osmišljavanje projekta (POTREBA)

Kao pomoć mogu vam poslužiti društveni problemi definirani u Obzoru 2020.

Prioritet Društveni izazovi sastoji se od sedam društvenih izazova, odnosno strateških prioriteta:

1. Zdravlje, demografske promjene i kvaliteta života
2. Sigurnost hrane, održiva poljoprivreda i šumarstvo, istraživanje mora, pomorja i unutarnjih voda i bioekonomija
3. Sigurna, čista i učinkovita energija
4. Pametni, zeleni i integrirani promet
5. Klimatska aktivnost, okoliš, učinkovitost resursa i sirovine
6. Uključiva, inovativna i promišljena društva
7. Sigurna društva: zaštita slobode i sigurnosti Europe i njezinih stanovnika

- ☐ Postoje li grupe u zajednici kojima bi pomoć bila potrebna?
- ☐ Koji su to aspekti života u zajednici na čijem je unapređenju i razvoju potrebno raditi?
- ☐ Što vidite kao problem u zajednici na koji biste htjeli utjecati?
- ☐ Što zajednica poduzima u vezi s tim problemom? Kakve resurse imaju (ljudske, financijske, organizacijske, društvene itd.)?
- ☐ Na koji način projekt o kojemu razmišljate može utjecati na uzrok problema koji vas zabrinjava? Na koliko će ljudi vaš rad pozitivno utjecati? Do koje će mjere vaš projekt promijeniti situaciju?

Analiza početnog stanja

Uspostava veze između kurikula i društveno korisne aktivnosti

Koja su **trenutačna** ZNANJA, VJEŠTINE I STAVOVI studenata i koja bi ZNANJA, VJEŠTINE I STAVOVE studenti trebali posjedovati **prije početka projekta** kako bi bili uspješni u provedbi aktivnosti.

☐ Znanja

☐ Vještine

☐ Stavovi

Koja ZNANJA, VJEŠTINE I STAVOVE želite da studenti posjeduju **nakon završetka projekta**. Na koji je način to usuglašeno s programom studija?

☐ Znanja

☐ Vještine

☐ Stavovi

Korist projekta

☐ Korist za studente _____

☐ Korist za partnera u zajednici / krajnje korisnike

PLANIRANJE PROJEKTA DKU-a

Priprema profesora (moguće poteškoće i kako se nositi s njima)

Priprema studenata (moguće poteškoće i kako se nositi s njima)

Planiranje projekta s društvenim partnerom (moguće poteškoće i kako se nositi s njima)

Osmišljavanje kolegija DKU-a**Naziv kolegija:****Implementacija DKU-a u kurikulum**

- ☐ Želim li projekt ostvariti u sklopu seminarskog dijela kolegija, završnog rada ili želim da cijeli kolegij bude posvećen projektu društveno korisnog učenja?

- ☐ Koliko će studenata sveukupno biti na kolegiju i raditi na projektima?

- ☐ Hoće li projekt biti vezan uz jedan ili više kolegija?

- ☐ Hoće li biti jedan projekt sa svim studentima ili više malih projekata s grupama studenata?

- ☐ Koliko sati student mora provesti na projektu?

- ☐ Kako bi studenti mogli dokazati da su ostvarili ishode učenja?

- ☐ Zahtijeva li DKU drukčiji način ocjenjivanja na kolegiju ili se može revidirati postojeći način ocjenjivanja?

- ☐ Ako su planiranje i ocjenjivanje dio kolegija, koje ćete korake slijediti kako biste ih učinkovito razvili? Koju će ulogu imati studenti, mentori u zajednici i nastavnici?

- ☐ Kako će se, ako uopće, planiranje i ocjenjivanje kolegija nadograđivati za buduće kolegije?

- ☐ Koju ćete strategiju ocjenjivanja primijeniti, kojim ćete se tehnikama koristiti i koju ćete težinu dodijeliti pojedinim elementima?

- ☐ Kako će se podaci iz evaluacije kolegija i aktivnosti planiranja dijeliti s članovima zajednice?

PLANIRANJE KOLEGIJA DKU-a

Uloga nastavnika, studenata, OCD-a te drugih sudionika/entiteta

Izvedba (projektne aktivnosti, aktivnosti kritičkog mišljenja, raspored aktivnosti, gantogram, projektni materijali)

Evaluacija studenata (Uključiti evaluaciju procesa? Evaluaciju rezultata? Kojih rezultata? Rezultata učenja? Rezultata društveno korisne aktivnosti?)

Evaluacija društvenih partnera (njih i/ili njihova)

Evaluacija profesora

Proslava

Diseminacija

RASPRAVA (popunjavaju nastavnici)

Razmislite o sljedećim pitanjima i odgovorite na njih.

Zašto želite kolegij društveno korisnog učenja?

Koji su Vaši trenutni stavovi o tome kako će DKU utjecati na ishode učenja studenata?

Koji su Vaši trenutni stavovi o tome kako će DKU utjecati na promjenu u zajednici?

Kojim društvenim pitanjima i problemima želite da se projekti DKU-a bave?

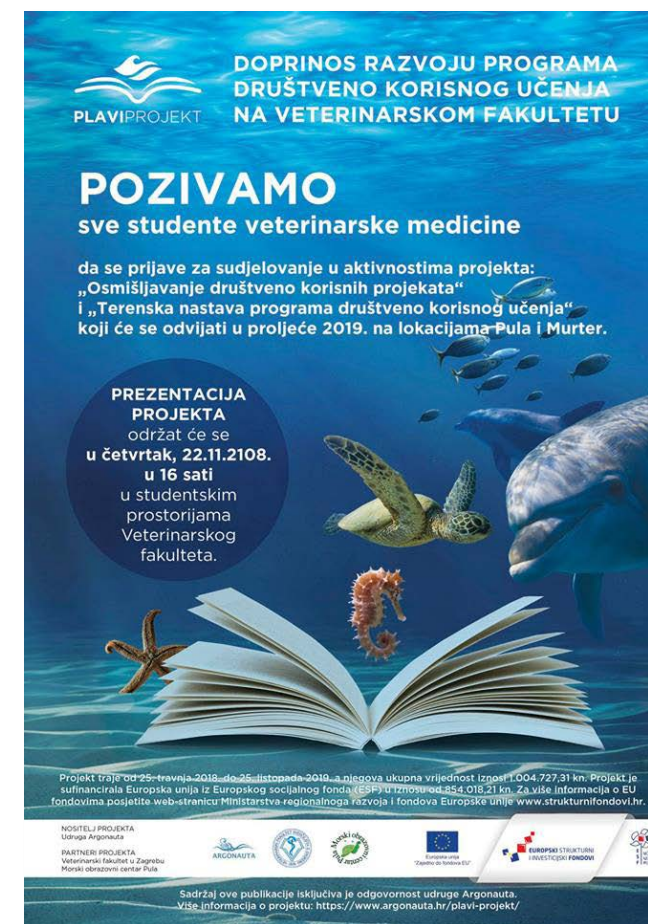
Kako percipirate promjenu Vaše uloge kao nastavnika na kolegiju?

Koju će ulogu imati studenti?

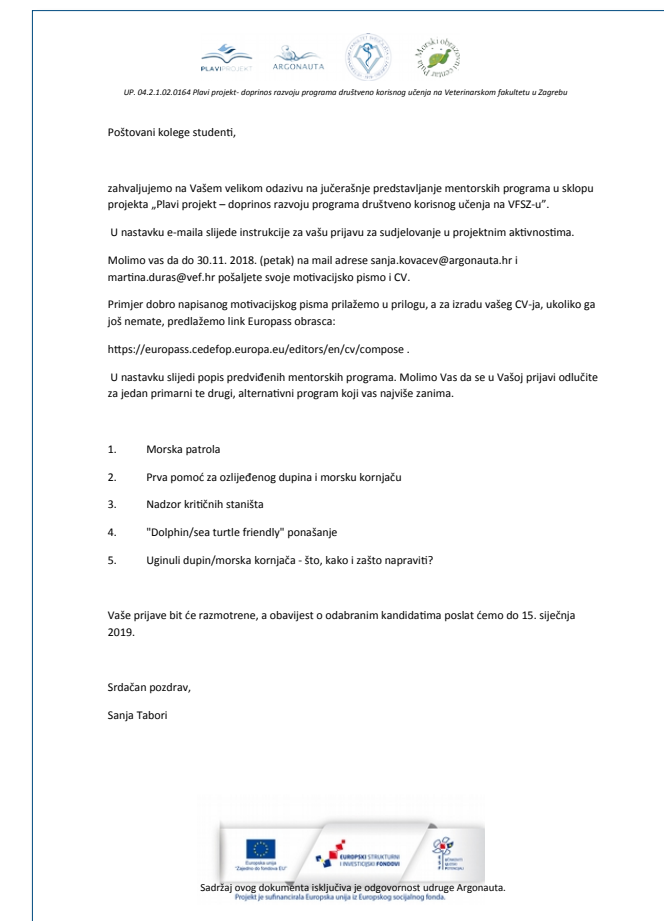
Koju će ulogu imati mentori u zajednici?

Regrutacija studenata za sudjelovanje u programu DKU-a

Poziv za sudjelovanje - plakat i dopis

Predstavljanje DKU studentima Veterinarskog fakulteta

Kako napisati motivirajuće motivacijsko pismo?

Motivacijsko pismo je dokument koji se najčešće prilaže uz životopis pri prijavi za posao, a može se koristiti i u akademske svrhe poput prijave za različite stipendije, pripravništva i sl. Forma motivacijskog pisma je najsličnija poslovnom pismu i stoga ima određenu strukturu i preporučeni stil pisanja. Cilj motivacijskog pisma je istaknuti vaše stručne i ostale kompetencije te najvažnije aspekte razvoja karijere koji su dodatak životopisu, a odgovaraju na pitanje: „Zašto sam baš ja prava osoba za to?“. Osim dodatnih informacija, motivacijsko pismo predstavlja i prostor da se izjasnite vezano uz vaše profesionalne i druge interese, sposobnosti, stručne vještine koje ukazuju na to da ste izvrstan kandidat koji osim formalnih zahtjeva ispunjava i one neformalne, tj. posjeduje obilježja (vrijednosti, socijalne vještine i osobine) koja su ključna za posao, odjel i/ili organizaciju u koju se prijavljujete.

Izgled i forma:

- poželjno je da motivacijsko pismo ne bude dulje od jedne stranice
- s obzirom da se radi o formi poslovnog pisma uputno je pridržavati se pravila poslovnog dopisivanja:
 1. Imati na umu osnovne dijelove i poštovati strukturu poslovnog pisma (glavni dijelovi: zaglavlje, adresa primatelja, mjesto i datum, predmet ili sažetak, sadržaj pisma, pozdrav i potpis; sporedni dijelovi: prilozi, raspored kopija i sl.)
 2. Pridržavati se određenih načela pri pisanju: jedna svrha, usmjerenost na čitatelja, poslovni ton, zanimljivost, potpunost, točnost, suvislost, sažetost, jasnoća, pravovremenost
- potrebno obratiti pažnju na oblikovanje teksta, imati na umu pravilo „manje je više“

Stil pisanja:

- održavati srdačan poslovni ton
- koristiti jednostavne riječi i jasne fraze
- stručnu terminologiju izbjegavati osim u slučajevima kada ste sigurni da je odgovarajuća s obzirom na onoga tko će čitati vaše motivacijsko pismo
- uputno je pisati u aktivu te koristiti konkretne riječi i jednostavne rečenične konstrukcije
- potrebno je pripaziti na pravopis i gramatiku
- pokušati svaki ulomak započeti s efektnim rečenicama kako biste zainteresirali i motivirali

Dijelovi pisma:

- uvodni ulomak je formalne prirode, obraćate se prema pravilima poslovnog dopisivanja s „Poštovani...“. Poželjno je nasloviti pismo na određenu osobu ako imate informaciju tko provodi selekciju kandidata. U uvodnom ulomku ujedno navodite i na koje se radno mjesto/stipendiju prijavljujete te kako ste za njega saznali

- prvi ulomak se odnosi na vašu motivaciju da se javite baš na to radno mjesto te zbog čega ste odabrali tu organizaciju. Povežite osobne i stručne kompetencije te karijerne ambicije s kriterijima natječaja i obilježjima organizacije ovisno o njenim strateškim ciljevima i prioritetima, organizacijskoj kulturi i sl.
- drugi ulomak treba biti usmjeren na isticanje osobnih i stručnih kompetencija koje vas čine odličnim kandidatom za određeno radno mjesto. Pri tome navedite i svoje dosadašnje osobne uspjehe kao i način na koji možete doprinijeti organizaciji. Praktični primjeri uspješnih profesionalnih ishoda ostavljaju snažniji dojam nego nabrojanje certifikata koje ste stekli i/ili kolegija koje ste položili. Pri opisu vještina i/ili postignuća možete koristiti STAR tehniku:
 - S (situation) - ukratko opišite situaciju u kojoj ste koristili tražene vještine, znanja;
 - T (task) - ukratko opišite što je pri tome bio vaš konkretan zadatak;
 - A (action) - navedite koje ste aktivnosti poduzeli u smjeru rješavanja zadatka;
 - R (results) - navedite pokazatelje, rezultate i dokaze koji ukazuju na uspješnost
- pismo završavate pozdravnim tekstom te odgovarajućim poslovnim pozdravom „S poštovanjem“ te imenom i prezimenom. Ako prijavu šaljete poštom uputno je staviti osobni potpis

Svakako...

- pišite svaki puta usmjerenom i personalizirano motivacijsko pismo
- pokažite kako su vaši karijerni ciljevi povezani s projektom, natjecanjem ili određenim poslom te vizijom i misijom organizacije
- pokažite originalnost i entuzijazam
- pazite na pravopis i gramatiku te oblikovanje teksta
- pročitajte motivacijsko pismo prije intervjua

Nikako ne...

- koristite generičke obrasce
- ponavljajte informacije iz životopisa
- preuveličavajte svoje znanja i radno iskustvo
- izostavite relevantna znanja, vještine, sposobnosti te postignuća
- zaboravite istaknuti kako možete doprinijeti organizaciji

Kako biste bili sigurni da je vaše motivacijsko pismo relevantno, pročitajte ga još jednom prije slanja prijave i provjerite odgovara li na pitanja:

- Zbog čega se prijavljujete?
- Kako se ovo radno mjesto/program uklapa u vaš razvoj karijere?
- Što vas čini odličnim kandidatom?
- Kako možete doprinijeti odjelu/organizaciji?

Ukoliko želite aktivno raditi na unapređenju vještina samoprezentacije pozivamo Vas da se obratite stručnom savjetniku za razvoj karijere Centra za savjetovanje i podršku studentima.

ARGONAUTA, UDRUGA ZA ZAŠTITU PRIRODE I OKOLIŠA
TE PROMICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA
Murter

Poštovani,

Vjerujem da me moja poslovna iskustva, radne navike i karakterne osobine čine izvrsnom kandidatkinjom za radno mjesto suradnice za edukacijske poslove.

Upravo sam završila stručni studij menadžmenta na Veleučilištu u Šibeniku. Tijekom studija napisala sam mnogo seminarskih i diplomskih radova. Također sam tijekom pisanja diplomskog rada na posljednjoj godini studiranja statistički analizirala podatke o zadovoljstvu posjetitelja Nacionalnog parka Kornati i predstavila taj rad na stručnoj konferenciji u Solarisu Izazovi današnjice – održiv obalni i pomorski turizam. Tijekom studija radila sam sezonski u lučkoj ispostavi Murter posao recepcionerke zadužene za upis stranih nautičara u razne programe te evidencije platnog prometa na mjesečnoj razini. Služim se engleskim i talijanskim jezikom.

Vjerujem da su zaštita prirode i okoliša i očuvanje kulturne baštine iznimno važni za svako pojedino mjesto, grad i, u konačnici, za državu. Timski sam igrač i izvrsno funkcioniram u profesionalnom okruženju. Smatram da osobnoj motivaciji u radu pridonosi kvalitetno rukovodstvo i timski rad svakoga pojedinog člana društva.

Vjerujem da bi vam moj potencijal bio koristan i unosan, stoga bih se s vama voljela susresti i osobno razgovarati.

Srdačan pozdrav,

Ime i prezime
Adresa
Tel:
e-pošta:

Poštovani,

Moje ime je XX. Po zanimanju sam magistra inženjerka morskog ribarstva, sa završenim preddiplomskim studijem Biologija i ekologija mora na Sveučilišnom odjelu za studije mora u Splitu.

Pravi razlog zašto se želim baviti ovom strukom u budućnosti jest zato što to stvarno volim. Već sam na početku studija shvatila da znam mnogo i da ću uživati u onome što učim. Tijekom posljednje dvije godine studija bila sam stalni volonter na Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu. Volontirala sam u laboratoriju za akvakulturu (eksperimentalnom mrijestilištu na Institutu za oceanografiju i ribarstvo) u sklopu velikog projekta AquaPop (Utjecaj akvakulture na okoliš, HRZZ, Šegvić-Bubić). Sudjelujući na tom projektu prikupila sam mnoga praktična znanja vezana za marikulturu te mnoge korisne savjete profesora i asistenata. Članica sam udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce iz Splita.

Volontiranje je u meni probudilo još veću želju za napredovanjem, radom i istraživanjem. Kako sam izradila diplomski rad na temu mikrobne ekologije, imam potrebna znanja te, ako je moguće, željela bih se time baviti i u budućnosti. Jako me zanima ekologija, osobito proučavanje interakcije između živog svijeta i ekološke održivosti okoliša. Zainteresirana sam za zaštitu prirode i okoliša, također i za rad s djecom jer imam iskustva s njima. Predavala sam kemiju, biologiju i prirodu u osnovnoj školi kao zamjena.

Vrlo sam željna rada i napredovanja u vašoj tvrtki. Također me veseli timski rad i okruženje kolega koji uživaju u onome što rade. Moja je motivacija za rad u Vašoj tvrtki, uz sve navedeno, iznošenje novih ideja i savjeta koji će pridonijeti napretku i razvoju tvrtke. Posebno sam motivirana za nova dostignuća i inovativni razvoj.

Srdačno se nadam da Vam je moje pismo ostavilo pozitivan dojam i da ću imati priliku osobno Vam se predstaviti.

Srdačan pozdrav,

XX

Mentorski program: *Obilazak kritičnih staništa u zimskim mjesecima – kako pomoći pothlađenim morskim kornjačama*

1. Skica ideje

1.a. Društvena potreba i prijedlog rješenja

Morske kornjače jedini su gmazovi koji nastanjuju Jadransko more. Od sedam vrsta morskih kornjača tri su povremeno ili stalno prisutne u Jadranskom moru. Glavata želva (*Caretta caretta*) najbrojnija je vrsta morskih kornjača u Jadranu, te se procjenjuje da ima oko 30 000 jedinki. Rjeđe se u Jadranu mogu naći zelena želva (*Chelonia mydas*) i sedmopruga usminjača (*Dermochelys coriacea*), koje su tek povremeni posjetitelji jadranske obale. Sve su morske kornjače u Hrvatskoj strogo zaštićene od 1995. godine.

Glavata želva prisutna je u Jadranskom akvatoriju tijekom cijele godine, a jedinke koriste različita staništa, ovisno o godišnjem dobu.

Jadransko more jedno je od najvažnijih područja za prehranu glavate želve, osobito plitke vode sjevernoga i srednjeg Jadrana, s dubinama manjim od 200 metara. Glavate želve hrane se uglavnom bentonskim mekušcima, dekapodnim rakovima, ježincima i moruzgvama, a prema načinu prehrane pripadaju u karnivornog oportunistu. Osim kao izvor prehrane dijelovi sjevernog Jadrana predstavljaju i staništa zimovanja ove vrste.

Glavni razlog ugroženosti glavate želve jest ljudski faktor, osobito interakcija s ribarstvom (slučajan ulov u pridnene koče i mreže stajačice, ozljede od parangala, gutanje udica), te turizam (ozljede od propelera), dok je u zimskim mjesecima također vrlo čest nalaz pothlađenih živih ili mrtvih jedinki.

Najvažniji razlog pothlađivanja morskih kornjača u zimskim mjesecima jest jaka bura koja zimi vrlo naglo ohladi more plitkih staništa u kojemu se hrane glavate želve sjevernoga i srednjeg Jadrana. Budući da su morske kornjače ektotermni organizmi, ovisni o vanjskoj temperaturi okoliša, one postaju vrlo usporene i/ili potpuno nepokretne na temperaturama nižima od 10 °C. Zbog pothlađenosti i posljedične usporenosti nisu se u stanju prihranjivati te padaju u stanje hipoglikemije, ne mogu probavljati već pojedenu hranu, što uzrokuje čitav niz dodatnih probavnih problema, ili postaju vrlo laka meta brodova te stradavaju od trauma.

Protokol za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska bolesnih, ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih morskih životinja (morski sisavci, morske kornjače i hrskavičnjače), koji djeluje od 2010. godine, pokazao se vrlo korisnim u uočavanju bolesne/ozlijeđene ili uginule morske kornjače, no on ne obuhvaća mjere kojima bi se preventivno pratila kritična područja Jadrana, gdje se pothlađene morske kornjače najčešće mogu naći.

Pravodobnim praćenjem vremenske prognoze i obilaskom područja koja predstavljaju najkritičnije točke smrzavanja morskih kornjača u zimskim mjesecima moglo bi se prevenirati njihovo ugibanje te bi se one na vrijeme mogle prevesti na rehabilitaciju kako bi se, oporavljene, pustile natrag u more.

Takvi bi postupci dugoročno pomogli ne samo preživljavanju pojedinih jedinki nego i očuvanju brojnosti vrste u Jadranu.

1.b. Vrijednost i ciljevi društveno korisnog programa

Vrijednosti mentorskog programa *Obilazak kritičnih staništa u zimskim mjesecima – kako pomoći pothlađenim morskim kornjačama* sljedeće su:

1. educirana javnost o vrstama morskih kornjača u Jadranskom moru te antropogenim prijetnjama i kako ih izbjeći
2. educirana javnost o praćenju kritičnih staništa tijekom zimskih mjeseci i preveniranju ugibanja pothlađenih morskih kornjača
3. educirana javnost o postupcima prilikom pronalaska pothlađene morske kornjače
4. spašavanje većeg broja morskih kornjača od ugibanja u kritičnim zimskim mjesecima.

Ciljevi mentorskog programa *Obilazak kritičnih staništa u zimskim mjesecima – kako pomoći pothlađenim morskim kornjačama* sljedeći su:

1. educirati razne ciljane skupine (djeca, ribari, turistički djelatnici, turisti, lokalni stanovnici) o biologiji vrsta morskih kornjača u Jadranskom moru i preventivnim radnjama vezanim uz antropogeni utjecaj
2. educirati razne ciljane skupine o praćenju kritičnih morskih staništa tijekom zimskih mjeseci
3. educirati razne ciljane skupine o postupcima prilikom pronalaska pothlađene morske kornjače
4. manji broj uginulih morskih kornjača u zimskim mjesecima.

1.c. Znanja, vještine i stavovi studenata prije projekta

Znanja o biologiji i vrstama morskih kornjača u Jadranu studenti uče u sklopu predmeta *Bolesti i liječenje ptica – kućnih ljubimaca, egzotičnih i laboratorijskih životinja*.

Projekti u okviru ovoga programa uglavnom su edukativne naravi tako da studenti koji će biti uključeni moraju imati dobre komunikacijske i prezentacijske **vještine**. Studenti koji će držati predavanja stranim turistima moraju poznavati strane jezike.

Studenti koji sudjeluju u ovom mentorskom programu moraju imati pozitivan **stav** prema zaštiti morskih kornjača.

1.d. Znanja, vještine i stavovi stečeni provedbom projekta

S obzirom na to da studenti veterine za vrijeme redovitog studija nemaju poseban predmet vezan uz morske kornjače te stječu samo općenita **znanja** o njihovoj biologiji i bolestima, mentorskim će programom proširiti svoja znanja o vrstama morskih kornjača, razlozima ugroženosti i postupcima prilikom pronalaska bolesne/ozlijeđene morske kornjače.

Studenti će pohađanjem programa steći **vještine** komunikacije s raznim dobnim skupinama ljudi, različitih profila, te razviti pozitivan **stav** o važnosti zaštite prirode i prevenciji ugibanja zaštićenih morskih životinja.

Mentorski program: *Morska patrola – kako dojaviti opažanje dupina / morskih kornjača?*

1. Skica ideje

1.a. Društvena potreba i prijedlog rješenja

Jadransko more stalno nastanjuje jedan morski sisavac, dobri dupin (*Tursiops truncatus*) i jedna morska kornjača, glavata želva (*Caretta caretta*). Osim ovih dviju vrsta u Jadransko more povremeno ulaze i u njemu borave i vrste iz Sredozemnog mora. Iz skupine morskih sisavaca to su plavobijeli dupin (*Stenella coeruleoalba*), glavati dupin (*Grampus griseus*), krupnozubi dupin (*Ziphius cavirostris*) i veliki sjevereni kit (*Balaenoptera physalus*). Morske kornjače koje katkad uđu u Jadransko more jesu zelena želva (*Chelonia mydas*) i sedmopruga usminjača (*Dermochelys coriacea*).

Sve navedene vrste morskih sisavaca i kornjača zaštićene su Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (NN 114/13). Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN/13) zabranjeno ih je *namjerno hvatati, držati i/ili ubijati, namjerno uništavati područja njihova razmnožavanja, namjerno uznemiravati, zatim prikrivati, držati, uzgajati, trgovati, uvoziti, izvoziti, prevoziti i otuđivati ili na bilo koji način pribavljati i preparirati*. Ujedno, Republika Hrvatska međunarodnim se ugovorima obvezala da će provesti mjere upravljanja i planiranja kako bi osigurala očuvanje stanja zaštićenih vrsta.

Jedna od mjera važna u okviru praćenja ovih zaštićenih vrsta jest dojava opaženih živih životinja u njihovu staništu. Dojavom opažanja bilježe se važni podaci o pojavnosti zaštićenih vrsta, vremenskoj i zemljopisnoj rasprostranjenosti i ljudskim aktivnostima u njihovoj neposrednoj blizini. Ujedno se prikupljaju i važni podaci o veličini opažene zajednice, prisutnosti novorođenih i mladih životinja te o njihovu ponašanju.

Od 2010. godine Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu vodi bazu o opažanjima morskih sisavaca u hrvatskom dijelu Jadranskoga mora. Baza se naziva *CroDolphin* i dostupna je u obliku sučelja na internetu i aplikacije za pametne telefone. Baza je otvorena za korištenje nakon registracije i u nju se mogu unijeti podaci o opažanju morskih sisavaca/kornjača: zemljopisni položaj, vrijeme opažanja, broj životinja, broj novorođenih/mladih životinja. Prijavitelj ujedno može vidjeti i pretraživati opažanja koja su prethodno upisana u navedenu bazu.

Upisani podaci o opažanjima morskih sisavaca/kornjača služe za analize o prisutnosti, pojavnosti i rasprostranjenosti ovih životinja u hrvatskom dijelu Jadranskoga mora i tvore važnu bazu za izradu stručnih mišljenja o antropogenim utjecajima na ove zaštićene životinja u određenim područjima.

Postojanje, dostupnost i važnost baze *CroDolphin* nisu dovoljno poznati u javnosti. Stoga mnoga opažanja ostanu neregistrirana i važni podaci o morskim sisavcima ostanu nezabilježeni i trajno izgubljeni.

Studenti veterinarske medicine tijekom svog obrazovanja stječu znanja o bazi *CroDolphin* u okviru izbornih predmeta *Osnove anatomije dobrog dupina (Tursiops truncatus)*, *Biologija i fiziologija morskih sisavaca* i *Sistematika morskih sisavaca*. Upoznati su sa sučeljem ove baze, načinu unosa podataka i važnosti pohrane opažanja. Studenti veterinarske medicine tako mogu educirati javnost o tome što, kako i zašto unijeti o opažanju morskih sisavaca/morskih kornjača u bazu *CroDolphin*.

1.b. Vrijednost i ciljevi društveno korisnog programa

Vrijednosti mentorskog programa *Morska patrola – kako dojaviti opažanje dupina/morskih kornjača?* sljedeće su:

1. educirana javnost o bazi *CroDolphin*
2. educirana javnost o načinu unosa podataka o opažanju morskih sisavaca/kornjača
3. povećan broj podataka o prisutnosti, pojavnosti i rasprostranjenosti morskih sisavaca/kornjača potrebnih za analizu o antropogenim utjecajima na ove zaštićene životinja u određenim područjima.

Ciljevi mentorskog programa *Uginuli dupin / morska kornjača – što, kako i zašto napraviti?* sljedeći su:

1. educirati razne ciljne skupine (djeca, ribari, turistički djelatnici, turisti, lokalni stanovnici) o postupanju u slučaju opažanja dupina ili morske kornjače
2. povećati broj podataka o prisutnosti, pojavnosti i rasprostranjenosti morskih sisavaca/kornjača potrebnih za analizu o antropogenim utjecajima na ove zaštićene životinja u određenim područjima.

1.c. Znanja, vještine i stavovi studenata prije projekta

Znanja o bazi *CroDolphin* studenti stječu u okviru izbornih predmeta *Osnove anatomije dobrog dupina (Tursiops truncatus)*, *Biologija i fiziologija morskih sisavaca* i *Sistematika morskih sisavaca*. Upoznati su sa sučeljem ove baze, načinom unosa podataka i važnošću pohrane opažanja. Projekti u okviru ovog programa uglavnom su edukativne naravi tako da studenti koji će biti uključeni moraju imati dobre komunikacijske i prezentacijske **vještine**. Studenti koji će držati predavanja stranim turistima moraju poznavati strane jezike.

Studenti koji sudjeluju o ovom mentorskom programu moraju imati pozitivan **stav** prema zaštiti morskih sisavaca i kornjača.

1.d. Znanja, vještine i stavovi stečeni provedbom projekta

Studenti će proširiti svoja **znanja** o načinu dojava opažanja morskog sisavca i morske kornjače (bilježenje pozicije, vremena, određivanje broja životinja u zajednici, određivanje broja mladih/novorođenih životinja u odnosu na odrasle životinje).

Unaprijedit će se komunikacijske i prezentacijske **vještine** studenata te će razviti svijest o nužnosti prilagođavanja prezentacije ciljanoj skupini.

Osim pozitivnog **stava** prema zaštiti morskih životinja studenti će razviti svijest o važnosti ovih životinja u ravnoteži morskog ekosustava.

Mentorski program: *Dolphin / sea turtle friendly ponašanje*

1. Skica ideje

1.a. Društvena potreba i prijedlog rješenja

Jadransko more stalno nastanjuje jedan morski sisavac, dobri dupin (*Tursiops truncatus*) i jedna morska kornjača, glavata želva (*Caretta caretta*). Osim ovih dviju vrsta u Jadransko more povremeno ulaze i ovdje borave i vrste iz Sredozemnog mora. Iz skupine morskih sisavaca to su plavobijeli dupin (*Stenella coeruleoalba*), glavati dupin (*Grampus griseus*), krupnozubi dupin (*Ziphius cavirostris*) i veliki sjevereni kit (*Balaenoptera physalus*). Morske kornjače koje katkad uđu u Jadransko more jesu zelena želva (*Chelonia mydas*) i sedmopruga usminjača (*Dermochelys coriacea*).

Sve navedene vrste morskih sisavaca i kornjača zaštićene su Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (NN114/13). Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN/13) zabranjeno ih je *namjerno*

hvatati, držati i/ili ubijati, namjerno uništavati područja njihova razmnožavanja, namjerno uznemiravati, zatim prikrivati, držati, uzgajati, trgovati, uvoziti, izvoziti, prevoziti i otuđivati ili na bilo koji način pribavljati i preparirati. Ujedno, Republika Hrvatska međunarodnim se ugovorima obvezala da će provesti mjere upravljanja i planiranja kako bi osigurala očuvanje stanja zaštićenih vrsta.

U svijetu je već dugo razvijen tzv. **whale watching**, vrsta turističke usluge tijekom koje se zainteresirane turiste prevozi brodicama na mjesta velike vjerojatnosti susreta s kitovima/dupinima. Kitovi / dupini / morske kornjače jesu karizmatične životinje koje prilikom susreta u njihovu prirodnom staništu izazivaju divljenje i duboke osjećaje poštovanja prema životinjskom svijetu i cjelokupnoj prirodi. Iz tog razloga ljudi često uplaćuju vožnju brodicom u nadi susreta s ovim zaštićenim životinjama.

Nažalost, ovaj oblik turističke usluge u Hrvatskoj nije zakonski opisan ni reguliran, pa se *whale/dolphin/turtle watching* provodi bez nadzora i evidencije. U Zakonu o zaštiti prirode navedeno je da je zaštićene životinje zabranjeno uznemiravati, a Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) izdala je naputak o Pravilima ponašanja u neposrednoj blizini morskih sisavaca. No ta pravila nisu obvezujuća, već samo preporuka ponašanja.

Broj *whale/dolphin/turtle watching* tura u Hrvatskoj intenzivno raste iz godine u godinu, dok vođa telji i turisti i dalje nisu dovoljno upoznati s pravilima ponašanja u blizini ovih zaštićenih životinja. Tako su tijekom nekih od ovih turističkih tura morski sisavci i kornjače ugroženi zbog približavanja brodica i velike buke.

Studenti veterinarske medicine tijekom svog obrazovanja stječu znanja o pravilnom ponašanju u blizini morskih sisavaca / kornjača u okviru izbornih predmeta *Osnove anatomije dobrog dupina (Tursiops truncatus)*, *Biologija i fiziologija morskih sisavaca* i *Sistematika morskih sisavaca*. Upoznati su s opasnostima približavanja brodica ovim zaštićenim životinjama i opasnostima zbog nastale buke. Iz tog razloga studenti veterinarske medicine mogu educirati turiste i turističke djelatnike o tome kako se ponašati u blizini ovih zaštićenih životinja.

1.b. Vrijednost i ciljevi društveno korisnog programa

Vrijednosti mentorskog programa *Dolphin / sea turtle friendly ponašanje* sljedeće su:

1. educirani turisti i turistički djelatnici o tome kako se ponašati u blizini morskih sisavaca / kornjača
2. kritički pristup turista ponuđačima dolphin / sea turtle watching koji se ne pridržavaju pravila ponašanja u blizini ovih zaštićenih životinja
3. siguran boravak brodica i morskih sisavaca / kornjača u istom području.

Ciljevi mentorskog programa *Dolphin / sea turtle friendly ponašanje* sljedeći su:

1. educirati razne ciljane skupine (djeca, ribari, turistički djelatnici, turisti, lokalni stanovnici) o pravilima ponašanja u blizini ovih zaštićenih životinja
2. smanjiti/ukloniti čimbenike uznemiravanja morskih sisavaca / kornjača.

1.c. Znanja, vještine i stavovi studenata prije projekta

Znanja o Pravilima ponašanja u blizini morskih sisavaca / kornjača studenti stječu u okviru izbornih predmeta *Osnove anatomije dobrog dupina (Tursiops truncatus)*, *Biologija i fiziologija morskih sisavaca* i *Sistematika morskih sisavaca*. Projekti u okviru ovog programa uglavnom su edukativne naravi tako da studenti koji će biti uključeni moraju imati dobre komunikacijske i prezentacijske **vještine**. Studenti koji će držati predavanja stranim turistima moraju poznavati strane jezike.

Studenti koji sudjeluju o ovom mentorskom programu moraju imati pozitivan **stav** prema zaštiti morskih sisavaca i kornjača.

1.d. Znanja, vještine i stavovi stečeni provedbom projekta

Studenti će proširiti svoja **znanja** o pravilima ponašanja u blizini morskog sisavca i morske kornjače.

Unaprijedit će se komunikacijske i prezentacijske **vještine** studenata te će razviti svijest o nužnosti prilagođavanja prezentacije ciljanoj skupini.

Osim pozitivnog **stava** prema zaštiti morskih životinja studenti će razviti svijest o važnosti ovih životinja u ravnoteži morskog ekosustava.

Mentorski program: *Pronalazak ozlijeđene/bolesne morske kornjače – što napraviti?*

1. Skica ideje

1.a. Društvena potreba i prijedlog rješenja

Jadransko more nastanjuju tri vrste morskih kornjača. Zelena želva (*Chelonia mydas*) i sedmopruga usminjača (*Dermochelys coriacea*) povremeni su posjetitelji Jadranskog mora, dok glavata želva (*Caretta caretta*) nastanjuje Jadran stalno i rezidentna je vrsta. Prema kriterijima Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN) glavata je želva svrstana u kategoriju osjetljivih vrsta (VU), zelena želva u kategoriju ugroženih (EN), dok je sedmopruga usminjača svrstana u kritično ugrožene vrste (CR). Sve su tri vrste zaštićene Zakonom o zaštiti prirode.

Najveća prijetnja morskim kornjačama jest utjecaj čovjeka, osobito intenzivno ribarstvo, te turizam. Najveći broj jedinki stradava radi slučajnog ulova u mrežu, čiji broj može dosegnuti i preko 1000 ulova godišnje, a najveći su problem pridnene koče u neritičkim staništima.

Posljedice ulova u mreže brojne su, od uginuća životinje zbog gušenja do pronalaska iscrpljenih životinja s brojnim ozljedama koštanih struktura i mekih česti. Tijekom ljetnih mjeseci, u doba intenzivnog turizma, vrlo su česte traume uzrokovane udarcima brodova i njihovih propelera, dok u zimskim mjesecima kornjače često stradavaju zbog pothlađivanja, uzrokovanog naglim padom temperature mora.

Unatoč visokoj učinkovitosti Protokola za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska bolesnih, ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih morskih životinja (morski sisavci, morske kornjače i hrskavičnjače) osnovanog 2010. godine, čije je uloga među ostalim i brzo djelovanje u slučaju pronalaska ozlijeđene ili bolesne morske kornjače, nalaznik životinje često nije siguran na koji način zbrinuti životinju do dolaska nadležnih službi, pa pogrešni postupci katkad mogu dovesti i do uginuća kornjače.

Aдекватna edukacija javnosti o postupcima prilikom pronalaska ozlijeđene ili bolesne morske kornjače, uz djelovanje protokola, mogla bi znatno pridonijeti preživljavanju pronađene jedinke i povećati broj životinja koje bi na vrijeme stigle u centre za oporavak kako bi nakon rehabilitacije bile vraćene u more.

1.b. Vrijednost i ciljevi društveno korisnog programa

Vrijednosti mentorskog programa *Pronalazak ozlijeđene/bolesne morske kornjače – što napraviti?* sljedeće su:

1. educirana javnost o Protokolu za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska bolesnih, ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih morskih životinja (morski sisavci, morske kornjače i hrskavičnjače)
2. educirana javnost o postupanju u slučaju nalaza ozlijeđene ili bolesne morske kornjače
3. veći broj jedinki koje bi pravodobno stigle u centre za oporavak i stoga veći broj oporavljenih i puštenih morskih kornjača.

Ciljevi mentorskog programa *Pronalazak ozlijeđene/bolesne morske kornjače – što napraviti?* sljedeći su:

1. educirati razne ciljane skupine (djeca, ribari, turistički djelatnici, turisti, lokalni stanovnici) o postupanju u slučaju nalaza ozlijeđene ili bolesne morske kornjače
2. skratiti vrijeme od nalaza ozlijeđene ili bolesne morske kornjače životinje do njezina prijevoza u centar za oporavak
3. smanjena smrtnost ozlijeđenih ili bolesnih jedinki.

1.c. Znanja, vještine i stavovi studenata prije projekta

Znanja o vrstama morskih kornjača u Jadranu i uzrocima njihove ugroženosti studenti stječu u sklopu predmeta *Bolesti i liječenje ptica – kućnih ljubimaca, egzotičnih i laboratorijskih životinja*.

S obzirom na to da su mentorski programi primarno edukativne prirode, studenti koji će sudjelovati u provedbi moraju biti elokventni, zainteresirani za rad s ljudima svih dobnih skupina te moraju znati prenijeti znanje javnosti na razumljiv način.

Studenti također moraju imati pozitivan **stav** prema zaštiti životinja i očuvanju prirode.

1.d. Znanja, vještine i stavovi stečeni provedbom projekta

Studenti će proširiti svoja **znanja** o postupanju pri nalazu ozlijeđene ili bolesne morske kornjače, naučit će kako pomoći životinji te istodobno i sebe zaštititi od ozljeda ili prijenosa mogućih zaraznih bolesti.

Unaprijedit će se komunikacijske i prezentacijske **vještine** studenata te će razviti svijest o nužnosti prilagođavanja prezentacije ciljanoj skupini.

Osim pozitivnog **stava** prema zaštiti morskih životinja studenti će razviti svijest o važnosti ovih životinja u ravnoteži morskog ekosustava.

Mentorski program: *Uginuli dupin / morska kornjača – što, kako i zašto napraviti?*

1. Skica ideje

1.a. Društvena potreba i prijedlog rješenja

Jadransko more stalno nastanjuje jedan morski sisavac, dobri dupin (*Tursiops truncatus*) i jedna morska kornjača, glavata želva (*Caretta caretta*). Osim ovih dviju vrsta u Jadransko more povremeno ulaze i ovdje borave i vrste iz Sredozemnog mora. Iz skupine morskih sisavaca to su plavobijeli dupin (*Stenella coeruleoalba*), glavati dupin (*Grampus griseus*), krupnozubi dupin (*Ziphius cavirostris*) i veliki sjevereni kit (*Balaenoptera physalus*). Morske kornjače koje katkad uđu u Jadransko more jesu zelena želva (*Chelonia mydas*) i sedmopruga usminjača (*Dermochelys coriacea*).

Sve navedene vrste morskih sisavaca i kornjača zaštićene su Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (NN114/13). Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN/13) zabranjeno ih je *namjerno hvatati, držati i/ili ubijati, namjerno uništavati područja njihova razmnožavanja, namjerno uznemiravati, zatim prikrivati, držati, uzgajati, trgovati, uvoziti, izvoziti, prevoziti i otuđivati ili na bilo koji način pribavljati i preparirati*. Ujedno, Republika Hrvatska međunarodnim se ugovorima obvezala da će provesti mjere upravljanja i planiranja kako bi osigurala očuvanje stanja zaštićenih vrsta.

Jedna od mjera koja se provodi kako bi se stekao uvid u stanje populacija zaštićenih vrsta jest pregled jedinki uginulih u prirodi. Sustavan postmortalni pregled zaštićenih životinja važan je jer pružna brojne podatke o njima, npr. o zastupljenosti i rasprostranjenosti vrsta, dobnim i spolnim kategorijama životinja, morfološkim i genskim osobitostima, opterećenosti teškim metalima i parazitima, te otkriva uzroke uginuća.

Iz navedenog proizlazi da uginuli morski sisavac i morska kornjača predstavljaju važan nalaz za sustav zaštite ovih vrsta koji se provodi u Hrvatskoj. Ujedno, kako se radi o velikim životinjama (dupini nađeni u Jadranu mogu dosegnuti 3 – 5 m dužine i 300 do 1000 kg mase, kitovi i više od 15 m dužine i nekoliko tona mase, morske kornjače do 1 m dužine i 100 kg mase) njihove su lešine ozbiljan sanitarni problem kada naplave otoke i obalu, osobito u naseljenim mjestima. Poseban su problem nalazi uginulih morskih sisavaca i kornjača u ljetnim mjesecima, kad je ljudska aktivnost na Jadranskom moru izrazito jaka zbog turizma.

Od 2010. godine u Hrvatskoj djeluje Protokol za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska bolesnih, ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih morskih životinja (morski sisavci, morske kornjače i hrskavičnjače) koji djeluje pod koordinacijom Hrvatske agencije za prirodu i okoliš. Njime su definirane aktivnosti koje je potrebno provesti u navedenim slučajevima i uspostavljena je mreža ustanova koje te aktivnosti provode.

Nažalost, postojanje i djelovanje Protokola nije dovoljno poznato u javnosti i u mnogim slučajevima nalaznici ne znaju komu dojaviti nalaz i što napraviti. Zbog toga naplavljene lešine ostaju dulje vrijeme na mjestu nalaza i postaju sanitarni problem. Ako se radi o plažama ili lukama, one ometaju i zaustavljaju uobičajene ljudske aktivnosti. Ujedno, važno je da se postmortalni pregled obavi u što kraćem vremenu nakon smrti kako bi se prikupilo što više podataka nužnih za djelotvornu zaštitu ovih životinja.

Studenti veterinarske medicine tijekom svog obrazovanja stječu znanja o postupanju u slučaju nalaza lešina, a u okviru izbornog predmeta *Osnove anatomije dobrog dupina* (*Tursiops truncatus*) upoznaju se s Protokolom za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska bolesnih, ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih morskih životinja (morski sisavci, morske kornjače i hrskavičnjače). Tako studenti veterinarske medicine mogu educirati javnost o tome što, kako i zašto napraviti u slučaju pronalaska uginulog morskog sisavca ili morske kornjače.

1.b. Vrijednost i ciljevi društveno korisnog programa

Vrijednosti mentorskog programa *Uginuli dupin / morska kornjača – što, kako i zašto napraviti?* sljedeće su:

1. educirana javnost o Protokolu za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska bolesnih, ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih morskih životinja (morski sisavci, morske kornjače i hrskavičnjače)
2. educirana javnost o postupanju u slučaju nalaza uginulog dupina ili morske kornjače
3. povećana razina kakvoće postmortalnog pregleda zbog skraćenog vremena od smrti do postmortalnog pregleda.

Ciljevi mentorskog programa *Uginuli dupin / morska kornjača – što, kako i zašto napraviti?* sljedeći su:

1. educirati razne ciljane skupine (djecu, ribare, turističke djelatnike, turiste, lokalne stanovnike) o postupanju u slučaju nalaza uginulog dupina ili morske kornjače
2. skratiti vrijeme od nalaza do postmortalnog pregleda lešine morskog sisavaca i morske kornjače
3. brzo i učinkovito ukloniti lešine morskih sisavaca i morskih kornjača s mjesta nalaza.

1.c. Znanja, vještine i stavovi studenata prije projekta

Znanja o postupanju u slučaju nalaza lešina studenti veterinarske medicine stječu u okviru predmeta *Veterinarska patologija*. O Protokolu za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska bolesnih, ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih morskih životinja (morski sisavci, morske kornjače i hrskavičnjače) studenti uče u okviru izbornog predmeta *Osnove anatomije dobrog dupina (*Tursiops truncatus*)*.

Projekti u okviru ovoga programa uglavnom su edukativne naravi tako da studenti koji će biti uključeni moraju imati dobre komunikacijske i prezentacijske **vještine**. Studenti koji će držati predavanja stranim turistima moraju poznavati strane jezike.

Studenti koji sudjeluju o ovom mentorskom programu moraju imati pozitivan **stav** prema zaštiti morskih sisavaca i kornjača.

1.d. Znanja, vještine i stavovi stečeni provedbom projekta

Studenti će proširiti svoja **znanja** o specifičnostima u postupanju pri nalazu uginulog morskog sisavca i morske kornjače (označavanje prostora, dokumentiranje nalaza, mjere zaštite od zaraznih bolesti, osobitosti utovara u prijevozno sredstvo). Studenti će se upoznati sa sudionicima Protokola i slijedom aktivnosti u slučaju nalaza.

Unaprijedit će se komunikacijske i prezentacijske **vještine** studenata te će razviti svijest o nužnosti prilagođavanja prezentacije ciljanoj skupini.

Osim pozitivnog **stava** prema zaštiti morskih životinja studenti će razviti svijest o važnosti ovih životinja u ravnoteži morskog ekosustava.

Terenska nastava programa društveno korisnog učenja

PROGRAM TERENSKE NASTAVE programa društveno korisnog učenja za studente VFSZ-a u Murteru, Udruga Argonauta, 29. - 31. ožujka 2019.

Satnica	Aktivnost	Mjesto
Petak, 29. ožujka 2019.		
17.00 - 18.00	Mid term sastanak projektnog tima (MOC, VFSZ, Argonauta)	Udruga Argonauta
18.00 - 20.00	Uvodna radionica sa studentima, upoznavanje i predstavljanje programa terenske nastave	Udruga Argonauta
Subota, 30. ožujka 2019.		
9.30 - 12.00	Terenska nastava na brodu (MOC, VFSZ, Argonauta)	Murtersko more, Kornati
12.15 - 13.00	Analiza fotografija s terena, bilježenje zapažanja (VFSZ)	Udruga Argonauta
13.00 - 15.00	STANKA ZA RUČAK	Udruga Argonauta
15.15 - 18.30	Mentorski programi i rad u bazi podataka bilježenja pojave dupina, komentiranje aplikacije CRODolphin (VFSZ)	Udruga Argonauta
18.30 - 19.00	Usmena evaluacija	Udruga Argonauta
Nedjelja, 31. ožujka 2019.		
9.00 - 12.00	Priprema studenata za izvedbu projektnog sadržaja (Argonauta) Pitanja i odgovori (svi)	Udruga Argonauta

PROGRAM RADIONICE za studente Veterinarskog fakulteta u Puli
MOC Pula – Utvrda Verudela, 12. - 14. travnja 2019.

Satnica	Aktivnost	Mjesto
Petak, 12. travnja 2019.		
17.00 – 18.00	<i>Dobrodošlica i uvod u Projektne prijave i izvedbe (Argonauta samo opis projekta kao na Murteru)</i>	Utvrda Verudela
18.00 – 19.00	Projektne sastanke (MOC, Argonauta, VEF)	Utvrda Verudela
Subota, 13. travnja 2019.		
9.00 – 11.00	Razgled Centra* / Terenska nastava na brodu (grupe A+B) (MOC)	Utvrda Verudela/ Bunarina
11.00 – 13.00	Razgled Centra* / Terenska nastava na brodu (grupe A+B) (MOC)	Utvrda Verudela/ Bunarina
13.00 – 17.00	PAUZA	
17.00 – 18.30	Centar za oporavak morskih kornjača (opis centra, liječenja i načina rukovanja – demonstracija i predavanje) (dr. sc. Maja Lukač, VEF)	Utvrda Verudela/ Bunarina
Nedjelja, 14. travnja 2019.		
9.00 – 12.00	Priprema studenata za izvedbu projektnog sadržaja (Argonauta) Pitanja i odgovori (svi)	Utvrda Verudela/ Bunarina

*u suradnji s Aquariumom Pula

RADIONICA „RAZVOJ OSOBNOG PROJEKTA – GRUPNI RAD“ PRIMJERI

1. Kratka rasprava

- Imaju li studenti kakva znanja o raspisivanju ili provedbi projekata/manifestacija i sl.?
- Jesu li dosad imali prilike sudjelovati u nekom od projekata/manifestacija?
- Koliko su česte prilike za aktivno sudjelovanje u projektima?

2. Upoznavanje s projektnim ciklusom kroz vježbe

Studenti za vrijeme studiranja uglavnom individualno izvršavaju svoje zadatke te tek rijetko, u skupini od dva ili tri studenta, pripremaju i provode seminarske radove, vježbe i sl. Kako je za rad na projektu bitna komunikacija u timu te poznavanje članova tima, studente smo kroz vježbe za poboljšanje komunikacije u timu uveli u problematiku projektnog rada.

VJEŽBA 1. Projektne faze – od ideje do ostvarenih ciljeva

Kako bi se studenti uveli u temu projektnog ciklusa, vježbom im se on nastoji približiti. Vježba se sastoji od četiri faze projekta koje su složene redom, međutim podfaze su razbacane i zadatak je studenata na temelju osobne procjene odrediti kojoj fazi pripadaju podfaze. Studenti su podijeljeni u tri skupine po pet osoba te svaka ima 7 – 10 podfaza koje treba posložiti za 10 minuta. Nakon 10 minuta voditelj pregledava posloženo i komentira. Faze su redom sljedeće:

FAZA IDENTIFIKACIJE

- Potreba zajednice
- Identifikacija problema
- Ideja

FAZA FORMULIRANJA

- Pronalaženje odgovarajućeg natjecanja (pažljivo pročitajte)
- Brainstorming
- Procjena ciljeva (SMART)
- Specifični, trajni, ostvarivi, realni, vremenski ograničeni
- Izrada projektnih aktivnosti
- Procjena dionika
- Prijedlozi za materijale i opremu
- Procjena proračuna
- Priprema dokumentacije
- Ispunjen obrazac za prijavu

FAZA PROVEDBE

- Stvaranje strategije
- Podjela zadataka
- Postavljanje ograničenja
- Suradnja s dionicima
- Naručivanje materijala i opreme
- Promocija i vidljivost

FAZA VREDNOVANJA

- Analiza postignuća projekta, rezultata, održivosti i ciljeva
- Završno izvješće

Voditelj skupine na temelju jednoga od projekata iz vlastitog iskustva objašnjava članovima skupine projektne faze. Na primjeru dobre prakse studenti će lakše razumjeti projektni ciklus. Važno je tijekom prepričavanja projekta studentima navesti i česte pogreške koje nastaju tijekom provedbe projekata, kao i važne, katkad zanemarene stvari, poput vidljivosti donatora, izvještavanja i slično. Nakon ove vježbe studenti trebaju u istim skupinama razviti vlastite male projekte za vježbu, kako bi se utvrdilo jesu li shvatili projektni ciklus. Primjeri aktivnosti koje studenti moraju provesti kroz sve projektne faze:

- *Ronilačka akcija čišćenja podmorja na otoku Žutu*
- *Organizacija lutkarske predstave u dva dječja vrtića*
- *Postavljanje koševa s platnenim vrećicama u trgovine jedne lokalne zajednice*

Nakon prezentacije važno je sa studentima prokomentirati jesu li što izostavili i na što bi trebali pripaziti prilikom razrade vlastitih projektnih ideja.

TIMSKI RAD

Studenti će za potrebe razvoja svojih studentskih projekata biti raspoređeni u skupine po troje, stoga je i za vježbe rada u timu uzet isti broj sudionika u skupini. Profesori su u suradnji s mentorima iz udruga podijelili studente u skupine onim rasporedom koji je određen odabirom mentorskog programa u dogovoru sa studentima prilikom prijave za sudjelovanje u Plavom projektu.

VJEŽBA 2. (Ne)uništivo jaje

(Ne)uništivo jaje jest igra koja služi da bi se poboljšala komunikacija među članovima tima. Glavni je zadatak članova tima od ponuđenih materijala napraviti konstrukciju koja će zaštititi jaje tako da ono, kada ga voditelj zadatka baci s visine od oko dva metra, ostane cijelo. Vježba ukupno traje 15 minuta, pri čemu se nakon 5 minuta skupini oduzima jedan materijal za gradnju konstrukcije (selotejp), a nakon 10 minuta, zabranjena je međusobna govorna interakcija. Svi materijali moraju biti iskorišteni. Prije početka odbrojavanja skupina se upozori da će im nešto od materijala za vrijeme trajanja igre biti oduzeto, ali im se ne kaže što točno.

Materijali za izradu konstrukcije su:

• <i>tanko uže</i>	• <i>spajalica</i>
• <i>slamke</i>	• <i>papir</i>
• <i>4 gumice</i>	• <i>balon</i>
• <i>selotejp</i>	• <i>+ jaje (ne kuhano).</i>

Nakon 15 minuta svaka skupina predaje svoju konstrukciju voditelju igre te on s visine od otprilike dva metra baca jaje na pod.

Zaključak

Izazov hoće li jaje ostati čitavo ili ne zapravo je osmišljen kako bi se skupina uputila da o jabetu razmišlja kao o svom projektu. U tijeku igre važno je vidjeti kako članovi skupine komuniciraju, posebno radi li se o skupini koja se prije igre nije poznavala. Nadalje, oduzimanje selotejpa, a potom i međusobne govorne interakcije, simulacija je mogućih problema koji mogu nastati u tijeku provedbe projekta – odustajanje jednoga od članova tima, nerazumijevanje okoline za projekt, sukobi unutar tima i sl. Nakon igre važno je prokomentirati sljedeća pitanja:

- Kako su se članovi skupine osjećali prilikom rada u timu?
- Kako su donosili odluke?
- Je li postojao lider skupine?
- Jesu li prvo planirali ili su odmah krenuli u izradu konstrukcije?
- Kako im se svidio rad u skupini?
- Koji je bio glavni problem ako je jaje na kraju slomljeno?

Skupinu treba uputiti da prilikom razrade osobnih studentskih projekata međusobno dogovore tko će biti zadužen za komunikaciju, tko će biti voditelj projekta, tko će raditi promociju i sl. Nadalje, treba je savjetovati da je prije implementacije ideje vrlo važno najprije prodiskutirati međusobno i dobro utvrditi ciljeve aktivnosti i projekta, te kako je komunikacija u svim dijelovima pripreme, provedbe i izvještavanja jako važna. Također, važno je da svi članovi tima aktivno sudjeluju u projektu, jer svaki član na svoj način (znanjima, iskustvima i idejama) pridonosi realizaciji projekta.

VJEŽBA 3. Kula od špageta

Kula od špageta jest igra koja služi kako bi se poboljšala komunikacija među članovima tima. Glavni je zadatak članova tima od ponuđenih materijala napraviti konstrukciju od špageta koja će nakon izrade moći samostalno stajati 5 sekundi. Vježba ukupno traje 15 minuta, pri čemu se nakon 5 minuta skupini oduzima jedan materijal za gradnju konstrukcije (krep-traka), a nakon 10 minuta, zabranjena je međusobna govorna interakcija. Svi materijali moraju biti iskorišteni. Prije početka odbrojavanja, skupina se upozori da će im nešto od materijala za vrijeme trajanja igre biti oduzeto, ali im se ne kaže što točno.

Materijali za izradu konstrukcije su:

- *Špageti*
- *Krep-traka*
- *Marshmallows (4 komada) od čega jedan mora biti na vrhu kule*

Nakon 15 minuta svaka skupina predaje svoju konstrukciju voditelju igre te on odbrojava 5 sekundi, hoće li kula izdržati samostalno stajati u prostoru.

Zaključak

Kula od špageta zapravo je projekt skupine. U tijeku igre važno je vidjeti kako članovi skupine komuniciraju o realizaciji projekta, posebno radi li se o skupine koja se prije igre nije poznavala. Nadalje, oduzimanje krep-trake, a potom i međusobne govorne interakcije simulacija su mogućih problema koji mogu nastati u tijeku provedbe projekta – odustajanje jednog od članova tima, nerazumijevanje okoline za projekt, sukobi unutar tima i sl. Nakon igre važno je prokomentirati sljedeća pitanja:

- *Kako su se članovi skupine osjećali prilikom rada u timu?*
- *Kako su donosili odluke?*
- *Je li postojao lider skupine?*
- *Jesu li prvo planirali ili su odmah krenuli u izradu konstrukcije?*
- *Kako im se svidio rad u skupini?*
- *Koji je bio glavni problem ako se kula urušila prije odbrojenih 5 sekundi?*

Skupinu treba uputiti da prilikom razrade osobnih studentskih projekata međusobno dogovore tko će biti zadužen za komunikaciju, tko će biti voditelj projekta, tko će raditi promociju i sl. Nadalje, treba savjetovati kako je prije implementacije ideje vrlo važno prvo prodiskutirati međusobno i dobro utvrditi ciljeve aktivnosti i projekta, te kako je komunikacija u svim dijelovima pripreme, provedbe i izvještavanja jako važna. Također, važno je da svi članovi tima aktivno sudjeluju u projektu, jer svaki član na svoj način (znanjima, iskustvima i idejama) pridonosi realizaciji projekta.

Za potrebe raspisivanja projekta – predstavljanje materijala i dostupnosti

Studentima se predstavljaju obrasci za prijavu projekta te rokovi za izvršenje obveza prijave i implementacije projekta, kao i kontakti u slučaju dodatnih pitanja i sl.

- *Upute za prijavitelje*
- *Obrazac opisa projekta*
- *Obrazac proračuna projekta*

VJEŽBA 4. Projektna ideja

Na samom kraju, nakon dva dana uvođenja u temu projektnog ciklusa te teorije na temu zaštite dupina i morskih kornjača, studenti imaju zadatak u kratkim crtama predstaviti svoj studentski projekt. Zadaci su sljedeći:

- Osmisliti ime skupine
- Na temelju mentorskog programa kojemu pripadaju i predloženih aktivnosti osmisliti kostur projekta (cilj, aktivnosti, ciljane skupine)

- Kratku predstaviti prijedlog projekta

Nakon prezentacije projekta profesori i mentori komentiraju studentske projektne prijedloge. Važno je definirati rokove te ciljeve projekta postaviti realno i izvedivo.

SAVJET

Kako bi se sudionici međusobno upoznali, bolje povezali i opustili, preporučljivo je započeti svaku sesiju nekim od energizera ili team building igrice. Primjeri:

IGRA IMENA

Sudionici sesije raspoređeni su ukруг. U ovoj se igri koristi lopta. Onaj tko ima loptu, predstavlja se. Lopta se dodaje nasumično, ne vezanim redom. Ovisno o temi, govornik iznosi svoje mišljenje, iskustvo i sl. Primjerice, ako je na radionici koja se bavi dupinima i kornjačama skupina djece, voditelj od njih traži da onaj tko ima loptu kaže svoje ime, a potom i najdražu morsku kornjaču. Kroz ovu će se igru sudionici bolje upoznati te je također moguće da pronađu određene sličnosti.

ČAROBNI ŠTAP

Za ovu je igru potreban jedan štap za skupinu od 5 do 8 osoba. Članovi skupine moraju štap pridržavati na razini prsa s oba kažiprsta i pokušati ga spustiti do tla zajedničkim snagama. Zadatak se čini jako jednostavnim, no za njega je potreban dobar timski rad i koordinacija, stoga je dobar za vježbu rada u timu.

TKO JE VOĐA?*

Skupina stoji u krugu. Voditelj bira osobu X koja napušta prostoriju u kojoj se odvija igra. Dok je osoba X vani, skupina odabere osobu Y koja će u započeti pokret koji ostatak skupine mora pratiti. Primjerice, osoba Y maše, te svi moraju mahati, kada osoba Y promijeni pokret u pljesak, svi moraju pljeskati. Kada se osoba X vrati u prostoriju, mora odgonetnuti tko započinje pokrete u skupini. Kada osoba X otkrije da je osoba Y vođa, osoba Y izlazi iz prostorije, a skupina ponovno bira vođu koji će započeti pokret.

VOĆNA SALATA*

Skupina sjedi u krugu u kojemu je jedna stolica manje od broja članova. Npr. na skupinu od 20 ljudi nalazi se 19 stolica. Osoba koja ne sjedi stoji u sredini kruga. Voditelj svim sudionicima dodjeljuje ime nekoliko vrsta voća, npr. banana, jabuka, ananas. Kada osoba koja je u sredini kruga kaže „ananas“, svi sudionici kojima je voditelj dodijelio ime „ananas“ moraju zamijeniti mjesta. Onaj tko ostane bez sjedećeg mjesta stoji u krugu i nabraja imena voća, npr. „banana, ananas“ ili „banana, jabuka, ananas“ pri čemu svi sudionici moraju zamijeniti mjesta.

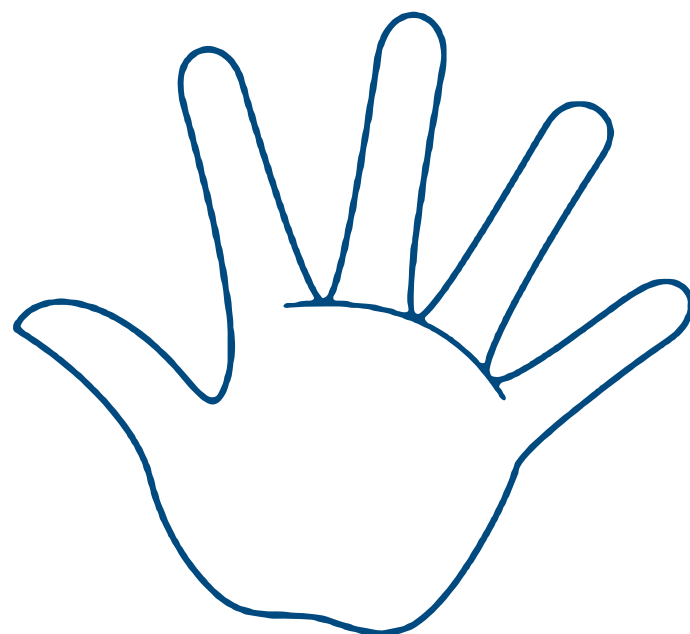
*Ove su igre posebno dobre za razbuđivanje te za podizanje energije u skupini, primjerice ako se sesija održava u jutarnjim satima.

Na kraju rada sa skupinom dobro je sudionicima dati priliku da ocijene rad voditelja putem neke od neformalnih evaluacija, poput evaluacije Daj pet! ili Stablo emocija.

DAJ PET!

Za svaki prst ruke potrebno je riješiti specifično pitanje.

Mnogi se prsti lako pamte ako zamislite geste koje bi uključivale taj prst i/ili značenje koje taj prst nosi u našoj kulturi.

- 1) Palac. Što je dobro prošlo?
- 2) Kažiprst. Što bi se moglo poboljšati?
- 3) Srednji prst. Što je pošlo po zlu? Negativne povratne informacije.
- 4) Prstenjak. Što bismo željeli zadržati? Kakve smo veze ostvarili?
- 5) Mali prst. Što nije dobilo dovoljno pozornosti? Male stvari na koje bismo željeli upozoriti.

Sudionici evaluaciju mogu ispuniti individualno ili u skupini, ovisno o želji voditelja, iako je vjerojatnije da će bolje povratne informacije pristići ako se radi o individualnim, anonimnim evaluacijama.

STABLO EMOCIJA

Na predloženoj skici sudionici sesije moraju odabrati jednoga ili više likova s kojim se mogu poistovjetiti te opisati zašto su se identificirali baš s tim likom. Označi li netko, primjerice, lika koji pada sa stabla, vjerojatno možemo smatrati da sudionik nije prezadovoljan sudjelovanjem ili da će možda iz nekog razloga odustati, dok je osoba koja sigurno stoji na sredini stabla znak zadovoljstva i sigurnosti sudjelovanjem u projektu.

Poštovani,

u travnju 2018. započela je provedba projekta ***Plavi projekt – doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu.***

Svrha je projekta pružiti priliku studentima veterine za angažman u društveno korisnim projektima očuvanja morskog okoliša. Kroz projekte u sklopu nastave, a u suradnji s organizacijama civilnoga društva, studenti otkrivaju potrebe zajednice i u okviru kolegija izrađuju potencijalna rješenja – projekte putem kojih će se angažirati u lokalnoj zajednici.

U sklopu ovoga projekta pronađene su teme koje su zanimljive studentima, a donijet će korist zajednici edukacijom o metodama praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja, morskih kornjača i dupina.

Terenski rad tijekom projekta provodit će se u Morskom obrazovnom centru – Aquarium Pula te u udruzi Argonauta u Murteru.

Studenti će projekte razvijati putem odabranih mentorskih programa:

1. ***Obilazak kritičnih staništa u zimskim mjesecima – kako pomoći pothlađenim morskim kornjačama***
2. ***Morska patrola – kako dojaviti opažanje dupina / morskih kornjača?***
3. ***Dolphin / sea turtle friendly ponašanje***
4. ***Pronalazak ozlijeđene/bolesne morske kornjače – što napraviti?***
5. ***Uginuli dupin / morska kornjača – što, kako i zašto napraviti?***

Za ovaj je vikend najavljena prva od dvije terenske nastave studenata Veterinarskoga fakulteta. Tako će se prva radionica održati od 29. do 31. ožujka 2019., pri čemu će se studenti fokusirati na dupine i educirati se o izradi protokola za praćenje, bilježenje pojavnosti zaštićenih morskih životinja – datum, vrijeme, zemljopisna pozicija, broj životinja, dobne kategorije, meteorološki uvjeti i ljudski utjecaj (pomorski promet, turistička i ribarska djelatnost), osnove fotografiranja zaštićenih morskih životinjskih vrsta te opis prijetnji tijekom boravka u prirodi i slično. Nakon edukacija studenti će uz pomoć mentora iz udruge Argonauta osmisliti i vlastite grupne projekte za stanovništvo obalnih i otočnih zajednica na cijelom području hrvatske strane Jadrana, a zatim ih i implementirati u suradnji s lokalnim udrugama, školama i sličnim ustanovama.

Polazak brodom na monitoring dupina je u subotu 30. ožujka 2019. u 8.30 sati u uvali Hramina u Murteru.

Za sve informacije o projektu pratite službenu Facebook stranicu Plavog projekta (<https://www.facebook.com/plaviprojekt/>) ili mrežnu stranicu udruge Argonauta (<https://www.argonauta.hr/argonautini-projekti/plavi-projekt/>).

Projekt traje 18 mjeseci (do listopada 2019.), sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018,21 kn, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 kn. Nositelj projekta je Udruga Argonauta iz Murtera, a partneri na projektu su Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Morski obrazovni centar Pula. Projekt se provodi na području Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije.

UR. BR.: 019/19
Murter, 31/03/2019

-medijima-

Petnaest studenata Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u pratnji profesora posjetilo je ovaj vikend Murter zajedno s predstavnicima Morskog obrazovnog centra Pula te volonterima u svrhu terenske nastave u sklopu *Plavog projekta*.

Studenti su u petak imali uvod u terensku nastavu prisjećajući se teorijskog dijela kolegija *Osnove anatomije dobrog dupina*, *Osnove sistematike i evolucije morskih sisavaca* te *Osnove biologije i fiziologije morskih sisavaca*. Studenti su tako ponovili znanja usvojena na navedenim kolegijima i pripremili se za isplov brodom u subotu i monitoring dupina.

Na monitoring dupina studenti su se uputili u subotu u 8.30 sati iz luke Hramina u Murteru. Dva broda isplovila su u različitim smjerovima u potrazi za dupinima, a obje su skupine na kraju imale uspjeha – dupini su se pojavili u blizini uzgajališta orada i brancina, nedaleko od otoka Vrgade, nepunih sat vremena nakon isplovljavanja! Studenti su iskoristili priliku te su fotografirali primijećene dupine kako bi nakon povratka u Murter fotografije analizirali i komentirali s kolegama. Cijelo su vrijeme na brodu bilježili pojavu dupina u aplikaciji *CroDolphin*, čije je unapređenje također financirano putem *Plavog projekta*.

Subotu popodne studenti su proveli analizirajući fotografije, pregledavajući katalog dupina koji vode profesori s Veterinarskoga fakulteta i uspoređujući fotografije kako bi utvrdili je li uočena neka od jedinki koja su profesori s VFSZ-a zabilježili prilikom prethodnih izlazaka na teren.

Na razvoju studentskih projekata radilo se tijekom jutra u nedjelju. Prizom su mentori iz Argonaute neformalnim metodama učenja studente uveli u praksu razvoja i provedbe projekata, analizirajući jedan od projekata Argonaute te različitim interaktivnim zadacima. Studenti su na kraju dana unutar svojih skupina započeli s razvojem osobnih projekata te su im predstavljeni koraci koje trebaju poduzeti kako bi se projekt uistinu i realizirao. Realizacija studentskih projekata očekuje se do kraja akademske godine.

Projekt traje 18 mjeseci (od 25. travnja 2018. do 25. listopada 2019.), a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 kn. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018,21 kn.

UR. BR. 24/19
Murter, 10.04.2019.

-medijima-

PRIOPĆENJE

Studenti Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu zajedno s profesorima i mentorima iz udruge Argonauta ovog vikenda sudjeluju na terenskoj nastavi u Puli u sklopu *Plavog projekta – doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu*.

Nakon uspješno provedene terenske nastave u Murteru od 29. do 31. ožujka 2019., gdje su aktivnosti bile usmjerene na zaštitu dupina, druga skupina studenata ovog vikenda putuje u Pulu gdje će aktivnosti biti usmjerene na zaštitu i brigu o morskim kornjačama, ali će se također provesti i monitoring dupina. Studenti će tako imati prilike susresti se sa stručnjacima o morskim kornjačama, djelatnicima Morskog obrazovnog centra Pula (MOC) u sklopu kojega djeluje Centar za oporavak morskih kornjača. Djelatnici MOC-a, profesori Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i djelatnici udruge Argonauta tijekom tri dana terenske nastave upoznat će studente s protokolima zbrinjavanja kornjača i postupanjem u određenim kritičnim situacijama. Također, vrlo važan dio aktivnosti terenske nastave jest i upoznavanje studenata s djelovanjem organizacija civilnog društva, projektnim ciklusom te edukacija za razvoj studentskih projekata. Nakon edukacija studenti će uz pomoć mentora iz udruge Argonauta osmisлити i vlastite grupne projekte za stanovništvo obalnih i otočnih zajednica na cijelom području hrvatske strane Jadrana, a zatim ih i implementirati u suradnji s lokalnim udrugama, školama i sličnim ustanovama.

Studenti će za raspisivanje svojih projektnih ideja imati mjesec dana, a zatim će provoditi projekte do rujna 2019. godine. Studentski projekti razvit će se u okviru pet mentorskih programa razvijenih u sklopu *Plavog projekta* od strane partnera na projektu i vanjske suradnice, stručnjakinje u području društveno korisnog učenja, Nives Mikelić Preradović.

Za sve informacije o projektu pratite službenu Facebook stranicu Plavog projekta (<https://www.facebook.com/plaviprojekt/>) ili mrežnu stranicu udruge Argonauta (<https://www.argonauta.hr/argonautini-projekti/plavi-projekt/>). Kontakt za daljnje informacije: Matea Stankić, MOC Pula, matea.stankic@gmail.com, 098 947 4675.

Projekt traje 18 mjeseci (do listopada 2019.), sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018,21 kn, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 kn. Nositelj projekta je Udruga Argonauta iz Murtera, a partneri na projektu su Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Morski obrazovni centar Pula. Projekt se provodi na području Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije.

Razvoj studentskih društveno korisnih projekata (dokumenti za prijavu za studente)

UPUTE ZA PRIJAVITELJE

na Natječaj za studentske projekte razvoja društveno korisnog učenja na VFSZ-u

Uvjeti za podnošenje prijava

- Prijave su otvorene od 1. travnja do 1. svibnja 2019. godine.
- Prijaviti se mogu studenti Veterinarskoga fakulteta u Zagrebu koji su odabrani za sudjelovanje u Plavom projektu.
- Prijavitelj označava skupinu studenata sastavljenu od 3 člana.
- Svaka se skupina može prijaviti samo s jednim projektnim prijedlogom.
- Projektni prijedlog mora biti razrađen u Obrascu A za prijavitelje.
- Proračun projektnog prijedloga mora biti razrađen u Obrascu B prijavitelja.
- Skupina studenata prijavljuje se pod jedinstvenim imenom.
- Skupina imenuje voditelja tima, tj. svojega predstavnika.
- Prijave podnesene nakon isteka roka neće se uvažiti.
- Projektne aktivnosti moraju se provoditi u Šibensko- kninskoj županiji, Općina Murter – Kornati ili biti usmjerene na istu lokaciju osim u iznimnim slučajevima.
- Implementacija projekta može trajati najmanje 1, a najviše 3 dana.

Prihvatljive aktivnosti

- Edukacija lokalnog stanovništva, turista i/ili posjetitelja o dupinima i morskim kornjačama
- Aktivnosti za unapređenje rada baze za evidenciju dupina i morskih kornjača
- Aktivnosti s ciljem edukacije o ponašanju na brodu prilikom susreta sa skupinom dupina/ morskih kornjača
- Edukacija o ponašanju pri pronalasku uginulih morskih kornjača i dupina
- Promocija aktivnosti za zaštitu morskih kornjača i dupina na društvenim mrežama
- Izrada aplikacija, mrežnih stranica i društvenih mreža radi promocije aktivnosti za zaštitu dupina i morskih kornjača
- Javna prezentacija aktivnosti usmjerenih na osvještavanje javnosti o problemima ugroženosti morskih kornjača i dupina
- Izrada i distribucija promotivnih materijala
- Izrada i emitiranje video i radijskih spotova s tematikom zaštite dupina i morskih kornjača
- Volonterske akcije
- Organizacija predavanja, javnih tribina i okruglih stolova na temu zaštite dupina i morskih kornjača

Popis aktivnosti nije konačan, već samo ilustrativan, te će se odgovarajuće aktivnosti koje pridonose ostvarenju ciljeva *Plavog projekta*, a koje nisu spomenute, također uzeti u obzir za financiranje.

Pri provedbi aktivnosti prijavitelj mora osigurati poštovanje načela jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije te razvijati aktivnosti u skladu s potrebama u zajednici.

Prihvatljivi troškovi

- materijal za aktivnosti
- grafičke usluge (grafička priprema, usluge tiskanja letaka, brošura, časopisa i sl., pri čemu treba navesti vrstu i namjenu usluge, količinu, jedinične cijene)
- usluge promidžbe (televizijske i radijske prezentacije, održavanje internetskih stranica, obavijesti u tiskovinama, promidžbeni materijal i sl., pri čemu je potrebno navesti vrstu promidžbe, trajanje i cijenu usluge)
- troškovi reprezentacije vezani uz organizaciju projektnih aktivnosti (pri čemu treba navesti svrhu, učestalost i očekivani broj sudionika i sl.)
- ostali troškovi koji su izravno vezani za provedbu aktivnosti programa ili projekta

Neprihvatljivi troškovi

- ulaganja u kapital ili kreditna ulaganja, jamstveni fondovi
- troškovi kupnje opreme i namještaja
- troškovi kamata na dug
- kazne, financijske globe i troškovi sudskih sporova
- troškovi plaća i doprinosa za zaposlene
- bankovne pristojbe za otvaranje i vođenje računa, naknade za financijske transfere i druge pristojbe u potpunosti financijske prirode
- troškovi koji su već bili financirani iz javnih izvora odnosno troškovi koji se u razdoblju provedbe projekta financiraju iz drugih izvora
- kupnja rabljene opreme, strojeva i namještaja
- doprinosi u naravi: nefinancijski doprinosi (robe ili usluge) od trećih strana koji ne obuhvaćaju izdatke za korisnika
- donacije u dobrotvorne svrhe
- zajmovi drugim organizacijama ili pojedincima
- drugi troškovi koji nisu u neposrednoj povezanosti sa sadržajem i ciljevima projekta

Kako se prijaviti?

Na ovaj Natječaj prijavljuje se do **zaključno 1. svibnja 2019.** dostavom popunjenih obrazaca koji su sastavni dio Uputa za prijavitelje.

Prijava se smatra potpunom ako sadržava:

1. Popunjeni Obrazac za prijavu
2. Popunjeni Obrazac proračuna (Grupa predlaže okvirni proračun projekta. Nakon odabira projekata koji će biti financirani udruge će, u suradnji s mentorom, detaljno definirati troškove projekta.)
3. Popis priloga koji se prilažu prijavi

Procjena prijava

Projekti tim Plavog projekta osnovat će Povjerenstvo za procjenu pristiglih prijava koje čine predstavnici Udruge Argonauta (2), Morskog obrazovnog centra Pula (1) Veterinarskoga fakulteta sveučilišta u Zagrebu (1)

Nakon administrativne provjere svih pristiglih i zaprimljenih prijava u odnosu na uvjete Natječaja, Povjerenstvo će izraditi popis svih prijavitelja koji su ispunili propisane uvjete, čije se prijave upućuju na procjenu kvalitete, kao i popis svih prijavitelja koji nisu zadovoljili uvjete Natječaja.

Kriterij	Broj bodova
Aktivnosti pridonose zaštiti morskih kornjača i dupina	15
Aktivnosti pridonose studentskom aktivizmu	15
Sudjelovanje lokalne zajednice/turista	5
Inovativnost planiranih aktivnosti	15
Promicanje programa društveno korisnog učenja	10
Izvedivost u zadanom vremenskom razdoblju i zaokruženost predložene ideje	10
Vidljivost projekta	10
Održivost projekta	20
UKUPNO	100

Ukupna vrijednost Natječaja je 30.000,00 kn, pri čemu jedna skupina može ostvariti najmanje 1500,00 kn a najviše 5000,00 kn za provedbu projekta.

Gdje poslati prijavu?

Ispunjeni obrasci šalju se e-poštom na adresu sanja.kovacev@argonauta.hr. Prijave moraju biti poslane s e-adrese predstavnika grupe (voditelja tima) te dostavljene do 1. svibnja 2019. u 20.00 sati.

Prijave pristigle nakon roka za prijavu neće se razmatrati zbog osiguranja ravnopravnosti.

Sva pitanja vezana uz natječaj mogu se postaviti isključivo elektroničkim putem, slanjem upita na adresu sanja.kovacev@argonauta.hr. Odgovori na pitanja objavljuvat će se jednom tjedno tijekom trajanja natječaja, svaki petak do 20.00 sati te će biti poslani na e-adrese sudionika projekta.

OBRAZAC ZA PRIJAVU PROJEKTA

**Upute za prijavitelje - studente u sklopu razvoja programa DKU-a na VFSZ-u
Murter, 1. travnja 2019.**

I. OSNOVNI PODACI O PRIJAVITELJU PROJEKTA	
1. Ime grupe	
2. Članovi grupe	
3. Mentorski program za koji se veže projekt	
4. Ime i prezime osobe ovlaštene za zastupanje grupe	
5. Telefon/mobitel	
6. Adresa e-pošte	
7. Internetska stranica	
8. Ciljevi uključenja grupe u <i>Plavi projekt</i>	

II. PODACI O PROJEKTU	
1. Ime projekta	
2. Predviđeni početak i završetak provedbe projekta	
3. Zemljopisno područje provedbe (područje cijele županije, mjesni odbor, zaseok...)	
4. Ukupan iznos potreban za provedbu projekta	
4.1. Iznos koji se traži od Udruge Argonauta	
4.2. Je li za provedbu zatražen ili osiguran iznos iz drugih izvora (donacije u novcu i naravi i sl.) ?	
5. <i>Voditeljica/voditelj projekta</i>	

III. OPIS PROJEKTA	
1. Sažetak projekta	
2. Detaljan opis projekta	

3.	Navedite način na koji ste utvrdili postojanje problema i došli do procjene potreba koje namjeravate riješiti ovim projektom, a na temelju koje ste pripremili prijedlog projekta.
4.	Tko su ciljane skupine (skupine na koju projektne/programske aktivnosti izravno utječu) obuhvaćene projektom, njihov broj i struktura (npr. po dobi, spolu i sl.)? Na koji su način obuhvaćeni projektom? (molimo detaljan opis problema i potreba ciljanih skupina koji uključuje kvantitativne pokazatelje te načine na koji će se doći do ciljane skupine)
5.	Tko su krajnji korisnici projekta (pojedinci, skupine, organizacije koje nisu izravno uključene u provedbu projekta, već on na njih ima posredan utjecaj)?
6.	Navedite način na koji ste utvrdili postojanje problema i došli do procjene potreba koje namjeravate riješiti ovim projektom, a na temelju koje ste pripremili prijedlog projekta.

7.	Opišite očekivani utjecaj projekta – na koji će način projekt utjecati na ciljanu skupinu i krajnje korisnike u dugoročnom razdoblju.
8.	Na koji ćete način informirati građane o projektu ? Opišite kako planirate uključiti građane i građanke u aktivnosti projekta te informirati širu javnost o tijeku provedbe i rezultatima projekta (promocija putem društvenih mreža, TV-a, radija i sl.)
9.	Opišite mjerljive rezultate koje očekujete nakon završetka provedbe vašeg projekta (npr. Izrađeno 100 edukativnih letaka)
10.	Opišite planira li se i na koji će se način osigurati održivost projekta nakon isteka financijske podrške ugovornog tijela (hoće li se neke od projektnih aktivnosti nastaviti ili će utjecaj projekta stvoriti neke dugoročnije promjene u zajednici)?

Ime grupe	
Ime projekta	

Napomena: u rubriku naziv upisati vrstu troška (nabava opreme, tiskanje letaka, trošak prijevoza, a za trošak plaća ili naknada navesti ime i prezime osobe i ulogu u projektu)

Opis troškova	Ukupni proračun	Udio koji se traži od ustanove
I. IZRAVNI TROŠKOVI (specificirati troškove koji su izravno povezani s provedbom projekta kao što su troškovi zaposlenika – ime i prezime i bruto iznos plaće ili naknade, troškovi smještaja, putni troškovi, troškovi opreme namijenjene projektu i dr.)		
Naziv		Iznos
<i>Ukupno</i>		

I. NEIZRAVNI TROŠKOVI (specificirati troškove koji su neizravno uključeni u ukupne troškove projekta kao što su troškovi režija, uredskog materijala, najma prostora: udio najviše do 25 % ukupnog proračuna)	
Naziv	Iznos
<i>Ukupno</i>	

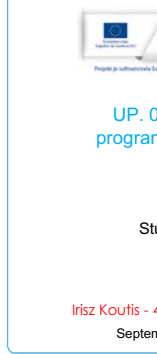
Izravni troškovi		
Neizravni troškovi		
Sveukupno (I+II)		

Potpis voditelja/voditeljice projekta

U _____, 2019.

PRIKAZ STUDENTSKIH PROJEKATA društveno korisnog učenja

Primjeri prijavljenih projekata

UP: 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Student project: DOLPHIN FRIENDLY BEHAVIOUR

Irisz Koutis - 4th year, Juliette Magoga - 4th year, Charlotte Stiles - 3rd year
September 2019, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb

Mentor program: Dolphin/turtle friendly behaviour

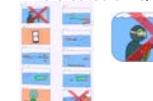
Goals of the project: The goal was to raise awareness about the proper behaviour around these animals among people who work in their proximity (dolphin watching tourism companies) and tourists alike

Project budget: 973 kn

PRE-IMPLEMENTATION

- We used the Code of conduct set by the Croatian Agency for Nature Protection as a base and translated it into English.
- We created a simplified, eye-catching visual representation
- We designed a large sticker with this visual, to be displayed in tourist boats, tourism agencies, etc.
- We created an QR code to add the app 'CRO Dolphin Little'

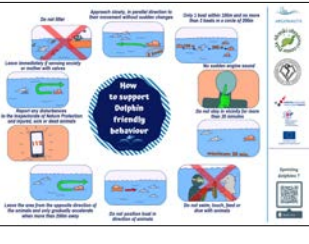

PRE-IMPLEMENTATION

- We researched the available material to be sure that this sticker would be durable for years to come
- We created a simpler logo sticker, connected to the big one.
- We contacted printing places and checked for the material we wanted the designs to be printed on and the range of price.
- We contacted agencies to know how many would be interested in displaying our material and thus how many stickers we should print.

PRE-IMPLEMENTATION

IMPLEMENTATION

- The implementation is the long term presence of our posters on the boats of dolphin watching tourism companies and therefore the continuous process of reaching more and more tourists with this information in the area of Pula and Murter
- The stickers further promote the simple ideal of 'Dolphin friendly behaviour' in the coastal areas of Murter and Pula
- The posters and stickers were sent out via post to all participating companies.

CONCLUSIONS

Our goals were met by the fact that we designed stickers with a simplified, eye-catching visual representation of the Code of conduct.

Although we expected more answers and feedback from the agencies (only 3 answered our first email)

PROS	CONS
- learned about Dolphins/Turtles and how to make a positive contribution to their living environment - improve communication skills with professional services (printing companies and agencies) and receiving feedback from them - working well in a team and enjoying doing so (and getting organizational skills)	- we did not always receive a response from people we contacted - we had to work hard to balance the tasks with other commitments - we often had to clarify suggestions/advice as we were not always sure what we were doing was correct

UP. 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Studentski projekt:
Prva pomoć za ozlijeđenog dupina i morsku kornjaču

Emanuel Budicin, Ellen Denise Lasek, Lana Zovko
Studenti druge i četvrtre godine

Rujan 2019., Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mentorski program:
Prva pomoć za ozlijeđenog dupina i morsku kornjaču

Cilji projekta:
Edukacija lokalnog stanovništva o dupinima i morskim kornjačama te o njihovoj ugroženosti i važnosti njihova očuvanja

Budžet projekta:
1650,00 HRK

ZAKLJUČCI

Smatramo da smo provedenim aktivnostima popularizirali i približili problematiku koju obuhvaća projekt čitateljima, slušateljima i gledateljima različitog uzrasta i spola na području Istarske županije, kao i učenicima i učiteljima Srednje škole. Očekujemo kako će se obuhvaćeno stanovništvo ponašati u skladu s novostečenim znanjima. Također, medijskim putem osigurali smo trajnu dostupnost informacija o projektu.

+ / -

Jedna od prednosti ovog projekta je naša dodatna edukacija o ugroženosti morskih kornjača i dupina. Kroz projekt smo naučili na koji način možemo pružiti prvu pomoć u slučaju da primijetimo ozlijeđenu jedinku te smo to znanje pokušali prenijeti na različite načine što većoj i široj populaciji. Željeli smo svojim zalaganjem osvijestiti što više ljudi kako bi zajedno uspjeli napraviti promjenu. Također, naučili smo raditi i djelovati kao tim gdje je svatko od nas doprinio projektu na različite načine, kao i kako pripremiti i provesti jedan projekt u djelo.

Pod manu projekta smatramo da bi nam ipak duža edukacija o projektu i problematici kojom se on bavi bila od pomoći.

PRIPREME ZA PROVEDBU

Za provedbu ovog projekta bile su nam potrebne pripreme koje smo odradili na slijedeće načine:

- Osmislili smo tekst i pronašli prigodne fotografije za kreiranje označivača za knjige (bookmarks)
- Kontaktirali smo dizajnera koji je prema našim prijedlozima dizajnirao bookmarkse i napravio pripremu za tisak
- Nakon pročitane i prevedene brojne literature sastavili smo edukativni materijal
- Stupili smo u kontakt s različitim medijima: televizija (TV Istra u Pazinu), radio (Rovinj FM u Rovinju i Radio Labin u Labinu), lokalne novine (Glas Istre) koji su pozitivno odgovorili i omogućili nam gostovanje u njihovim emisijama
- Kontaktirali smo Srednju školu Zvane Črnje u Rovinju s kojom smo dogovorili prostor i termin u kojem smo predstavili naš projekt
- Nazvali smo različite turističke zajednice na području Pazina, Labina, Rovinja i Pule u kojima smo ostavili bookmarkse

PROVEDBA

Ovim projektom željeli smo obuhvatiti različite dobne i spolne skupine stanovništva i posjetitelja Istarske županije. Cilj nam je bio podići osviještenost o važnosti očuvanja i zaštite morskih životinja s naglaskom na pružanje prve pomoći pri pronalasku ozlijeđenih ili bolesnih dupina i morskih kornjača Jadranskog mora. Ove ciljeve ostvarili smo tijekom trodnevnog boravka u Istarskoj županiji (Rovinju, Labinu i Pazinu):

- Edukativnim predavanjem i prezentacijom u Srednjoj školi Zvane Črnje u Rovinju. Predavanje smo upotunili kvizom znanja na kojem smo podijelili bookmarkse, a prisustvovali su mu učenici i profesori škole

UP. 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Studentski projekt: **PLAVI PROJEKT**

Viktorija Turk(3.god.), Elizabeta Pongrac(4.god.), Sara Došen(5.god.)

Rujan 2019., Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mentorski program: Uginuli dupin/morska kornjača – što, kako i zašto napraviti?

Cilj projekta: 1. informiranje lokalnog stanovništva o postupcima koje trebaju napraviti u slučaju pronalaska lešine(izrada letaka i promo video)
2. predstavljanje aplikacije CroDolphin Little

Budžet projekta: 2000 kuna

- Sudjelovanjem u televizijskoj emisiji „Zemlja emocija“ koja je bila emitirana na Tv Istri. U emisiji smo predstavili naš projekt, a naše je izlaganje ostalo zabilježeno na njihovoj internetskoj stranici gdje je trajno dostupno javnosti: <https://vimeo.com/345048443> (od 12:10 do 31:55 min)

- Sudjelovanjem i predstavljanjem projekta u radijskim emisijama „Eko Zona“ Rovinj FM-a i „Putevima srca“ Radio Labina. Emisije su emitirane u sklopu radijskog programa, a Radio Labin je emisiju postavio i na svoju stranicu koja se može poslušati na slijedećem linku: <https://www.mixcloud.com/Radiolabin/plavi-projekt/>

PRIPREME ZA PROVEDBU

1. Dizajn i tiskanje letaka
2. Izrada promo videa
3. Kontaktiranje udruga u svrhu suradnje
4. Kontakt s urednicom emisije „More“

PROVEDBA

U svrhu edukacije izrađeni su promotivni letci koji su poslani u Umag te Vodice(Gradska knjižnica), Primošten(UGOP-„KRČ“), Zlani(TZ), Kaprije(Klub ribolovaca), Prvić Luku(Udruga „Otok“) i Žirje(Udruga „Žirje otok sreće“). Uz to, dio letaka podijelile smo osobno na Murteru, a dio je bio dostupan posjetiteljima Reptilomanije+. U dogovoru sa osobama iz navedenih lokacija letci su izloženi/podijeljeni lokalnom stanovništvu.

Sve ukupno podijeljeno je 500 letaka te je uz to dijeljen u digitalnom obliku na društvenim mrežama.

- Člankom u Glasu Istre (službene novine Istarske županije) u kojem je javnost upoznata s gore navedenim interaktivnim izlaganjem u Srednjoj školi Zvane Črnje i općenito o projektu

- Dijeljenjem bookmarksa (3000 primjeraka) turističkim zajednicama na području Pule, Labina, Pazina i Rovinja koji će ciljanim skupinama služiti kao dugotrajni i korisni podsjetnik

ZAKLJUČCI

USPJELO – podjela letaka i informiranje stanovništva

NEUSPJELO – snimanje priloga za emisiju „More“

+ / -

Prednosti - upoznavanje novih ljudi i suradnja
- dobiveno osnovno znanje o provedbi projekta
- stjecanje organizacijskih vještina

- Mane - kratak rok za izradu materijala
- spora komunikacija

UP: 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Studentski projekt: Edukativni kviz

Nika Škiljan, Mislav Unger, Leo Vuk, Lucija Žager / 3. godina
 Željka Štepanić, Lucija Tomčić / 4. godina
 Rujan 2019., Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mentorski program: Prva pomoć za ozlijeđenog dupina i morskog kornjaču

Cilj projekta: Poticanje ljudi na korištenje platnenih vreća i edukacija o štetnom utjecaju ljudi na morske kornjače, te kako ih zaštititi.

Budžet projekta: 2850KN + 2350 KN

UP: 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Studentski projekt: Plavi projekt-"Dolphin/marine turtle friendly" ponašanje

Monika Živković, 6.god.
 Hana Milošević, 2.god.
 Petra Telebar, 2.god.
 Rujan 2019., Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mentorski program: "Dolphin/marine turtle friendly" ponašanje

Cilj projekta: podizanje svijesti o važnosti ovih divnih životinja i njihove zaštite, informiranje i upoznavanje ljudi s osnovama njihovog prirodnog ponašanja i komunikacije te pravilnom postupanju u njihovom okruženju

Budžet projekta: 5000 kn

PRIPREME ZA PROVEDBU

Osmišljavanje vlastitog dizajna za tisak na promotivne materijale, platnene torbe te edukativni plakat, kontakt tiskara za dogovor najpovoljnije cijene

PROVEDBA

- Provedba je bila tijekom Reptilomanije (31. svibanj i 1. lipanj), pored studentskih prostorija
- Ciljana skupina je su bili posjetitelji Reptilomanije svih dobnih kategorija koji su pristupili edukativnom kvizu i odgovorili na 3 pitanja
- Nagrada je bila platnena torba

PRIPREME ZA PROVEDBU

1. odobrenje projekta(travanj 2019..)
2. kontaktiranje partnera - Turističkih zajednica Šibensko-kninske županije i dogovaranje suradnje (travanj 2019.)
3. traženje osobe za izradu animiranog filma (travanj i svibanj 2019.)
4. traženje osobe za izradu letaka na hrvatskom i engleskom jeziku
5. kontaktiranje tvrtke za tisak letaka (svibanj 2019.)
6. planiranje izrade web stranice (travanj i svibanj 2019.)
7. prijevod teksta web stranice na engleski, njemački, francuski i talijanski jezik

PROVEDBA

- Uz pomoć turističkih zajednica edukativni video podijeljen je na brojnim društvenim mrežama i stranicama (Veterinarski fakultet, Udruga Argonauta)
- Edukativni video vodi do web stranice koja detaljno govori o važnosti zaštite dupina, pravilima ponašanja u njihovoj okolini kao i osnovnim karakteristikama ponašanja ovih životinja
- Letci su poslani u turističke zajednice i izloženi na vidljivim mjestima, kao i na Veterinarskom fakultetu
 - Plavi projekt - video

ZAKLJUČCI

- sve platnene vreće su podijeljene
- ljudi koji su ih dobili su naučeni o postupcima kod nalaska ozlijeđenog / uginulog dupina

Ciljevi projekta su ostvareni

NEPROVEDENI DIO

Mural na zgradi ROJC-a u Puli

ZAKLJUČCI

- Film objavljen na internetu omogućuje direktan i brz prijenos informacija te stalnu dostupnost samog videa i web stranice širem krugu ljudi te je olakšana mogućnost dijeljenja
- uključivanje turista u samu edukaciju preko turističkih zajednica (letci na engleskom jeziku, web stranica na 5 jezika)

+ / -

PREDNOSTI I MANE STUDENTSKOG PROJEKTA

Prednosti:

- Velika posjećenost
- Široki raspon ljudi različitih dobnih kategorija
- Mogućnost edukacije kolega koji studiraju veterinu

Mane:

- održavanje kviza u Zagrebu, a ne na nekoj primorskoj lokaciji

+

- laka mogućnost širenja i dijeljenja videa i web stranice
- uključivanje velikog broja ljudi, uključujući turiste
 - animirani film prilagođen djeci (edukacija od male dobi)
- zanimljivi načini učenja
- upoznavanje novih ljudi
- doprinos zajednici

-

- nemogućnost kontrole partnera (dogovorena suradnja, nepoštivanje dogovora)

UP. 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Studentski projekt: **NADZOR KRITIČNIH STANIŠTA**

Mihaela Vranješ (4. god.), Zvonimir Delać (5.god.), Donateo Sitarić-Knezić (2.god.)

Rujan 2019., Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mentorski program: **Nadzor kritičnih staništa / Supervision of critical habitats**

Cilj projekta: **Buđenje svijesti o važnosti očuvanja živog morskog svijeta te pružiti znanja iz prve pomoći za morske kornjače**

Budžet projekta: **3300 kuna (potrošeno 1338.70 kuna)**

Plavi projekt

Mentorski program: Morska patrola
Ivana Dukarić, Paula Turković, Stela Vondra
Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

PRIPREME ZA PROVEDBU

- Kontaktiranje članova triju planinarskih društava Planinarske organizacije koje su bile obuhvaćene ovim projektom su: HPD Sveti Jere iz Skradina, HPD Kamenar iz Šibenika te HPK Sveti Mihovil iz Šibenika koji je bio domaćin predavanja
- Izrada PowerPoint prezentacije – koja je bila izložena na predavanju
- Izrada brošura s uputama iz prve pomoći
- Dostava 3 paketa prve pomoći
Jedan paket sastoji se od 1 plastične kutije za kornjače, 3 višekratna pokrivača za preživljavanje, 1 spužve, 1 deke, 1 paketa jednokratnih rukavica, vazelin (100ml)

PROVEDBA

Izaganje se održavalo u prostorijama HPK Sveti Mihovil iz Šibenika

Odzvalo se 5 članova spomenutog društva te smo im podijelili sav materijal

Sadržaj:

- Ciljevi uključenja grupe u „Plavi projekt“
- Zemljopisno područje provedbe
- Projekt "Morska patrola" uključuje
- Ciljane skupine
- Provedba projekta

Ciljevi uključenja grupe u „Plavi projekt“

- Društveno koristan rad
- stjecanje iskustva
- zanimanje za rad s morskim životinjama
- podizanje svijesti o morskome svijetu
- poboljšanje kvalitete života morskih životinja

Zemljopisno područje provedbe

- Općina Murter - Kornati

Projekt "Morska patrola" uključuje:

- javno predavanje u prostorima udruge Argonauta u Murteru - na predavanju će se prezentirati skiperima, predstavnicima turističkih agencija i turističkih brodova upotreba aplikacije CROdolphin te važnost praćenja broja i lokacije dupina; sudionici će na predavanju biti pozvani putem medija (lokalnog portala, novina, radija), letaka te društvenih mreža. Osigurat ćemo hranu i piće kako bismo motivirale građane na dolazak.
- izradu letaka – koji će biti podijeljeni besplatno na brodovima, info pultovima i turističkim agencijama
- izradu majica – namijenjenih skiperima koje će na sebi u par jednostavnih koraka objasniti korištenje aplikacije
- marketing - putem društvenih mreža (primarno Instagram) plasirati hashtag koji će promovirati naš projekt i privući turiste na korištenje aplikacije
- izradu plakata – koji će se postaviti u blizini "rent a boat" agencija, turističkih agencija koje organiziraju izlete na Kornate ili izlete s ciljem gledanja dupina

Ciljane skupine

- ciljana skupina - skiperi i turistički djelatnici koji turistima nude usluge "dolphin watchinga" – muškarci, stariji od 25 godina. Problem ove skupine je što najčešće ne razmišljaju o dobrobiti dupina već samo o zaradi. Za njih će biti organizirano predavanje gdje će biti upoznati s važnosti dupina te s padom njihove populacije posljednjih godina. Istaknut ćemo zbog čega je važno koristiti aplikaciju i objasniti način korištenja. Osim predavanja, za njih ćemo izraditi majice i letke s uputama za korištenje CROdolphin-a, na taj će način uz minimalan trud i oni moći educirati turiste koji se koriste njihovim uslugama. Na predavanje će biti pozvani putem medija (lokalni portali, novine, radio), telefonski i osobno, a za dolaznike će biti osigurana hrana i piće.
- ciljana skupina – turisti – strani i domaći, između 10 i 145 godina koji koriste brodove i jedrilice te tako dolaze u neposredni kontakt na moru s dupinima. Problem ove skupine je što nisu upoznati s postojanjem aplikacije CROdolphin. Za njih ćemo izraditi letke i plakate (privlačnih boja i dizajna, da budu zanimljivi i djeci i odraslima) koje ćemo postaviti po rivi na mjestima gdje se nude bilo kakve ture brodovima. Značajnu ulogu u informiranju turista o aplikaciji imat će i plasirani hashtag.

Ocjena projekta

Kriterij	Broj bodova	Ostvareno
Aktivnosti doprinose razvijanju novih ideja i projekata	15	15
Aktivnosti doprinose stvaranju novih ideja i projekata	15	15
Sudjelovanje lokalne zajednice u projektu	5	5
Informiranje građana o projektu	15	15
Pratnja projekta društvenim mrežama	10	10
Godišnji i godišnji izvješće o projektu	10	10
Vrijeme projekta	10	10
Ostvareni projekti	20	20
Ukupno	100	100

ZAKLJUČCI

Odziv na predavanje bio je manji od očekivanog, ali vjerujemo da će nekolicina članova koja je prisustvovala prenijeti znanje kolegama i time povećati stopu preživljavanja kornjača na području Prokljanskog jezera

+ / -

Prednosti: -stjecanje vrijednog znanja i iskustva o izradi projekata
-stjecanje znanja o odnošenju prema morskim kornjačama

Nedostaci: -nemogućnost predviđanja odaziva ciljnih skupina na predavanje

Provedba projekta

Hvala na pozornosti!

UP. 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Studentski projekt: MORE – DIO NAS

Anamarija Nevistić, 2. godina
David Otičić, 2. godina
Ana Kajmić, 5. godina

Rujan 2019., Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mentorski program: Prva pomoć za ozlijeđenog dupina i morskornjaču

Cilji projekta: Ciljevi uključuju u „Plavi projekt“ bili su proširenje znanja o morskim životinjama, mogućnost samostalne izrade i provedbe projekta te edukacije stanovništva o problematiki vezanoj uz zaštitu dupina i morske kornjače.

Budžet projekta: 3300,00 HRK

UP. 04.2.1.02.0164 Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu

Student project: MARINE PATROL MURTER

OLIVIA KALOYIANNI YEAR 3
ELISA KOHLER YEAR 1
ANA ZUPČIĆ YEAR 6

September 2019, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb

Mentor program: MARINE PATROL

Goals of the project:
INCREASE RECORDED SIGHTINGS AND ECOTOURISM OF THE AREA,
PROMOTION OF APP AND ITS USE,
EDUCATION OF LOCAL COMMUNITY ABOUT THE IMPORTANCE OF THE PROJECT

Project budget: 2030 HRK

PRIPREME ZA PROVEDBU

- Ciljna skupina – djeca od 11 do 13 godina
- Udruga Argonauta (Murter) – u sklopu vanškolske aktivnosti "Murterska eko-patrola,"
- Izrada prezentacije, igara i kviza
- Izrada promidžbenih materijala – majice + razglednice
- Planiranje putovanja

PRE-IMPLEMENTATION

DESIGNING THE FLYERS/POSTERS

CONTACTING PRINTER SHOPS AND PRINT THE MATERIAL

CONTACTING BOAT RENTAL AND FERRY COMPANIES ON THE COAST

DESIGNING THE VIDEO TUTORIAL AND INSTRUCTIONS

IMPLEMENTATION

SENDING THE MATERIAL TO THE COMPANIES THAT AGREED TO BE PART OF THE PROJECT

PRODUCING STEP BY STEP VIDEO TUTORIAL FOR USE OF THE APP

CREATION OF WEBPAGE WITH INFO ABOUT THE PROJECT AND ADDING TO APP

Podjela promidžbenih materijala:

- Tourist info na Murteru - razglednice
- Akvarij u Puli – razglednice
- Reptilomanija izložba – razglednice
- Ciljna grupa na Murteru + Veterinarski fakultet – majice

ZAKLJUČCI

- Ostvarenje cilja – zadovoljni napravljenim programom za djecu i prenesenim znanjem, izrada projekta s obzirom na vrlo kratko vrijeme
- Neostvareno – premala skupina ljudi/djece, s obzirom na količinu promo materijala i uloženi trud više bi se isplatilo da smo otišli u neku od škola

CONCLUSIONS

THE APP AND WEBPAGE CHANGES WERE IMPLEMENTED AND FLYERS AND POSTERS WERE DISTRIBUTED

IF THESE ACTIONS HAVE SOME EFFECT IN THE AMOUNT OF RECORDED SIGHTINGS, WE WILL FIND OUT THROUGH PROF. GOMERČIĆ BUT IT MAY TAKE SOME TIME TO SEE THE FULL EFFECT OF OUR PART IN THE PROJECT

+/-

PROS: GOOD DISTRIBUTION OF WORKLOAD, EVERY MEMBER WORKING ACCORDING THEIR STRENGTHS AND INTERESTS, GOOD WORKING ATMOSPHERE

CONS: ORGANISING TIME THAT WE COULD ALL MEET UP (DIFFERENT SCHEDULES AND OBLIGATIONS), MAKING SURE THAT EVERYONE IN THE TEAM AGREES WITH CERTAIN DECISIONS AND FINDING ALTERNATIVE SOLUTIONS IF THERE IS NO AGREEMENT

PREDNOSTI I MANE + / -

- Prednosti – novi način snalaženja u organiziranju projekta, saznanje svojih mogućnosti
- Mane – raspodjela vremena, jasnije obrazloženje ciljeva i uputa

82

83

OSVRT MENTORA IZ ARGONAUTE na provedene studentske projekte DKU

„U pisanju i provedbi studentskih projekata nadzirali smo i koordinirali svih deset skupina studenata. Bilo je zanimljivo vidjeti kako one potpuno različito razmišljaju u okviru istih mentorskih programa. Kad smo zaprimili studentske prijave, bilo nam je važno da na temelju komentara studentima pokušamo olakšati i pojednostaviti projekt te ih u isto vrijeme usmjerimo i ispravimo ako nam se učini da pojedina aktivnost ide u krivom smjeru. Kako smo studentima na radionicama naglasili da se pri postavljanju ciljeva projekta vode akronimom SMART, zahtijevali smo da uistinu shvate da projekti moraju biti realistični, dostižni u vremenu koje im je na raspolaganju, specifični, i mjerljivi, stoga smo neke prijedloge morali odbaciti ili prilagoditi. Iznosi odobrenog budžeta nisu bili izravno povezani s kvalitetom projektnih prijedloga, što je studentima obrazloženo pri ocjenjivanju projektnih prijedloga. Zanimljivo je bilo promatrati kako su pojedini studenti vrlo jednostavne ideje proveli na kreativan način i ostvarili čak i bolju vidljivost od nekih kompleksnijih ideja. Nastojali smo se svakoj skupini podjednako posvetiti i pomoći, ali i sami smo uvidjeli neke propuste koji su se dogodili u tijeku realizacije studentskih projekata zbog nedostatka vremena i katkad kapaciteta za provedbu projekta. Iako su upute bile prilično detaljne, a neke i više puta ponavljane, dogodile su se određene pogreške pri implementaciji projekata, stoga smo ovim studentskim projektima još jednom potvrdili da nikad nije dovoljno ponavljanja i komunikacije :) S obzirom na to da se radi o pilot-projektu, zabilježili smo osvrte studenata, profesora, mentora i volontera projekta te se nadamo da ćemo zajedničke sugestije i prijedloge o provedbi studentskih projekata DKU-a imati prilike primijeniti u nekim budućim projektima.“

„Smatram da je za studente koji su bili uključeni u razvoj i implementaciju DKU-a ovo bilo jedinstveno iskustvo u kojemu su mogli razmišljati izvan okvira i izvan obrazovnih normi koje moraju zadovoljiti na sveučilištu. Ovo im iskustvo je dalo jedinstvenu priliku da osluškuju potrebe zajednice te da svoje znanje preoblikuju u kreativna rješenja koja su ponudila lokalnoj zajednici. Također, ovo je bio odličan test za život i posao koji ih vrlo brzo čeka, u kojemu su se mogli suočiti s raznim izazovima. Studenti su mogli osjetiti što je to rad u grupi, odbacivanje ideje, njezina adaptacija, dogovaranje i ugovaranje cijena za razne projektne aktivnosti, loš odaziv na aktivnosti, ali i grupni uspjeh, zadovoljstvo postignutim te motiviranost za daljnji rad i aktivno uključivanje u zajednicu te primjena znanja.“

OSVRT NA STUDENTSKE PROJEKTE

prof. dr. sc. Martina Đuras, Veterinarski Fakultet Sveučilišta u Zagrebu

„Još od prvih istraživanja morskih životinja, koja se na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu provode posljednjih tridesetak godina, studenti su bili sastavni dio istraživačkog rada. Pod voditeljstvom nastavnika studenti provode manja znanstvena istraživanja čije teme u pravilu osmišljavaju nastavnici/istraživači koji ih vode tijekom provedbe istraživanja. Za neke su studente ovakva istraživanja prvi susret sa znanosti i velika pomoć poslije u izradi diplomskog rada.“

Radeći na zaštiti morskih životinja, dupina i kornjača uvidjeli smo brojne probleme koje nosi slaba informiranost i neznanje šire javnosti o ovoj temi. Katkad preživljavanje jedinke ovisi o pravodobnoj i primjerenoj reakciji nalaznika. Upravo smo u tom segmentu zaštite morskih životinja uvidjeli da je rješenje primjena društveno korisnog učenja.

Osmislili smo pet mentorskih programa i okupili zainteresirane studente koji su bili spremni provesti edukativne projekte za lokalnu zajednicu. Interes studenata za Plavi projekt bio je velik. Isprva smo mislili da smo preambiciozno predviđjeli sudjelovanje 30 studenata, a nakon objave natječaja imali smo 59 prijava. Pola prijavljenih studenata, nažalost, nije imalo priliku sudjelovati zbog vremenskih i financijskih ograničenja projekta.

Nastavnici i mentori iz Argonaute, s Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i iz Morskog obrazovnog centra postavili su okvire – mentorske programe – unutar kojih su studenti osmišljavali projekte. Društveno korisni studentski projekti nešto su potpuno drukčije od studentskih znanstvenih radova. Tijekom provedbe znanstvenih istraživanja naši mladi kolege napreduju po strogo određenim putevima koje unaprijed odredi nastavnik/voditelj rada. Suprotno tomu, za provedbu društveno korisnih projekata studenti su morali pokazati veliku samostalnost, od osmišljavanja teme, budžeta, prijave na interni natječaj do provedbe. Nastavnici/mentori vrlo su kritično raspravili sa studentima o njihovim prijedlozima, prepuštali im da naprave određene pogreške kako bi sami shvatili na koje se sve nepredvidive situacije nailazi prilikom rada u društvu.

Ovakav novi način rada sa studentima izvrsno se uklopio u našu visokoškolsku ustanovu. Omogućuje nastavnicima da u rješavanje aktualnih društvenih problema uključe studente kojima neposredno djelovanje u zajednici postaje jak motiv za studij i daje im jasnu sliku o stanju u društvu i njihovoj budućoj struci.“

Izveštaj o evaluaciji projekta PLAVI PROJEKT – DOPRINOS RAZVOJU PROGRAMA DRUŠTVENO KORISNOG UČENJA NA VFSZ-U

prof. dr. sc. Nives Mikelić Preradović, FFZG

Evaluacija na početku projekta (slika stanja)

Kako bi se provjerila slika stanja, prije edukacije izrađeni su upitnici koje je 7. lipnja 2018. ispunilo 14 ($n = 14$) osoba s Veterinarskoga fakulteta u Zagrebu, pri čemu je samo njih troje bilo uključeno u *Plavi projekt*. Većina sveučilišnih nastavnika ($n = 5$) ima više od 10 godina iskustva u nastavi, 35,7 % ih ima između 6 i 10 godina iskustva u nastavi, dok ih samo dvoje ima manje od pet godina nastavnog iskustva. Nadalje, 71,4 % nastavnika nije čulo za društveno korisno učenje (DKU) prije ovoga projekta, njih 78,6 % nije se (ni u literaturi ni na nastavi) prije edukacije susrelo s kolegijem koji ima komponentu društveno korisnog učenja, ali ih je 42,9 % već surađivalo s nekim partnerom iz lokalne zajednice kroz neke aktivnosti. Većina nastavnika (64,3 %) prije edukacije smatrala je DKU najsličnijim praksi. Što se tiče implementacije DKU-a u nastavni plan i program na VFSZ-u, njih 42,9 % to smatra važnim, a 21,4 % iznimno važnim, dok je 28,6 % nastavnika ocijenilo implementaciju DKU-a donekle važnom. Što se tiče znanja nastavnika o DKU- u prije provedbe edukacije, njih 42,9 % izjasnilo se da ne posjeduje znanje o toj nastavnoj metodi, dok ih je 28,6 % izjavilo da posjeduje nešto znanja o toj metodi. Nitko od nastavnika nije izjavio da posjeduje iznadprosječno ili izvrsno znanje o DKU-u. Također, 71,4 % nastavnika je prije edukacije sebe smatralo nekompetentnima za osmišljavanje kolegija DKU-a, a njih 64,3 % smatralo se nekompetentnima za osmišljavanje projekta društveno korisnog učenja. Nitko od nastavnika nije se izjasnio kao dovoljno ili u potpunosti kompetentan. Nadalje, što se tiče teorijske podloge DKU-a, 50 % nastavnika izjavilo je da ne posjeduje teorijska znanja o toj nastavnoj metodi, 35,7 % ih je izjavilo da posjeduje nešto znanja o DKU-u, dok su samo dva nastavnika izjavila da posjeduju prosječno znanje o teoriji društveno korisnog učenja.

Nakon provedene edukacije, troje sveučilišnih nastavnika krenulo je s implementacijom DKU-a u svoje kolegije na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu. Na sva tri kolegija (Osnove anatomije dobrog dupina, Osnove sistematike i evolucije morskih sisavaca te Osnove biologije i fiziologije morskih sisavaca) DKU projekt bio je izborni.

Evaluacija sveučilišnih nastavnika na kraju projekta

Nakon završetka projekata sveučilišni nastavnici popunili su evaluacijski upitnik te donosimo analizu popunjenih upitnika ($n = 3$). DKU projekti na tri navedena kolegija bili su usmjereni na osvještavanje lokalne zajednice i edukaciju građana o potrebi zaštite strogo zaštićenih morskih životinja (dupini i morske kornjače) te promociju zaštite prirode i važnosti njezina

očuvanja. Svi studenti na spomenutim kolegijima obavljali su indirektnu društveno korisnu aktivnost (senzibilizaciju javnosti, prikupljanje sredstava, izradu edukativnih materijala). Procjenjujući korist DKU projekta za studente, nastavnici su istaknuli sljedeće dobrobiti za studente: razvijanje interesa za probleme koji postoje u društvu, angažiranost na fakultetu, u lokalnoj zajednici, razumijevanje društvene potrebe, motiviranost na studiju, usvajanje novih vještina na studiju, usvajanje nastavnih sadržaja, povezivanje teorije i prakse, implementacija profesionalnih vještina, promišljanje o nastavnim sadržajima, doprinos poboljšanju u društvu i usvajanje određenih vrijednosti. Svih troje nastavnika je izjavilo da je DKU aktivnost dosta pridonijela razvoju kompetencija vezanih uz studij, a procijenili su i utjecaj aktivnosti na razvoj transverzalnih vještina studenata na Likertovoj ljestvici raspona od 1 do 5, gdje su se među vještinama najviše istaknule: organizacija i planiranje, donošenje odluka, rješavanje problema, timski i samostalan rad. Od specifičnih kompetencija koje su studenti stekli na kolegijima, a koje su vezane uz DKU projekt izdvojili su: informiranost i senzibilitet za provedbu zaštite dupina te osmišljavanje, izradu i realizaciju materijala za informiranje i edukaciju građana. Svi su se nastavnici u svojoj procjeni složili da DKU projekt na kojemu su studenti sudjelovali u potpunosti (5 na Likertovoj ljestvici raspona od 1 do 5) ima potrebne resurse (materijale, ekonomske), odgovarajući raspored, da zadovoljava stvarnu društvenu potrebu, motivira studente i koristan je za stjecanje transverzalnih vještina i specifičnih kompetencija. Kod evaluacije mogućnosti uključivanja DKU-a u svoju nastavnu satnicu, prikladnosti metodologije DKU-a za sveučilišnu nastavu i primjerenost učestalosti obavljanja DKU aktivnosti, dvoje je nastavnika dalo ocjenu 4 na Likertovoj ljestvici raspona od 1 do 5, a jedna 5. Nastavnice su također evaluirale okolnosti koje su utjecale na sudjelovanje studenata na DKU projektu i tu su se najvažnijima pokazale uključenost partnera i suradnja s partnerom (4 na Likertovoj ljestvici 1 – 5). Donositelj odluke o provođenju aktivnosti kod svih DKU projekata bili su profesor, studenti i društveni partner, iz čega je vidljivo da su ispoštovana načela društveno korisnog učenja o uzajamnoj suradnji i podjeli odgovornosti. Kod razine sudjelovanja studenata u pojedinim projektnim zadacima svi su nastavnici izjavili da studenti nisu sudjelovali u dijagnosticiranju društvene potrebe, u razvoju DKU aktivnosti je na sva tri kolegija sudjelovalo više od 75 % studenata, dok je u evaluaciji projekta kod dvoje nastavnika sudjelovalo između 50 % i 75 % studenata, a kod trećega između 25 % i 50 % studenata. Konačno, sva tri nastavnika izjavila su da žele raditi na DKU projektima i sljedeće godine, nakon što *Plavi projekt* završi.

Evaluacija mentora u partnerskim udrugama na kraju projekta

Nakon završetka projekata evaluacijski upitnik popunili su i mentori iz partnerskih institucija – Argonaute i Morskog obrazovnog centra Pula. Svi mentori ($n = 4$) izjavili su da je ovo bilo njihovo prvo iskustvo sudjelovanja na projektu društveno korisnog učenja. U osvrtu na konačno projektno rješenje mentori navode da su u konačnici svi studenti proveli svoj projekt u cijelosti onako kako je bila i prvotna ideja i da je projekt realiziran

na visokoj razini te da je postignuta povezanost Veterinarskoga fakulteta, lokalnih dionika i mentorske organizacije. Kao najvažnije razloge za sudjelovanje na projektu društveno korisnog učenja ističu inicijativu Fakulteta, utjecaj na naobrazbu budućih stručnjaka te da su htjeli ostvariti povezanost s Fakultetom. Logistiku studentskih projekata svi su riješili tako da su se zajedno sa studentima brinuli za sve u organizaciji što se ticalo projekta. Rad studenata je, prema procjeni mentora, imao utjecaj na poboljšanje veze s Fakultetom, povećanje svijesti mentora o djelovanju organizacije, sliku organizacije u javnosti, uštedu novca zbog besplatne pomoći studenata, a studenti su unijeli i novu energiju u organizaciju. Mentori su u svojoj procjeni napisali i da su na projektu najviše bili zabrinuti zbog vremenskih rokova kolegija i studija, potrebnih ljudskih i materijalnih izvora za projekt, poduke studenata o potrebama organizacije, koordiniranja nabave materijala, osiguravanja opreme i rokova, odgovornosti mentorstva studenata, vremena utrošenog na mentorstvo studenata te povjerenja u studente. Evaluirajući akademsku pripremljenost studenata prije ulaska u projekt, mentori smatraju da bi tijekom studija trebalo biti više kontakta s lokalnom zajednicom gdje bi studenti mogli više osluškivati potrebe zajednice i prema tome koncipirati i neka teorijska rješenja. Češćim radom u grupama i postavljanjem problemskih zadataka studenti bi mogli bolje shvatiti na koje sve načine mogu primijeniti svoje znanje. Prijedlog je mentora više terenske nastave, više prakse koja bi se povezivala sa stvarnim životnim uvjetima i više angažmana na samostalnim projektima poput DKU projekata jer studenti imaju dosta teorijskog znanja, no ipak nisu pripremljeni za tržište rada. Konkretno, vezano uz akademsku pripremljenost studenata za buduće DKU projekte, mentori smatraju da bi se studente moglo dodatno uključiti u povezivanje veterinarske medicine i današnjih globalnih prijetnji okolišu i prirodi, a samim time i životinjama. Tako bi i budući veterinari mogli inspirirati vlasnike ljubimaca na akcije zaštite prirode kroz DKU. Studenti, ali i nastavno osoblje, mogli bi proširiti vidike u smjeru provedbe DKU projekata na temu borbe za opstanak osjetljivih skupina životinja tako da se uči o uzročnicima i mogućnostima promjene svijesti kod pojedinaca kako bi se smanjio taj učinak (globalno zatopljenje, acidifikacija mora, plastika). Analiza zadovoljstva mentora pruženom potporom (omjer očekivanog ishoda i stvarnog rezultata) pokazuje da su mentori općenito zadovoljni ishodom studentskih projekata. Mentori smatraju da je njihova podrška studentima bila na dobroj razini u svim koracima izvedbe projekta, a projekti su zadovoljili očekivanja. Zadovoljni su potporom fakulteta u svrhu postizanja ciljeva i rezultata, i u administrativnoj i u stručnoj suradnji, pogotovo s nastavnicima koji su uvijek bili na raspolaganju.

Za većinu studenata ovo je bilo prvo projektno iskustvo i većina ih se, smatraju mentori, jako potrudila za dobru realizaciju svog projektnog rješenja. Neki su studenti bili više angažirani od drugih, neki manje, neke su grupe imale dobru ideju, ali je nisu znale provesti u djelo. Mnogo je toga ovisilo i o osobnoj motivaciji studenata, koju su mentori nastojali potaknuti grupnim vježbama prije početka pripreme projekta. Za kvalitetniju implementaciju projekata smatraju da bilo bi potrebno osigurati najmanje jednog mentora po grupi te studente

na barem još jednom dodatnom sastanku pripremiti na izvedbu projekta i upoznati ih s projektnim ciklusom, što se od njih očekuje, koje su im dužnosti i obveze.

Evaluirajući stupanj korisnosti rezultata projekta, mentori navode da su studentski projekti pridonijeli rješavanju pitanja osviještenosti lokalne zajednice o problemima koji su malo zastupljeni te pomogli očuvanju morskog okoliša i brizi za životinje, da je problematika dobro obrađena u pet različitih mentorskih programa i deset projekata, čime je osigurana dugoročnost promotivnih materijala, predavanja, informacija te samim time i dugoročnost projekta. Također, tijekom realizacije projekta i njegove implementacije studenti su otkrili dodatne poteškoće s kojima se lokalna zajednica suočava i time otvorili još neka područja u kojima bi mogli implementirati svoje znanje i stručnost. Neki su od projekata imali velik utjecaj na lokalno stanovništvo, a putem raznih medija pokušalo se utjecati i na širu populaciju (društvene mreže, gostovanja na radiju, TV-u). Realizirani će projekti, smatraju mentori, uvelike koristiti zajednici, posebno dionicima koji posjeduju turističke brodove. Mentori zaključuju da su ovi projekti početak unapređenja društveno korisnog učenja na razini sveučilišta i ostalih učilišta. S obzirom na to da je projekt omogućio da se programi DKU-a održe na raznim područjima i obuhvate više ciljanih skupina, neupitno je da su studenti učinili veliki korak u promidžbi DKU-a.

Analiza održivosti projektnih rezultata u partnerskim organizacijama pokazuje da će se partneri moći koristiti nekima od materijala i proizvoda projekta u daljnjem radu udruge (npr. radionica za djecu, prezentacije koje su nastale provedbom projekta) te da planiraju nastaviti suradnju s fakultetom i razmjenu ideja o poboljšanju DKU-a kao i da očekuju nove projektne prijedloge i prakse te povezivanje studenata s raznim visokospecijaliziranim stručnjacima i profesionalcima. Planiraju nastaviti i suradnju s lokalnim dionicima koji su uključeni u projekt te razmjenjivati informacije na obostranu korist. Rad sa studentima mentorima je donio novo iskustvo u radu s mladima. Smatraju da će im dodatno pomoći pri razumijevanju poteškoća snalaženja studenata prilikom ulaska u poslovno okruženje. Također, upoznali su se dublje s problematikom morskog okoliša i zaštite životinja, čime su proširili znanje i prikupili ideje za neke buduće projekte.

Evaluirajući komunikaciju na projektu, mentori navode da je komunikacijama s nastavnicima i drugim mentorima na projektu tekla bez većih problema, postojala je fleksibilnost u dogovaranju projektnih aktivnosti, a dogovori su lako postignuti. Nedostajala je komunikacija pojedinih studentskih grupa s nositeljem projekta (fakultetom). Također, budući da su mentori osim DKU projektima bili zauzeti i drugim tekućim projektima udruge, njihova posvećenost studentima nije bila 100 %-tna, što se pokazalo iznimno važnim za uspjeh projekta. Komunikacija mentora sa studentima ovisila je o grupi: neki su studenti sve isplanirali bez poteškoća, dok je pojedine trebalo poticati i podsjećati na rokove. Studentske grupe s kojima su mentori imali bolju komunikaciju uspješnije su implementirale svoje projekte. Također, studenti nisu detaljno proučili upute prije komunikacije s mentorima, što je katkad stvaralo probleme, npr. odugovlačenja u pripremi promotivnih materijala.

Konačno, analiza stavova mentora o povezivanju studenata i zajednice putem društveno korisnog učenja pokazala je da mentori DKU smatraju izvrsnim za studente jer su mogli izravno oslušivati zajednicu i ponuditi svoja rješenja. Pojedine studentske grupe jako su dobro osmislile projekte te su se povezale s lokalnom zajednicom. Pojedine su grupe imale neugodna iskustva (poput odbijanja suradnje turističkih agencija i sl.), što je također dio stvarnog života, no generalno su grupe imale pozitivna iskustva. Lokalna zajednica još uvijek nije osviještena o problematici na kojoj se radilo kroz DKU projekte, stoga je moguće da zbog toga poneka događanja nisu bila dovoljno posjećena ili su neke od studentskih molbi odbijene. Studenti su se, prema mišljenju mentora, potrudili doprijeti do zajednice, a promjene u zajednici vidjet će se u sljedećem razdoblju. Ipak, za konkretne promjene u zajednici smatraju da je potreban kontinuiran rad na problemu te da bi bilo odlično kada bi se studenti koji su prošli DKU projekte uključili u realizaciju budućih DKU projekata kao mentori studenata i tako olakšali komunikaciju, pripremu i provedbu projekata.

Evaluacija studenata na kraju projekta

Osim evaluacije sveučilišnih nastavnica i mentora u partnerskim udrugama, na kraju projekata provedena je i evaluacija studenata koji su na kolegijima Osnove anatomije dobrog dupina, Osnove sistematike i evolucije morskih sisavaca te Osnove biologije i fiziologije morskih sisavaca sudjelovali u DKU projektu. Od 25 studenata koji su sudjelovali u evaluaciji 76 % je ženskog spola, a 24 % muškoga. Najveći broj ih je na 4. godini studija (28 %), podjednako ih je s 2. i 3. godine studija (24 %), 16 % je studenata 5. godine, a ostatak (8 %) studenti su 6. godine. Svi su studenti sveukupni stupanj zadovoljstva *Plavim projektom* ocijenili na Likertovoj ljestvici raspona od 1 do 5, gdje je 28 % studenata bilo u potpunosti zadovoljno projektom, 60 % vrlo zadovoljno, a 12 % ih je bilo umjereno zadovoljno projektom. Što se tiče zadovoljstva terenskom nastavom održanom u sklopu *Plavog projekta*, 68 % studenata bilo je u potpunosti zadovoljno, 28 % ih je bilo vrlo zadovoljno projektom, a 4 % ih je bilo umjereno zadovoljno projektom. Svi studenti (100 %) izjavili su da su im terenska nastava i radionice održane na njoj pomogle u pripremi i provedbi DKU projekta. Procjena o tome koliko im je znanje stečeno tijekom akademske nastave pomoglo za pripremu i provedbu projekta pokazuje da je za 68 % studenata ono bilo od velike pomoći, za 28 % studenata bilo je od pomoći, a 4 % studenata zauzelo je neutralan stav. Nadalje, 52 % studenata izjavilo je da su im mentori prilikom pripreme i provedbe projekta bili od velike pomoći, za njih 36 % mentori su bili od pomoći, a 12 % ih je izrazilo neutralan stav. Zanimljivost kod samoprocjene timskog rada je da se 60 % studenata osjećalo odlično, 36 % ih se osjećalo vrlo dobro, a 4 % vrlo loše. Vezano za timski rad, 68 % studenata izjavilo je da su svi članovi grupe jednako pridonosili pripremi i provedbi projekta, a 32 % njih smatra da se svi studenti nisu podjednako zalagali. Ipak, njih samo 12 % smatra da bi bili uspješniji u pripremi i provedbi DKU projekta da su radili individualno, što govori u prilog timskom radu, čak i kad se teško dogovoriti o projektnim zadacima. Njih čak 48 %

izjavilo je da su naišli na probleme pri pripremi projekta, a među problemima su se najviše isticali komunikacija (u timu i s institucijama s kojima su dogovarali promotivne aktivnosti) te administrativni problemi. Tijekom provedbe projekta problema je također bilo (44 % studenata izjavilo je da su naišli na probleme u ovoj fazi projekta), a među problemima se najviše isticala organizacija. No unatoč preprekama u planiranju i provedbi projekata, njih 52 % izjavilo je da su uspjeli ostvariti zadane ciljeve, 44 % ih je djelomično zadovoljilo projektne ciljeve, a samo 4 % ih nije uspjelo ostvariti zadane ciljeve. Studenti su od ciljnih skupina iz lokalne zajednice dobili uglavnom pozitivne (44 %), vrlo pozitivne (32 %) i neutralne (20 %) povratne informacije. Samo je 4 % povratnih informacija bilo negativno. Nakon stečenog iskustva u provedbi projekta čak 44 % studenata unijelo bi neke izmjene u pripremi projekta, uglavnom u organizacijskom dijelu. Svi studenti (100 %) preporučili su sudjelovanje u DKU projektu, kao što je *Plavi projekt*, drugim studentima jer ovakve projekte smatraju korisnima i prilikom za stjecanje novih zanimljivih i praktičnih iskustava i znanja, unatoč povremenom stresu. Također, kao najveću osobnu korist od sudjelovanja na *Plavom projektu* studenti ističu: nova znanja o provedbi i pisanju projekata te poboljšanje organizacijskih sposobnosti, stjecanje novih znanja, upoznavanje šire javnosti o problemima s kojima se bavi *Plavi projekt*, dodatnu edukaciju i iskustvo u radu s lokalnom zajednicom, spoznaju da su napravili nešto za dobrobit okoline, osjećaj da pridonose zajednici, rad u grupi, rad s ljudima i organizacija većih projekata, timski rad, stjecanje iskustva, obrazovanje, potvrdu samima sebi da se sve da riješiti, upoznavanje novih ljudi, upoznavanje s radom udruge i važnosti postojanja takvih udruga, osvješćivanje o važnosti doprinosa zajednici na bilo koji način koji vodi poboljšanju života, svijest o okolišu, obogaćen životopis ibiti sposoban sam napraviti nešto bez pomoći. Konačno, čak 92 % studenata izjavilo je da ih je sudjelovanje u Plavom projektu potaknulo na aktivizam, proaktivnost u zajednici i volontiranje, a njih 84 % dobilo je ideje za svoje buduće projekte nakon sudjelovanja u *Plavom projektu*.

Iz priloženih evaluacija nastavnika, mentora u zajednici i studenata može se zaključiti da su svi općenito zadovoljni *Plavim projektom* i da je za sve ovo novo iskustvo koje su stekli projektima društveno korisnog učenja u zajednici bilo pozitivno, svi su zainteresirani za nastavak ovakvog projekta i neke nove projekte, što je (budući da se društveno korisno učenje implementira po prvi put u suradnji ovih partnera) vrlo dobar rezultat cjelokupne evaluacije *Plavog projekta*.

Tablica 1. Opis izmjena i dopuna kolegija za koje nije potrebno tražiti suglasnost Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu

Odjel: Odjel za temeljne prirodne i pretkliničke znanosti
Zavod/Klinika/Katedra: Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju
Kolegij: OSNOVE ANATOMIJE DOBROG DUPINA

Što se mijenja/što se nadopunjuje	Obrazloženje promjene
Uvjet za slušanje: Predmet može upisati 20 studenata	Smanjenjem broja upisanih studenata podiže se kakvoća izvođenja predmeta. Kako se radi o zaštićenim životinjama ograničen je broj dostupnih preparata za razudbu.
Uvjet za slušanje: Odslušani predmeti Anatomija s organogenezom domaćih životinja I., Anatomija s organogenezom domaćih životinja II. i Histologija i embriologija.	Poznavanje osnova anatomije organskih sustava domaćih životinja preduvjet je za izučavanje anatomije dobrog dupina.
Promjena: Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju (cilj): Studenti će biti osposobljeni: 1. prikazati i opisati osnove anatomije dobrog dupina 2. primijeniti morfološke značajke dobrog dupina u zaštiti i upravljanju ovom vrsto, 3. sudjelovati u društveno korisnim projektima iz područja zaštite morskih sisavaca.	Osim izučavanja morfologije dupina studenti će biti upoznati s primjenom društveno korisnih projekata u zaštiti morskih sisavaca.

U Zagrebu, 1. travnja 2019.

Voditeljica predmeta:
Izv. prof. dr. sc. Martina Đuras

Tablica 1. Opis izmjena i dopuna kolegija za koje nije potrebno tražiti suglasnost Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu

Odjel: Odjel za temeljne prirodne i pretkliničke znanosti
Zavod/Klinika/Katedra: Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju
Kolegij: Basic anatomy of the bottlenose dolphin (Tursiops truncatus)

Što se mijenja/što se nadopunjuje	Obrazloženje promjene
Uvjet za slušanje: Predmet može upisati 20 studenata	Smanjenjem broja upisanih studenata podiže se kakvoća izvođenja predmeta. Kako se radi o zaštićenim životinjama ograničen je broj dostupnih preparata za razudbu.
Uvjet za slušanje: Odslušani predmeti Anatomy with Organogenesis of domestic animals I, Anatomy with Organogenesis of Domestic Animals II, Histology with General Embryology	Poznavanje osnova anatomije organskih sustava domaćih životinja preduvjet je za izučavanje anatomije dobrog dupina.
Learning outcomes expected at the level of the course (4 to 10 learning outcomes): Following successful completion of the course, students will be able to: 1. demonstrate and explain basic anatomy of the bottlenose dolphin 2. utilize morphological characteristics of bottlenose dolphin in conservation and management 3. participate in community engaged projects involved in marine mammal conservation	Osim izučavanja morfologije dupina studenti će biti upoznati s primjenom društveno korisnih projekata u zaštiti morskih sisavaca.

U Zagrebu, 1. travnja 2019.

Voditeljica predmeta:
Izv. prof. dr. sc. Martina Đuras

Primjer izmijenjenog kurikuluma predmeta

Naziv kolegija	Osnove biologije i fiziologije morskih sisavaca		
Šifra	184561	Status kolegija	Izborni
Studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij veterinarske medicine		
Semestar	IV. /četvrti/		
Zavod/klinika	Zavod za veterinarsku biologiju		
Voditelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Tomislav Gomerčić		
Nastavnici i suradnici na kolegiju	Izv. prof. dr. sc. Tomislav Gomerčić, izv. prof. dr. sc. Martina Đuras, prof. dr. sc. Josip Kusak		
Sadržaj kolegija	1. Osnovne biološke i morfološke osobitosti, te osnove fiziologije perajara /Pinnipedia (istaknuti biološke, morfološke i fiziološke razlike između tuljana, morskih lavova, morskih medvjeda i morževa); 2. Osnovne biološke i morfološke osobitosti, te osnove fiziologije kitova Cetacea (prikazati osnovne biološke, morfološke i fiziološke osobitosti kitova); 3. Osnovne biološke i morfološke osobitosti, te osnove fiziologije morskih krava Sirenia (prikazati osnovne biološke, morfološke i fiziološke osobitosti morskih krava); 4. Osnovne biološke i morfološke osobitosti, te osnove fiziologije morskih medvjedica Monachus (prikazati osnovne biološke, morfološke i fiziološke osobitosti morskih medvjedica); 5. Osnovne biološke i morfološke osobitosti sredozemne medvjedice Monachus monachus (prikazati osnovne biološke i morfološke osobitosti sredozemne medvjedice); 6. Osnovne biološke i morfološke osobitosti, te osnove fiziologije kitova usana Mysticeti i kitova zubana Odontoceti (istaknuti biološke, morfološke i fiziološke razlike između kitova usana i kitova zubana); 7. Osnovne biološke i morfološke osobitosti, te osnove fiziologije dobrog dupina Tursiops truncatus (Prikazati biološke, morfološke i fiziološke osobitosti dobrog dupina). 8. Društveno korisni projekti iz područja zaštite morskih sisavaca.		

Opća i posebna znanja koja se stječu na kolegiju (cilj)	Upoznavanje studenata s biologijom i fiziologijom velike skupine sisavaca koji predstavljaju morske sisavce, a koje su kao vrste u globalnim razmjerima ugrožene. Osim izučavanja morfologije dupina studenti će biti upoznati s primjenom društveno korisnih projekata u zaštiti morskih sisavaca. Studenti će biti osposobljeni u društveno korisnim projektima iz područja zaštite morskih sisavaca.		
Nastava	Predavanja	Seminari	Vježbe
(sati ukupno) 30	7	8	15
Način polaganja ispita	Usmeni, izrada DKU projekta		
Bodovi	2	Jezik	Hrvatski
Obvezna literatura	1. Ridgway S. H. (Ed.) (1972.): Mammals of the Sea, Biology and Medicine. Charles C Thomas Publisher. Springfield, Illinois, U.S.A. 2. Sumich J. L. (1992.): An Introduction to the Biology of Marine Life. Wm. C. Brown Publishers. Dubuque, IA. 3. Perrin W. F., Wursig B., Thewissen J. G. M. (2002.): Encyclopedia of Marine Mammals. Academic Press. SanDiego. 4. Jefferson T. A., Leatherwood S., Webber M. A. (1993.): Marine Mammals of the World. UNEP, FAO. Rome.		
Preporučena literatura	1. Perrin, W. (1975.): Variation of Spotted and Spinner Porpoise (Genus Stenella) in the Eastern Tropical Pacific and Hawaii. University of California Press. Berkeley, LosAngeles, London. 2. Ellis, R. (1996.): Dolphins and Porpoises. Alfred K. Knopf. NewYork. Notarbartolo di Sciarra, G., Demma, M. (1994.): Guida dei Mammiferi Marini del Mediterraneo. Franco Muzzio Editore. Padova. 3. Leatherwood S., Reeves R. R. (1983.): The Sierra Club Handbook of Whales and Dolphins. Sierra Club Book. SanFrancisco. 4. Reeves, R. R., Stewart, B. S., Clapham, P. J., Powell, J. A. (2002.): Guide to Marine Mammals of the World. Alfred A. Knopf. New York. 5. Leatherwood S., Reeves, R. R. (1990.): The Bottlenose Dolphin. Academic Press. SanDiego. 6. Wurtz, M., Repetto N.(1998.): Whales and Dolphins, A Guide to the Biology and Behaviour of Cetaceans. Swan Hill Press. Shrewsbury, England		

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
VETERINARSKI FAKULTET
Klasa:602-04/19-28/01
Ur. broj: 251-61-41-19-35
Zagreb, 23. travnja 2019.

Fakultetsko vijeće Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu temeljem članka 31. Statuta Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a na prijedlog Povjerenstva za integrirani preddiplomski i diplomski studij na 29. redovitoj sjednici održanoj 17. travnja 2019. godine donijelo je sljedeću

ODLUKU

Prihvaćaju se manje izmjene i dopune studijskoga programa (Osuverimenjivanje izbornih predmeta). Opis izmjena vezanih za osuverimenjivanje predmeta: preraspodjela broja nastavnih sati za različite oblike nastave unutar broja sati predviđenih za predmet, ažuriranje studijske literature, stavljanje pojedinih predmeta u „mirovanje“, promjene obveza studenata i načina vrednovanja postignuća ishoda učenja te poboljšanje zapisa ishoda učenja pojedinih predmeta bez suštinskih izmjena u njihovom značenju. Promjene vrednovanja obuhvaćaju manje korekcije unutar elemenata ocjenjivanja koji se odnose na aktivnosti na vježbama, aktivnosti na seminarima, kontinuiranom praćenju i obliku održavanja ispita

Tablica 3. - Manje izmjene i dopune studijskoga programa do 20 % za ak. god. 2019./2020. – **izborni predmeti**

Što se mijenja/što se nadopunjuje	Obrazloženje promjene
1. PREDMET: VETERINARSKA KLINIČKA MIKROBIOLOGIJA a) ažuriranje studijske literature	Potrebno je dodati: Hajsig, D. i Frane Delaš: (2016): Priručnik za vježbe iz Opće mikrobiologije, Hrvatsko mikrobiološko društvo, Zagreb.
2. PREDMET: ODABRANA POGHLAVLJA IZ AKVAKULTURE HRVATSKI JEZIK a) preraspodjela broja nastavnih sati za različite oblike nastave unutar broja sati; smanjuje se broj sati vježbi s 25 na 11 a ostatak (14 sati) se preraspodjeljuje na seminare. b) izmjene u tabličnom prikazu kataloga predmeta	Kako bi studenti bili aktivni sudionici nastavnog procesa i mogli samostalno pripremiti i interpretirati aktualne teme iz područja uzgoja akvatičnih organizama. Sukladno izmjeni mijenja se i način vrednovanja postignuća ishoda učenja. U tabličnom prikazu kataloga predmeta za izborni predmet Odabrana poghlavlja iz akvakulture treba pisati P-5; S-14; V-0; T-11.
3. PREDMET: OSNOVE SISTEMATIKE I EVOLUCIJE MORSKIH SISAVACA - „mirovanje“ izbornog predmeta u ak. god. 2019./2020.	- „mirovanje“ izbornog predmeta u ak. god. 2019./2020. – nemogućnost osiguravanja dovoljnog broja preparata (mrtvih dupina) koji su potrebni za obavljanje vježbi iz navedenog predmeta.
4. PREDMET: OSNOVE BIOLOGIJE I FIZIOLOGIJE MORSKIH SISAVACA : Promjena: Redovito osuverimenjivanje predmeta koje se odnosi na poboljšanje nastavnih metoda, te usklađivanje sadržaja sa suvremenim spoznajama Upoznavanje studenata s biologijom i fiziologijom velike skupine sisavaca koji predstavljaju morske sisavce, a koje su kao vrste u globalnim razmjerima ugrožene.	Osim izučavanja morfologije dupina studenti će biti upoznati s primjenom društveno korisnih projekata u zaštiti morskih sisavaca. Studenti će biti osposobljeni sudjelovati u društveno korisnim projektima iz područja zaštite morskih sisavaca.
5. PREDMET: PARAZITOLOGIJA U JAVNOM ZDRAVSTVU 1. Mijenja se oblik nastave i to: Umjesto 20 sati vježbi, biti će 20 sati seminara	Ovakva preraspodjela sati nastave bolje je usklađena sa nastavnim programom te omogućava efikasniji nastavni proces.
6. PREDMET: OSNOVE ANATOMIJE DOBROG DUPINA Promjena: Redovito osuverimenjivanje predmeta koje se odnosi na poboljšanje nastavnih metoda, te usklađivanje sadržaja sa suvremenim spoznajama Osim izučavanja morfologije dupina studenti će biti upoznati s primjenom društveno korisnih projekata u zaštiti morskih sisavaca.	Osim izučavanja morfologije dupina studenti će biti upoznati s primjenom društveno korisnih projekata u zaštiti morskih sisavaca. Studenti će biti osposobljeni sudjelovati u društveno korisnim projektima iz područja zaštite morskih sisavaca.
7. PREDMET: UZGOJ I PROIZVODNJA KUNIČA I KRZNAŠA Promjene obveza studenata i načina vrednovanja postignuća ishoda učenja. Promjena načina vrednovanja znanja studenata prilikom oblikovanja završne ocjene. Završna ocjena do sada se temeljila na bodovima ostvarenim za izradu i prezentaciju seminarskog rada (10 bodova za tekst, 10 bodova za izradu prezentacije i 10 bodova za prezentiranje seminara) te bodovima iz završnog pisanog ispita (ukupno 20 bodova). Predlaže se da se završna ocjena temelji na rezultatu ostvarenom samo na završnom (pisanom) ispitu, a da izrada seminarskog rada bude preduvjet za pristupanje ispitu.	Na temelju ranije prihvaćenih izmjena, oblik izvođenja seminarske nastave promijenjen je u interaktivno provođenje seminara putem e-učenja. Iz tog razloga nema potrebe da studenti pripremaju seminarski rad u više oblika (word dokument, prezentacija) za usmenu prezentaciju, već je nužno da kvalitetno obrade zadatu temu koja može ostalim polaznicima doprinijeti u lakšem usvajanju znanja i vještina predviđenih ishodima učenja za predmet.
8. PREDMET: EKOLOŠKA PROIZVODNJA PERADI I PERNATE DIVLJAČI Završni ispit	Zbog unapređenja kvalitete nastave predlaže se da predmet završi pismenim oblikom ispita.
9. PREDMET: TEHNOLOŠKI SUSTAVI PROIZVODNJE PERADI Završni ispit	Zbog unapređenja kvalitete nastave predlaže se da predmet završi pismenim oblikom ispita.

Napomena: Nakon što Fakultetsko vijeće usvoji predložene izmjene i dopune studijskoga programa predmeta za ak. god. 2019./2020., voditelji predmeta su u **obvezi dostaviti obrasce sa Sadržajem predmeta** u koje su integrirane usvojene izmjene. Obrasci s dopunjenim izmjenama sadržajima predmeta potrebni su zbog objave *Informacijskog paketa* za ak. god. 2019./2020. na mrežnim stranicama Fakulteta.

- Dostaviti:
1. Predstojnici Zavoda/Klinika
 2. Fakultetsko vijeće
 3. Studentska referada
 4. Pismohrana, ovdje

Upitnik za evaluaciju nastavnika

(Popunjava samo nastavnik. Koristi se u fazi EVALUACIJE projekta.)

1. Na kojem kolegiju se odvija DKU projekt?

2. DKU projekt je:
a) obavezan
b) izborni
3. Projekt se realizira u:
a) prvom semestru
b) drugom semestru
c) oba semestra
4. Ukratko opišite projekt.

5. Navedite razloge za planiranje i realizaciju projekta.

6. Kojom tematikom se bavi DKU projekt:
a. Promicanje zdravlja
b. Promicajne ljudskih prava
c. Kulturna baština
d. Generacijska solidarnost
e. Obrazovna potpora
f. Okoliš
g. Ostalo

7. Kakav tip DKU aktivnosti studenti obavljaju na projektu?
a) Indirektnu (senzibilizacija javnosti, prikupljanje sredstava, kampanje, izrada edukativnih materijala, proizvoda)
b) Direktnu (izravan rad s pojedincima, grupama, okolinom)

8. Procijenite u kojoj mjeri je DKU aktivnost pomogla studentima.

Unesite odgovor za svako pojedino pitanje:

5 = u potpunosti 4 = dosta 3 = donekle 2 = malo 1 = nimalo

DKU aktivnost je pomogla studentima da:	
Razumiju društvene potrebe	
Suraduju s društvenim partnerom	
Postanu zainteresirani za probleme koji postoje u društvu	
Postanu angažirani na fakultetu, u susjedstvu, gradu, itd.	
Postanu motiviraniji na studiju	
Usvoje nastavne sadržaje	
Postanu principijelni u svojim postupcima	
Usvoje nove vještine na studiju	
Implementiraju profesionalne vještine	
Doprinesu poboljšanju u društvu	
Povežu teoriju i praksu	
Upoznaju struku u kojoj će raditi nakon diplomiranja	
Promišljaju o nastavnim sadržajima	
Usvoje određene vrijednosti	

9. Procijenite u kojoj mjeri je DKU aktivnost doprinijela razvoju kompetencija vezanih uz studij:

5 = u potpunosti 4 = dosta 3 = donekle 2 = malo 1 = nimalo

DKU aktivnost doprinijela je razvoju kompetencija vezanih uz studij	

10. U kojoj mjeri je DKU projekt pomogao studentima da razviju sljedeće transversalne vještine? Ako su studenti razvili neke druge vještine, napišite koje pod "Ostale kompetencije".

5 = u potpunosti 4 = dosta 3 = donekle 2 = malo 1 = nimalo

0 = student nije sudjelovao na DKU projektu

DKU projekt je pomogao studentima da razviju sljedeće transversalne vještine:	
Pretraživanje i upravljanje informacijama	
Usmena i pisana komunikacija	
Poznavanje stranih jezika	
Izražavanje osjećaja	

Timski rad	
Kritičko razmišljanje	
Etička predanost	
Pregovaranje	
Prilagođavanje novim situacijama	
Kreativnost i inovativnost	
Samostalan rad	
Liderstvo	
Posjedovanje inicijative i inovativnog duha	
Briga o poboljšanju i kvaliteti	
Procjena društvenog utjecaja aktivnosti	
Projektiranje i upravljanje projektima	
Prepoznavanje raznolikosti i multikulturalnosti	

Ostale kompetencije:

11. Navedite specifične kompetencije koje se stječu na DKU projektu:

12. Tko je donositelj odluke o provođenju aktivnosti?

- a) Studenti
- b) Profesor
- c) Društveni partner
- d) Društveni partner i profesor
- e) Studenti i društveni partner
- f) Profesor, studenti i društveni partner

13. Označite **razinu sudjelovanja studenata u sljedećim projektnim zadacima:**

- 4 = više od 75% studenata je sudjelovalo u ovom zadatku
- 3 = između 50% i 75% studenata je sudjelovalo u ovom zadatku
- 2 = između 25% i 50% studenata je sudjelovalo u ovom zadatku
- 1 = manje od 25% studenata je sudjelovalo u ovom zadatku
- 0 = studenti nisu sudjelovali u ovom zadatku

Dijagnosticiranje društvene potrebe	
Razvoj DKU aktivnosti	
Evaluacija projekta	

14. Navedite u kojoj mjeri su sljedeći aspekti utjecali na sudjelovanje studenata na DKU projektu:

5 = u potpunosti 4 = dosta 3 = donekle 2 = malo 1 = nimalo

Geografska udaljenost	
Praćenje rada od strane nastavnika	
Vremenski raspored aktivnosti	
Karakteristike aktivnosti	
Koordinacija između fakulteta i društvenog partnera	
Uključenost društvenog partnera	

15. Navedite s kojom od sljedećih izjava se možete poistovjetiti i u kojoj mjeri.

5 = u potpunosti 4 = dosta 3 = donekle 2 = malo 1 = nimalo

Ovaj projekt je primjeren jer:	
Posjeduje potrebne resurse (materijale, ekonomske)	
Raspored je odgovarajući	
Učestalost obavljanja aktivnosti je primjerena	
Zadovoljava stvarnu društvenu potrebu	
Koristan je za stjecanje transverzalnih vještina	
Koristan je za stjecanje specifičnih kompetencija	
Motivira studente	
Metodologija DKU-a je prikladna za sveučilišnu nastavu	
Mogu ga uključiti u svoju nastavnu satnicu	

16. Želite li raditi na DKU projektima i sljedeće godine?

- a) DA
b) NE

17. Ako ste u prethodnom pitanju odgovorili NE, objasnite ukratko razloge zašto ne

18. Ukratko opišite aspekte projekta koje biste poboljšali

Upitnik za evaluaciju mentora u partnerskoj instituciji

(Popunjava samo mentor u partnerskoj instituciji. Koristi se u fazi EVALUACIJE projekta.)

UPITNIK ZA PARTNERSKU INSTITUCIJU

Analiza stanja po završetku projekta

Naziv institucije	
Naziv DKU projekta	
Ime, prezime i kontakt podaci mentora	
Datum	

I. Je li ovo bilo Vaše prvo iskustvo sudjelovanja na projektu društveno korisnog učenja? DA NE

II. Molimo unesite odgovor za svako pojedino pitanje:

5 = potpuno se slažem 4 = djelomično se slažem
3 = nemam stav 2 = djelomično se ne slažem
1 = uopće se ne slažem

Društveno korisno učenje priprema studente za njihovu karijeru	
Ovo iskustvo studenata pomoglo im je uvidjeti kako se znanje stečeno na kolegijima može iskoristiti u svakodnevnom životu	
Društveno korisno učenje treba implementirati na više Fakulteta na Sveučilištu	
Ciljevi projekta društveno korisnog učenja su mi bili potpuno jasni	
Studenti na projektu su bili dobro pripremljeni za izvršavanje svojih uloga u našoj organizaciji	

III. Molimo unesite odgovor za svako pojedino pitanje:

5 = potpuno se slažem 4 = djelomično se slažem
3 = nemam stav 2 = djelomično se ne slažem
1 = uopće se ne slažem

Društvo/zajednica kojoj naša organizacija služi ima koristi od aktivnosti ovog projekta	
Sudjelovanje u projektu društveno korisnog učenja čini Sveučilište osjetljivijim na potrebe društva/zajednice	
Osjetio/la sam se cijenjenim/om na projektu od strane nastavnog kadra Fakulteta	

Sudjelovanje na projektu društveno korisnog učenja rezultiralo je vrijednim društvenim beneficijama za moju organizaciju	
Sudjelovanje na projektu društveno korisnog učenja rezultiralo je ekonomskim beneficijama za moju organizaciju	

IV. Molimo unesite odgovor za svako pojedino pitanje:

5 = potpuno se slažem 4 = djelomično se slažem
 3 = nemam stav 2 = djelomično se ne slažem
 1 = uopće se ne slažem

Razvio/la sam dobar odnos sa studentima na projektu.	
Razvio/la sam dobar odnos s nastavnim osobljem na projektu.	
Osjećam se kao studentski mentor.	
Zbog ovog iskustva sam više zainteresiran/na u razvoj odnosa partnerstva s Fakultetima i Sveučilištem.	
Ovaj projekt me učinio svjesnijim mojih osobnih predrasuda	
Sve u svemu, korist od rada sa studentima na projektu je prevagnula težinu uloge koja mi je bila dodijeljena mentorstvom	
Očekujem da će se odnos koji smo razvili s Fakultetom nastaviti razvijati	

V. Sljedeći skup pitanja odnosi se na Vaše zadovoljstvo ulogom i obvezama u projektu. Molimo unesite odgovor za svako pojedino pitanje:

5 = potpuno se slažem 4 = djelomično se slažem
 3 = nemam stav 2 = djelomično se ne slažem
 1 = uopće se ne slažem

Zadovoljan sam evaluacijom studenata	
Zadovoljan sam mentorstvom i praćenjem studenata	
Zadovoljan sam sudjelovanjem u odlukama o ciljevima i izvršavanju projekta	

VI. Koji su bili Vaši razlozi za sudjelovanje na projektu društveno korisnog učenja?

Molimo da označite sve odgovore koje smatrate točnima i rangirate ih prema važnosti
 (1 = najvažnije, 2 = sljedeće po važnosti, itd.).

Htjeli smo isprobati nešto novo	
Prijašnje pozitivno iskustvo sa studentima	
Znatiželja	
Trebala nam je pomoć	
Htjeli smo profesionalno priznanje od strane Fakulteta	

Htjeli smo ostvariti povezanost s Fakultetom	
Incijativa od strane Fakulteta	
Htjeli smo utjecati na izobrazbu budućih stručnjaka	
Ostalo (navedite što):	

VII. Kako ste riješili logistiku studentskih projekata?

Molimo da označite najtočniji odgovor.

Ja sam se kao mentor brinuo za sve u svojoj organizaciji što se ticalo projekta (nabavku materijala, osiguravanje opreme, definiranje rokova i sl.)	
Ja i studenti smo se zajedno brinuli za sve u organizaciji što se ticalo projekta	
Studenti su se sami brinuli za sve u organizaciji što se ticalo projekta	
Ostalo (navedite što):	

VIII. Na temelju mog iskustva na projektu društveno korisnog učenja, najviše sam u ovom partnerstvu bio/bila zabrinuta oko:

Molimo da označite sve odgovore koje smatrate točnima i rangirate ih prema važnosti (1 = najvažnije, 2 = sljedeće po važnosti, itd.).

Vremenski rokovi kolegija i studija	
Koordiniranje nabavke materijala, osiguravanja opreme i rokova	
Odgovornosti mentorstva studenata	
Poduka studenata o potrebama organizacije	
Komunikacija s nastavnim osobljem	
Vrijeme utrošeno na mentorstvo studenata	
Povjerenje u studente	
Potrebni ljudski i materijalni izvori za projekt	
Ostalo (navedite što):	

IX. Rad studenata u našoj organizaciji je imao utjecaj na:

Molimo da označite sve odgovore koje smatrate točnima i rangirate ih prema važnosti
 (1 = najvažnije, 2 = sljedeće po važnosti, itd.).

Uštedjeli smo novac zbog besplatne pomoći	
Studenti su unijeli novu energiju u organizaciju	
Poboljšala se slika naše organizacije u javnosti zbog suradnje sa Fakultetom	
Povećala se naša svijest o djelovanju organizacije	
Poboljšala se naša veza sa Fakultetom	
Ostalo (navedite što):	

X. Molimo Vas da pomoću sljedeće ljestvice procjene, ocijenite rad studenata na projektu prema navedenim kriterijima.

- 1 = Studenti nisu zadovoljili očekivanu razinu učinkovitosti
2 = Studenti su zadovoljili očekivanu razinu učinkovitosti
3 = Studenti su zadovoljili više od očekivane razine učinkovitosti

Kriteriji	Ocjena
Studenti su završili projekt u predviđenom roku.	
Studenti su bili savjesni i odgovorni u izvođenju projekta.	
Studenti su se dobro uklopili u rad i ciljeve institucije.	
Dnevnik rada studenata je završen i dobro napisan.	
Studenti su znali kako analizirati i sintetizirati podatke koje su dobili za projekt.	
Studenti su posjedovali znanje i vještine potrebne za realizaciju projekta.	
Potrebni ljudski i materijalni izvori za projekt	
Ostalo (navedite što):	

Komentari: molimo Vas da ukratko date odgovore na sljedeća pitanja:

- Opis konačnog projektnog rješenja.
- Postoji li područje u kojem bi se studentska akademska pripremljenost mogla poboljšati?
- Opis zadovoljstva pruženom potporom (omjer očekivanog ishoda i stvarnog rezultata).
- U kojoj mjeri i na koji način podrška koju su studenti osigurali rješava problem (stupanj korisnosti rezultata projekta)?
- Kako će se rezultati projekta koristiti u Vašoj organizaciji?
- Razina odvijanja međusobne komunikacije (način komuniciranja, fleksibilnost dogovora, i sl.).
- Mišljenje o povezivanju studenata i zajednice putem društveno korisnog učenja.
- Dodatne napomene i/ili komentari.

Upitnik za evaluaciju studenata

(Popunjava samo student. Koristi se u fazi EVALUACIJE projekta.)

Molimo da sljedeće odgovore dajete zacrnjivanjem kvadratića uz odabrani odgovor.

- Spol**
☐ M
☐ Ž
- Jeste li prije rada na *DKU* projektima bavili volontiranjem?**
☐ DA. Gdje? _____
☐ NE. Zašto ne? _____
- Sljedećoj generaciji studenata ovog kolegija preporučili biste:**
☐ rad na *DKU* projektima;
☐ klasično pisanje seminara.
- Je li za Vas osobno rad na *DKU* projektu bio korisno iskustvo?**
☐ DA
☐ NE
- Jeste li, radeći na *DKU* projektu, naučili nešto novo?**
☐ DA
☐ NE
- Jeste li, radeći na *DKU* projektu, usavršili neka znanja koja ste već posjedovali?**
☐ DA
☐ NE
- Biste li se sada nakon rada na *DKU* projektu bavili volontiranjem, kada bi to bilo nešto što se vrednuje u radnoj knjižici?**
☐ DA
☐ NE
- Koja od sljedećih aktivnosti Vam je privlačnija?**
☐ Volontiranje koje nije povezano s kolegijem i studijem (bilo kojom studijskom grupom).
☐ Volontiranje koje je izravno povezano s kolegijem i studijem (bilo kojom studijskom grupom).

9. Projekt društveno korisnog učenja je imao sljedeći efekt na moj studij:

- ☐ Potaknuo me na razmišljanje o tome koliko mi je studij važan za buduću karijeru.
- ☐ Nije imao utjecaja.
- ☐ Promijenio je moje mišljenje o tome koliko mi je studij važan za buduću karijeru.

10. Molimo unesite odgovor za svako pojedino pitanje:

- 5 = potpuno se slažem 4 = djelomično se slažem
3 = nemam stav 2 = djelomično se ne slažem
1 = uopće se ne slažem

a. Sada bolje razumijem potrebe i probleme u društvu u kojem živim	
b. Sada osjećam da sam odgovoran za napredak u društvu	
c. Nakon završetka kolegija, i dalje planiram volontirati i pomagati u društvu	
d. Ideja kombiniranja obveza kolegija s pomaganjem društvu bi se trebala provoditi na više kolegija na Fakultetu	
e. Planiram se upisati na još kolegija s komponentom društveno korisnog učenja (ako postoje)	
f. Posao na projektu koji sam radio je koristio društvu	
g. Projekt i rad u partnerskoj organizaciji me učinio svjesnijim nekih mojih osobnih predrasuda	
h. Društveno korisni aspekt ovog kolegija pokazao mi je kako mogu postati uključeni u društvene aktivnosti	
i. Kao rezultat mog iskustva društveno korisnog učenja, bolje razumijem svoju građansku ulogu	
j. Kao rezultat mog iskustva društveno korisnog učenja, potaknuo/la bi druge studente da upišu kolegije koji nude društveno korisno učenje	
k. Kao rezultat mog iskustva društveno korisnog učenja, promišljam svoju buduću karijeru i edukativne ciljeve	
l. Bolje sam usvojio/la sadržaj kolegija i studija kroz povezanost sa konkretnom primjenom znanja na stvarne probleme u društvu	
m. Sudjelovanje u kolegiju s komponentom društveno korisnog učenja obogatio je moje razumijevanje sadržaja kolegija i studija	

11. Moje iskustvo društveno korisnog učenja bilo je:

- ☐ Edukativnije nego tradicionalni seminar na fakultetu.
- ☐ Jednako edukativno kao i tradicionalni seminar na fakultetu.
- ☐ Manje edukativno nego tradicionalni seminar na fakultetu.

12. Kako biste ocijenili u cjelini kvalitetu svog iskustva društveno korisnog učenja?

- ☐ Odlična
- ☐ Dobra
- ☐ Prolazna
- ☐ Loša

13. Biste li organizaciju u kojoj ste radili projekt preporučili budućim studentima?

- ☐ DA
- ☐ NE

14. Mislite li da sudjelovanje na nekom projektu društveno korisnog učenja mora biti obvezno za sve studente na Fakultetu?

- ☐ DA. Zašto? _____
- ☐ NE. Zašto? _____

15. Zaokružite sva područja na koja mislite da je Vaš projekt imao pozitivan utjecaj:

- ☐ a. Budući izbor kolegija.
- ☐ b. Stav prema studiju i poslu nakon studija.
- ☐ c. Odnos sa profesorom na kolegiju.
- ☐ d. Odluku da nastavim studij nakon diplome.
- ☐ e. Usvajanje specifičnih vještina i znanja.
- ☐ f. Stav prema projektima društveno korisnog učenja.
- ☐ g. Stav prema fakultetu koji je uveo ovakve projekte.
- ☐ h. Samopouzdanje.
- ☐ i. Sposobnost rada i učenja u timu.
- ☐ j. Uvid u osobne mane i sposobnosti.
- ☐ k. Osjećaj osobnog dostignuća.
- ☐ l. Osjećaj društvene odgovornosti ili angažman u društvu.
- ☐ m. Moralni/etički razvoj.
- ☐ n. Razvoj vještina poput komunikacije, rješavanja problema, upornosti.
- ☐ o. Razvoj informacijskih/informatičkih vještina.
- ☐ p. Razumijevanje društvenih razlika.
- ☐ q. Primjenu znanja stečenog na studiju.
- ☐ r. Obogaćivanje znanja stečenog na studiju.
- ☐ s. Želju za pomaganjem drugima.
- ☐ t. Poznavanje društva u kojem živim.

16. Sljedećim odgovorima ocijenite profesora, demonstratore na kolegiju i mentora u organizaciju u kojoj ste obavljali projekt.

Molimo unesite odgovor za svako pojedino pitanje:

5 = potpuno se slažem

4 = djelomično se slažem

3 = nemam stav

2 = djelomično se ne slažem

1 = uopće se ne slažem

a.	Susretljivost i pomoć profesora i demonstratora	
b.	Suradnja i dostupnost profesora i demonstratora (email, konzultacije i sl.)	
c.	Količina i kvaliteta komunikacije s profesorom i demonstratorom	
d.	Informacije koje ste dobili o društveno korisnom učenju, odabiru organizacija	
e.	Susretljivost i pomoć mentora u organizaciji	
f.	Aдекватna dostupnost informacijama i pomoć oko prikupljanja materijala za projekt	
g.	Aдекватna podrška	
h.	Smisleni zadatci i ciljevi projekta	
i.	Prepoznavanje mog zalaganja i uloženog napora	

17. Koja je najvažnija stvar u Vašem iskustvu društveno korisnog učenja?

18. Koja je najvažnija stvar u Vašem iskustvu društveno korisnog učenja?

Primjer volonterskog ugovora

Temeljem Zakona o volonterstvu (NN 58/07; u daljnjem testu Zakon) dana 29. ožujka 2019. sklopljen je slijedeći:

UGOVOR O VOLONTIRANJU

Čl. 1.

Ovim ugovorom uređuju se odnosi između **Udruga za zaštitu prirode i okoliša te promicanje održivog razvoja „Argonauta“**, Pijaca Društva seoske izobrazivosti bb, Murter, OIB 76837976141 (u daljnjem tekstu: Argonauta), zastupana po izvršnoj direktorici Sanja Kovačev, kao organizatora volontiranja i volonterke _____.

Čl. 2.

Argonauta je nositelj projekta „Plavi projekt- doprinos razvoju programa DKU na VFSZ-u“, čiji je cilj razvoj društveno korisnih projekata u području zaštite morskog okoliša na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu. Vaš angažman na aktivnostima u sklopu projekta „Plavi projekt“ kojeg sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda te Vaše sudjelovanje na istom doprinosi njegovoj provedbi, a time i ostvarenju ciljeva „Plavog projekta“.

Čl. 3.

U sklopu projekta „Plavi projekt“ volonter/ka Magdalena Kolenc provoditi će aktivnosti iz Aneksa I. ovog ugovora „Opis volonterskog mjesta“.

Čl. 4.

Volonter/ka ima pravo na:

- stručnu pomoć i podršku tijekom volontiranja,
- upoznavanje s uvjetima volontiranja i aktivnostima koje će obavljati,
- naknadu dogovorenih troškova nastalih u vezi s volontiranjem,
- primjerene i sigurne uvjete rada u skladu s naravi volonterskih aktivnosti koje obavlja,
- dnevni odmor u dogovorenom trajanju,
- zaštitu privatnosti i osobnih podataka.

Čl. 5.

Argonauta se obvezuje osigurati edukaciju i upoznavanje s navedenim projektom, prirodom volonterskih aktivnosti i osposobljavanje za njihovo provođenje, upoznavanje s drugim volonterima/zaposlenicima koji su u neposrednoj svezi s volonterskim angažmanom, te ostalu specifičnu obuku potrebnu za obavljanje posla.

Čl. 6.

Argonauta se obvezuje poduzeti potrebne mjere u svrhu zaštite osobne sigurnosti volontera tijekom volontiranja. Volonter/ka se obvezuje odgovorno ponašati prema vlastitom zdravlju i sigurnosti tijekom volontiranja kao i sigurnosti ostalih sudionika programa.

Čl. 7.

Volonter/ka se obvezuje da svojim ponašanjem u lokalnoj zajednici neće nanositi štetu ugledu Argonauta.

Čl. 8.

Za neposredni nadzor nad obavljanjem poslova odgovorna je Sanja Kovačev, izvršna direktorica te stručna suradnica na projektu, Martina Đuras kao predstavnik partnerske organizacije Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, koji su dužni voditi računa, između ostalog i o redovitim susretima s volonterom, te raspravljati o mogućim problemima ili poteškoćama i nastojati ih riješiti na obostrano zadovoljavajući način. Koordinatorica volontera je Ivana Marin.

Čl. 9.

Volonter/ka se obvezuje s poštovanjem odnositi prema ostalim volonterima i provoditi aktivnosti prema uputama koordinatora. Također se obvezuje aktivno uključiti u sve aktivnosti navedene u članku 3. ovoga Ugovora.

Čl. 10.

Volonter/ka se obvezuje voditeljicu programa pravovremeno obavijestiti o mogućim problemima nastalim tijekom volontiranja te nastojati pronaći njihovo rješenje u otvorenoj komunikaciji s voditeljicom programa.

Čl. 11.

Argonauta se obvezuje na nadoknadu troškova nastalih tijekom volontiranja, uključujući troškove putovanja odlaska i dolaska na mjesto volontiranja te troškova hrane i smještaja, a u skladu s odredbama čl. 15. st. 2. Zakona.

Čl. 12.

Argonauta zadržava pravo vlasništva nad materijalima nastalim tijekom volontiranja.

Čl. 13.

Ugovor o volontiranju može biti raskinut u bilo koje vrijeme i po volji bilo koje ugovorne strane. Ugovor se raskida po sili zakona ispunjavanjem nekih od uvjeta iz čl. 28. Zakona o volontiranju.

Čl. 14.

Ovaj Ugovor je sklopljen u 2 (dva) istovjetna primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 1 (jedan).

U Murteru, 29. ožujak 2019. godine

VOLONTER/KA:

ZA UDRUGU ARGONAUTA:

izvršna direktorica

M.P.

Aneks 1 - Opis volonterskog mjesta

- Naslov volonterskog mjesta:** Asistent u izradi društveno korisnih projekata
- Mjesto rada:** Murter, Pula
- Učinak volontera:** Asistent u izradi društveno korisnih projekata pomaže studentima u pripremi i provedbi njihovih edukativnih projekata iz područja zaštite morskih životinja. Nadzire rad studenata i pomaže nastavnicima. Uči studente promociji studentskih projekata i lokalnoj logistici. Time ostvaruje ciljeve Plavog projekta, a to su povećanje broja društveno aktivnih studenata u području zaštite morskih životinja i stvaranje dugotrajnog partnerstva između Udruge Argonauta i Sveučilišta u Zagrebu Veterinarskog fakulteta.
- Odgovornosti i dužnosti volontera:**
 - pomaže u pripremi i izradi edukativnih materijala za društveno korisne projekte
 - nadzire rad studenata tijekom pripreme i provedbe društveno korisnih projekata
 - pomaže nastavnicima u radu sa studentima
 - fotodokumentira proces pripreme i provedbe društveno korisnih projekata
- Potrebne kvalifikacije volontera:** dobre komunikacijske i prezentacijske sposobnosti, osnovna znanja o biologiji i zaštiti morskih životinja
- Potrebna predanost (po tjednu odnosno sukladno prirodi volonterske pozicije):** Dnevno 4 sata tijekom terenske nastave (dva puta po tri dana); tijekom provedbe društveno korisnih projekata prema potrebi u obliku konzultacija za studente.
- Opis edukacije koju će dobiti volonter:** Organizator volontiranja osigurava potrebne informacije o društveno korisnom učenju te biologiji i zaštiti morskih životinja.
- Korist koju će volonter dobiva od volontiranja:** Volonter će stjeći nove spoznaje iz područja zaštite morskih životinja, osobito morskih sisavaca i kornjača Jadranskoga mora. Razvijati će komunikacijske i prezentacijske vještine.
- Očekivani rezultati/ciljevi:** Uspješno provedena terenska nastava studenata u Murteru i Puli, fotodokumentacija terenske nastave, razvijeni studentski projekti
- Praćenje rada i evaluacija:** Organizator volontiranja vodi evidenciju o volonterima prisutnim na terenskoj nastavi.
- Koordinator volontera:** _____
- Datum izrade opisa volonterskog mjesta:** 19. ožujka 2019.

FIRST AID PROTOCOLS FOR DOLPHINS AND SEA TURTLES IN THE ADRIATIC SEA designed within the Blue Project

Magdalena Kolenc¹, Kim Korpes¹, Maja Lukač², Lada Radin³, Tomislav Gomerčić⁴, Martina Đuras¹

¹*Department of Anatomy, Histology and Embryology, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb, Croatia*

²*Department of Poultry Diseases with Clinic, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb, Croatia*

³*EU Funds Office, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb, Croatia*

⁴*Department of Veterinary Biology, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb, Croatia*

The Adriatic Sea is an important habitat for dolphins and sea turtles. In this region interaction with human occurs frequently and it can be lethal for these animals. Most of the dolphin injuries and deaths are caused by entanglement in fishing nets and other fishing gear. Sea turtles are affected by the same previously mentioned dangers to which we need to add hypothermia and motorboat collision. The help given by a finder can often save the injured and/or sick animal.

In order to educate and inform the general public we designed first aid protocols for dolphins and sea turtles. These protocols were developed within the project dedicated to the development of socially useful learning at our faculty (abbreviation The Blue Project). They show step-by-step procedures of how to help an injured or sick animal.

In case of an injured, sick or dead dolphin or sea turtle the finder should call the emergency number 112 and the proper veterinarian care will be organized. During very cold winters the sea turtles found on the sea surface should be taken out of the water and warmed up. In the summer they need to be placed in shade. Fishing gear or plastic objects should be carefully removed from entangled dolphins. Stranded dolphins should be covered with wet cloth being careful not to cover nostrils. The finder should be aware of possible zoonotic diseases. As well as of a possibility of being injured by the animal defending itself.

The protocols are available at the Blue Project web page (<https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/>) and will be distributed to tourist agencies, police offices, coastal guards and veterinary stations along the Croatian coast and islands in order to raise public awareness.

8th International Congress, Veterinary Science and Profession, 10. - 12. 10. 2019., Zagreb

UR.BR.:032/18

Murter, 30/05/2018

-medijima-

POZIV

Znate li što je društveno korisno učenje? Koga nazvati pronađete li ozlijeđenu ili uginulu morsku kornjaču? Kome javiti da ste ugledali dupina i zašto je to bitno? Kako se aktivnije uključiti u rad civilnog društva i doprinijeti lokalnoj zajednici?

Odgovore na ova i mnoga druga pitanja dat će nam u narednih 18 mjeseci PLAVI PROJEKT, koji upravo započinju udruga Argonauta iz Murtera u partnerstvu s Veterinarskim fakultetom u Zagrebu te Morskim obrazovnim centrom Pula!

Pozivamo vas na press konferenciju koja će se održati u četvrtak, 7. lipnja 2018. u 12,30h u studentskim prostorijama Veterinarskog fakulteta (ispod glavne zgrade), Heinzelova 55, Zagreb,

gdje ćemo vam ispričati sve o Projektu uvođenja društveno korisnog učenja na Veterinarski fakultet koje za cilj ima potaknuti interes i osposobiti studente veterinarske medicine za angažman na poslovima aktivne zaštite morskih životinja, prvenstveno morskih kornjača i dupina. Po završetku projekta studenti, djelatnici i volonteri organizacija civilnog društva bit će osposobljeni da obrađuju podatke i donose zaključke o stanju populacija zaštićenih morskih životinja, provjeravaju postojeće protokole liječenja te na temelju iskustava s terena sudjeluju u stvaranju novih protokola za korištenje u lokalnoj zajednici.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda, a ostvaren je u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020. ESF-a, te Poziva “Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja”. Projektne aktivnosti provodit će se na području Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije, a vrijednost projekta iznosi 1.004.727,31 Kn. Projekt sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 854.018, 21 Kn.

Nakon konferencije za novinare organiziran je ručak za sve sudionike.

Za sve dodatne informacije javite se na:

dr. sc. Lada Radin, dr. med. vet., Veterinarski fakultet, pr@vef.hr, ili
Sanja Tabori, Udruga Argonauta, sanja.tabori@argonauta.hr

Zagreb, 07/06/2018

-medijima-

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu održano je predstavljanje projekta „Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu“ koji je započeo u travnju 2018.

Svrha projekta je dati priliku studentima veterine za angažman u društveno korisnim projektima očuvanja morskog okoliša. Kroz projekte u sklopu nastave, a u suradnji s organizacijama civilnoga društva studenti detektiraju potrebe zajednice i kroz kolegije izrađuju potencijalna rješenja - projekte kroz koje će se angažirati u lokalnoj zajednici.

U sklopu ovog konkretnog projekta detektirane su teme koje su zanimljive studentima, a donijet će korist zajednici kroz edukaciju o metodama praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja, morskih kornjača i dupina.

Terenski rad tijekom projekta odvijat će se u Morskom obrazovnom centru – Aquarium Pula te na Murteru. Pulski dio edukacija bit će fokusiran na morske kornjače te će studenti u teoretskom i praktičnom dijelu proći gradivo izrade protokola praćenja i spašavanja morskih zaštićenih životinja do praktične primjene prilikom isplova morskim brodicama. Nakon edukacije osmislić će konkretne projekte primjenjive u zajednici i provesti ih u djelo na području Istarske županije. Na radionicama u Murteru studentski će se fokusirati na dupine, i educirati se o izradi protokola za praćenje, bilježenju pojavnosti zaštićenih morskih životinja - datum, vrijeme, zemljopisna pozicija, broj životinja, dobne kategorije, meteorološki uvjeti i ljudskom utjecaju (pomorski promet, turistička i ribarska djelatnost), osnovama fotografiranja zaštićenih morskih životinjskih vrsta te opisu prijetnji tijekom boravka u prirodi i slično. Nakon edukacija, studenti će također osmislić projekte za stanovništvo obalnih i otočnih zajednica na cijelom području hrvatske strane Jadrana te ih odraditi u suradnji s lokalnim udrugama, školama i sličnim ustanovama.

Partneri na ovom projektu omogućit će studentima potpuno novi pristup učenju od onoga na koji su navikli, te time potaknuti njihovo aktivno i svrhovito sudjelovanje u životu lokalne zajednice svojim stručnim doprinosom.

Na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu također će biti opremljen Edukacijski centar o zaštićenim morskim životinjama i društveno korisnom učenju kako bi studenti imali adekvatan prostor u kojemu mogu održavati edukacije te tako nastaviti s građanskim angažmanom u području zaštite morskih životinja.

Za sve informacije o projektu pratite službenu Facebook stranicu Plavog projekta“ () ili Web stranicu udruge Argonauta (www.argonauta.hr).

Projekt traje 18 mjeseci (do listopada 2019.), sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018, 21 Kn, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 Kn. Nositelj projekta je Udruga Argonauta iz Murtera, a partneri na projektu su Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Morski obrazovni centar Pula. Projekt se provodi na području Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije.

Za sve dodatne informacije javite se na:

dr. sc. Lada Radin, dr. med. vet., Veterinarski fakultet, pr@vef.hr, ili
Sanja Tabori, Udruga Argonauta, sanja.tabori@argonauta.hr

Uvod - o Plavom projektu

“Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu” naziv je projekta kojeg provodi udruga **Argonauta u partnerstvu s Veterinarskim fakultetom u Zagrebu i Morskim obrazovnim centrom iz Pule**. Projekt je sufinancirala **Europska unija iz Europskog socijalnog fonda**, a ostvaren je u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020. Europskog socijalnog fonda te Poziva “Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja”.

Na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu (VFSZ) studenti nemaju mogućnost sustavno i kontinuirano primjenjivati znanja stečena tijekom studija uključivanjem u društveno korisne projekte, što je razlog nedovoljnog doprinosa studenata održivom razvoju zajednice, a potencijal da kroz aktivno sudjelovanje u društvu mogu izgrađivati svoje pozitivne stavove i ponašanja, nedovoljno je iskorišten.

Svrha projekta je **riješiti problem nepostojanja prilika za uključivanjem studenata VFSZ u društveno korisne projekte u suradnji s organizacijama civilnoga društva te tako doprinijeti razvoju građanskog angažmana studenata**. Jedan od uzroka definiranog problema je nepostojanje kvalitetnog i održivog programa DKU, koji bi omogućio prilike za sustavno i aktivno uključivanje studenata u rad organizacija civilnog društva (OCD) te iskoristio potencijal kojeg predstavlja sinergijsko uključivanje nastavnika i studenata visokoobrazovnih institucija i OCD u rješavanje konkretnih problema lokalne zajednice. Istraživanjem potreba studenata, zaposlenika i volontera OCD-a te stanovništva lokalnih zajednica, temeljenom na dosadašnjem radu partnerskih organizacija, projektom je definirana tema društveno korisnog projekta u koji će se studenti imati priliku uključiti - **očuvanje morskog okoliša**. Stoga će i program DKU biti proveden na kolegijima preddiplomskog studija veterinarske medicine u sklopu kojih se podučavati metode praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja. Suradnja VFSZ s OCD-ovima omogućit će potpuno novi pristup učenju od onoga na koji su studenti navikli, te time potaknuti njihovo aktivno i svrhovito sudjelovanje u životu lokalne zajednice svojim stručnim doprinosom.

CILJEVI PROJEKTA

1. Povećati broj građanski aktivnih studenata pripremom i provedbom programa DKU na VFSZ-u kroz suradnju visokoobrazovne institucije s organizacijama civilnog društva.
2. Razviti održivo dugoročno partnerstvo VFSZ-a, Udruge Argonauta i MOC-a Pula kroz potporu studentima u razvoju društveno korisnih projekata iz područja praćenja populacija i zaštite morskih životinja.

Ciljane skupine

A) STUDENTI VETERINARSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Projektan cilj: 30 studenata koji će biti educirani, informirani i motivirani za razvoj lokalnih projekata pod mentorstvom nastavnika i OCD-ova Argonauta i MOC Pula.

Zašto je ovo važno? Sustav visokog obrazovanja kreira manji/nedovoljan broj prilika za kvalitetno, aktivno i angažirano uključivanje studenata u projekte važne lokalnoj zajednici. To je istovremeno stvaranje navike/podloge za kasnije uključivanje mladih znanstvenika i stručnjaka u projekte koji su važni zajednici u kojoj oni djeluju. Za lokalnu zajednicu i OCD-ove stručna je pomoć iznimno važna i prepoznata je kao ključan element koji nedostaje za provedbu kvalitetnijih projekata i za unaprjeđenje kvalitete života u lokalnoj zajednici. Studenti nemaju izravnu, vidljivu korist od uključivanja u projekt, ali dobivaju priliku da stečena znanja primijene u praksi, te da svojim djelovanjem unaprijede postojeće intelektualne i stručne kapacitete OCD-ova koji surađuju na projektu.

Očekivane prepreke/barijere? Primarna i najvažnija prepreka za sve projekte ovog tipa je vidljiva/izravna korist za studente koji se uključuju u projekt. Edukacija/usavršavanje nije percipirana korist koja će od njih učiniti motivirane dionike projekta, stoga je za ovaj i sve buduće projekte ovog tipa potrebno razraditi modele i moduse nagrađivanja, uključivanja i motiviranja studenata i drugog znanstvenog i stručnog osoblja.

Kanali komunikacije? Primarni kanali komunikacije su interni – putem plakata i objava na mrežnim stranicama visokoškolske institucije te izravnim kontaktom sa sudionicima projekta. Izazov ovih kanala komunikacije jest njihova ograničenost (manjak mogućnosti izravnog mjerenja učinka komunikacije).

PREPORUKA:

Projekt društveno-korisnog učenja postavlja temelj ovakvim projektima koji povezuju institucije visokog obrazovanja, organizacije civilnog društva i lokalnu zajednicu. U osnovi projekta jest **učenje**, dakle prijenos znanja, vještina i stručnosti u oba smjera: studenti i znanstvenici prenose OCD-ovima i lokalnoj zajednici svoja znanja, vještine i stručnost, dok OCD-ovi i lokalna zajednica pokazuju kako funkcionira praksa te koji su konkretni izazovi s kojima se suočavaju. Ipak, dobro je na projektima ovog tipa imati mjerljive pokazatelje uspjeha: zadovoljstvo studenata, osobno procijenjenu razinu kompetencija prije, za vrijeme i nakon završetka projekta, prijedloge poboljšanja, ideje za unaprjeđenje ovog i sličnih DKU projekata.

Stoga je preporuka napraviti **anketu** među sudionicima projekta (sa svih stana, ovdje je fokus na studentima) i prikupiti od njih sljedeće informacije:

- Očekivanja prije uključivanja u projekt (definirana/nedefinirana; visoka/niska)
- Razumijevanje projekta prije uključivanja (jasno definiran cilj/nejasno definiran cilj)
- Osobnu motivaciju uključivanja (znanstveno napredovanje; usavršavanje na području; osobna razina interesa za temu sa stručne strane; osobna razina interesa za temu s lokalne strane; karijerni odabir)
- Razinu zadovoljenja očekivanja (zadovoljni; nezadovoljni; očekivali su nešto drugo; dobili su točno ono što je očekivano)
- Subjektivnu procjenu stručnosti i napredovanja (visoka, srednja, niska)
- Prijedloge poboljšanja i unaprjeđenja
- Razinu mogućnosti uključivanja u sljedeći takav DKU projekt (visoka, srednja, niska)
- Vjerojatnost uključivanja u volonterski/OCD rad nakon završetka studija

To je važno radi procjene kvalitete prijenosa znanja i ostvarivanja zadanih ciljeva unutar projekta, ali i radi kvalitetnijeg postavljanja temelja sličnih DKU projekata.

B) NASTAVNICI VETERINARSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Projektni cilj: uključivanje 12 nastavnika u daljnje edukacije u svrhu razvoja programa DKU na VFSZ-u, uz sudjelovanje Argonaute i MOC-a Pula te razvoj konkretnih mentorskih programa na individualnim konzultacijama s vanjskom stručnom suradnicom na kojima će sudjelovati 3 nastavnika odabrana za mentorstvo studenata na nastavi.

Zašto je ovo važno? DKU projekti, i općenito svi projekti koji na ovaj ili onaj način povezuju institucije visokog obrazovanja i civilni sektor/lokalne zajednice, velikim dijelom ovise o nastavnicima/znanstvenicima koji ih provode. Na njima je zadatak osnaživanja kapaciteta studenata koji u projektima sudjeluju, detektiranja i rješavanja konkretnih problema na lokacijama te znanstveno-stručne pomoći u prevladavanju izazova s kojima se lokalna zajednica/OCD-ovi suočavaju. Ključan izazov ovdje je podizanje svijesti o potrebi uključivanja u OCD projekte te u potrebe razvoja ovakvih hibridnih projekata koji objedinjavaju civilni i institucionalni sektor, a imaju konkretnu primjenu u praksi.

Očekivane prepreke/barijere? Primarna i najvažnija prepreka za sve projekte ovog tipa je vidljiva/izravna korist za nastavnike koji se uključuju u projekt. Prijenos znanja jedna je motivacija, no potrebno je izravno ocijeniti razinu motivacije i mogućnosti njezina povećanja. Jedan od načina povećanja motivacije stručnjaka na projektu jest razvoj vidljivih alata, zanimljivih široj javnosti kojima se institucije-sudionici i sami stručnjaci brandiraju/ističu kao aktivni, stručni i angažirani članovi društva.

Kanali komunikacije? Primarni kanali komunikacije su interni – putem plakata i objava na mrežnim stranicama visokoškolske institucije te izravnim kontaktom sa sudionicima

projekta. Izazov ovih kanala komunikacije jest njihova ograničenost (manjak mogućnosti izravnog mjerenja učinka komunikacije).

PREPORUKA 1:

Projekt društveno-korisnog učenja postavlja temelj ovakvim projektima koji povezuju institucije visokog obrazovanja, organizacije civilnog društva i lokalnu zajednicu. U osnovi projekta jest **učenje**, dakle prijenos znanja, vještina i stručnosti u oba smjera: studenti i znanstvenici prenose OCD-ovima i lokalnoj zajednici svoja znanja, vještine i stručnost, dok OCD-ovi i lokalna zajednica pokazuju kako funkcionira praksa te koji su konkretni izazovi s kojima se suočavaju. Ipak, dobro je na projektima ovog tipa imati mjerljive pokazatelje uspjeha: zadovoljstvo nastavnika, osobno procijenjenu razinu kompetencija prije, za vrijeme i nakon završetka projekta, prijedloge poboljšanja, ideje za unaprjeđenje ovog i sličnih DKU projekata.

Stoga je preporuka napraviti **anketu** među sudionicima projekta (sa svih stana, ovdje je fokus na nastavnicima) i prikupiti od njih sljedeće informacije:

- Očekivanja prije uključivanja u projekt (definirana/nedefinirana; visoka/niska)
- Razumijevanje projekta prije uključivanja (jasno definiran cilj/nejasno definiran cilj)
- Osobnu motivaciju uključivanja (znanstveno napredovanje; usavršavanje na području; osobna razina interesa za temu sa stručne strane; osobna razina interesa za temu s lokalne strane; karijerni odabir)
- Razinu zadovoljenja očekivanja (zadovoljni; nezadovoljni; očekivali su nešto drugo; dobili su točno ono što je očekivano)
- Subjektivnu procjenu stručnosti i napredovanja (visoka, srednja, niska)
- Prijedloge poboljšanja i unaprjeđenja
- Razinu mogućnosti uključivanja u sljedeći takav DKU projekt (visoka, srednja, niska)
- Vjerojatnost uključivanja u volonterski/OCD rad u budućnosti

To je važno radi procjene kvalitete prijenosa znanja i ostvarivanja zadanih ciljeva unutar projekta, ali i radi kvalitetnijeg postavljanja temelja sličnih DKU projekata.

PREPORUKA 2:

Nastavnici i drugi stručni djelatnici/sudionici projekta mogu dodatno pomoći projektu kreiranjem sadržaja u sljedećim oblicima:

- Studije slučaja (kratke, s objašnjenjima)
- Upute i preporuke
- Popularno znanstveni radovi (kraće forme, prikladne za objave u medijima)
- Suradnja pri kreiranju postera i infografika koji mogu biti iskoristivi u lokalnoj zajednici/turističkim uredima

Važno je od stručnih suradnika na projektu dobiti konkretne i trajne ishode/materijale koji ostaju OCD-ovima i lokalnoj zajednici za korištenje i re-edukaciju novih volontera, novih djelatnika, a bez potrebe za ponovnom aktivacijom projekta. Osim toga, takav materijal iskoristiv je za medijsku promociju projekta i za vidljivost svih ishoda.

C) LOKALNA ZAJEDNICA (GRADOVI I ŽUPANIJE PRIMORSKE HRVATSKE;
TURISTIČKE ZAJEDNICE PRIMORSKE HRVATSKE)

Projektnim ciljevima obuhvaćeno je stvaranje priručnika koji se kao open source materijal može koristiti u drugim OCD-ovima (izvan onih već uključenih u projekt), te u drugim lokalnim zajednicama diljem primorske Hrvatske. Također, predviđeno je sudjelovanje javnih ustanova za zaštitu prirode koje također mogu koristiti obrađeni i gotovi materijal.

Naša je preporuka da se uključe i županijski i gradski uredi Hrvatske turističke zajednice, kao i gradovi/općine koji su vezani uz primorsku Hrvatsku i koji materijal mogu koristiti za edukaciju djelatnika i volontera, za pripremu svojih materijala, ali i za kreiranje novih projekata sličnog tipa koji bi koristili lokalnoj zajednici u zaštiti prirode

Zašto je ovo važno? Uključivanje drugih dionika kao kanala diseminacije rezultata projekta, kao što su gradovi i općine primorske Hrvatske te uredi Hrvatske turističke zajednice u primorskoj Hrvatskoj te drugi OCD-ovi koji se bave zaštitom okoliša, omogućava dugovječnost projekta te njegov nastavak u konkretnom/drugačijem obliku.

Očekivane prepreke/barijere? Uvijek je pitanje motivacije i pronalaska pravog modela motivacije drugih dionika. Ovdje se pitanje motivacije može riješiti gotovim rješenjima koja se implementiraju kao ključ u ruke rješenje.

Kanali komunikacije? Izravno, direktnim kontaktom s odabranim institucijama. Neizravno, korištenjem kanala masovnih/općih medija kao prijenosnika informacija.

PREPORUKA 1:

Digitalnu verziju **Plavog priručnika** učiniti dostupnom za preuzimanje putem mrežnih stranica. Pripremiti infografike i jednostavna grafička rješenja koja komuniciraju najvažnije ishode Plavog projekta i najvažnije informacije (manje stručne, više namijenjene široj javnosti) i ponuditi ih ostalim institucijama/lokalnim zajednicama/ustanovama koje ih mogu koristiti za daljnji rad i informiranje stanovnika/turista/volontera.

KOMUNIKACIJSKI CILJEVI I PORUKE:

CILJ	KOMUNIKACIJSKE PORUKE
Očuvanje i održivo upravljanje morskom obalom od ključne je važnosti za budućnost primorske Hrvatske i svih njenih dijelova.	• Modele očuvanja i održivog upravljanja obalom zajednički razvijaju lokalna zajednica, OCD-ovi i struka • Odgovornost očuvanja i održivog upravljanja obalom pada na sve stanovnike primorske Hrvatske
DKU projekti osnažuju ljudske resurse i kapacitete volontera.	• Potrebno je pronaći modele volonterskog rada stručnih ustanova, kao što je Vef, te osnaživanja ljudskih kapaciteta OCD-ova • Suradnja visokoškolskih i znanstvenih ustanova i OCD-ova osigurava kvalitetne projekte i osnaživanje studenata, budućih znanstvenika i djelatnika
Jačanje prepoznatljivosti Udruge Argonauta i MOC-a Pula kao referentnih točaka brige o okolišu.	• Argonauta u Dalmaciji i MOC Pula u Istri nositelji su održivog razvoja i očuvanja obale te ključni dionici osnaživanja ljudskih kapaciteta volontera • Argonauta i MOC Pula, svaki sa svoje strane, trebaju osigurati nacionalnu prepoznatljivost kao referentna mjesta
Jačanje prepoznatljivosti VFSZ kao društveno aktivne institucije.	• Edukacije koje VFSZ provodi izravno utječu na kvalitetu života lokalnih zajednica te održivo upravljanje obalom • Prijenos znanja prema volonterima može se odvijati kontinuirano
Projekti i aktivnosti kojima će se ostvariti postavljeni ciljevi	
• Medijske aktivnosti (brifinzi, direktna komunikacija, intervjui, kampanje publiciteta, konferencije za medije i sl...) • Izravna komunikacija sa svim dionicima • Izravna komunikacija s medijima (lokalnim i nacionalnim) • Stvaranje mreže promotora projekta • Kreiranje studija slučaja i stručnih radova • Kreiranje javno dostupnih digitalnih priručnika, infografika i sličnog materijala • Otvaranje suradnje s uredima HTZ-a u primorskoj Hrvatskoj • Otvaranje suradnje s lokalnom zajednicom za sve dodatne aktivnosti	

Vlastiti kanali

a. **Internetska stranica** <https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/>

Internetska stranica <https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/> na jednome mjestu objedinjuje sve informacije vezane uz Plavi projekt, sa svim vijestima i novostima vezanim uz projekt. Ovo web mjesto treba redovito održavati novim informacijama, i nakon završetka trajanja projekta postaviti sve relevantne ishode, publikacije i priručnike na njega.

Aktivnosti	Zaduženja/ osobe	Alati	Datum	Pokazatelji uspjeha	Opis
Redovito ažuriranje i održavanje internetske stranice https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/	Udruga Argonauta	Priprema sadržaja za internetsku stranicu (novosti s projekta, događanja vezana uz projekt, edukacije/konferencije/paneli vezani uz projekt)	Redovito / po potrebi	Broj pripremljenih tekstova	Ovdje je ključno razviti i redovito komunicirati sadržaj vezan uz projekt. To uključuje (ali nije ograničeno na): • Redovite informacije vezane uz projekt – praćenje svih pojedinih faza projekta; komunikacija događanja i predstavljanja; najave; redoviti izvještaji • Studije slučaja koje omogućavaju bolje razumijevanje projekta (kratke studije slučaja o samom projektu društveno korisnog učenja, dogovoreni ishodi i gotov materijal, materijal za jednostavno kopiranje strukture projekta za druge OCD-ove) • Upitnici i ankete • Promotivni materijal vezan uz projekt • Press materijal vezan uz projekt (sukladno pojedinim fazama projekta)
	Udruga Argonauta	Postavljanje novog sadržaja na stranicu	Redovito / po potrebi	Količina novopostavljenog sadržaja	
	Udruga Argonauta/ TBD	Priprema i postavljanje priručnika, postera, vizualnih i edukativnih materijala koji ostale institucije mogu lako preuzeti/uključiti na svoje mrežne stranice	Redovito	Količina novopostavljenog sadržaja	
Redovito ažuriranje i održavanje Facebook stranice Plavog projekta	Udruga Argonauta/ TBD	Priprema sadržaja za Facebook stranicu (novosti s projekta, događanja vezana uz projekt, edukacije/konferencije/paneli vezani uz projekt)	Redovito / po potrebi	Broj pripremljenih tekstova	Facebook stranica jednostavan je, jeftin i učinkovit način brze promocije aktivnosti vezanih uz Plavi projekt, ali i njegove ishode. Važno je redovito komunicirati novosti vezane uz projekt prema javnosti, ali i teme koje se dotiču aktivnosti Plavog projekta. Facebook stranica također omogućava komunikaciju sa stručnom javnosti i volonterima te zadržavanje pažnje javnosti na aktivnostima vezanim uz OCD-ove i aktivnosti plavog Projekta. Facebook stranica omogućava učinkovitu komunikaciju s lokalnim stanovništvom te brzu diseminaciju ishoda projekta prema stručnim i širim javnostima.
	Udruga Argonauta/ TBD	Održavanje stranice/komunikacija sa sudionicima i volonterima/ nadogradnja stranice s novostima i nakon završetka projekta	Redovito / po potrebi	Količina novopostavljenog sadržaja	

b. Provedba ankete / evaluacija

S obzirom na specifičnost projekta, važno je imati mjerljive rezultate zadovoljstva, ispunjenih očekivanja i mogućnosti unaprjeđenja DKU projekata u budućnosti. Preporuka je da se

anketa provede na svim sudionicima projekta, primarno nastavnicima/znanstvenicima od kojih se očekuje veća razina uključenosti u projekte ovog tipa, ali i na ostalim sudionicima (OCD-ovi uključeni u projekt, studenti).

Aktivnosti	Zaduženja/osobe	Alati	Datum	Pokazatelji uspjeha	Opis
Izrada evaluacijskog upitnika za nastavnike/znanstvenike/stručnjake uključene u projekt	VEF	Online upitnik/anketa	Prije završetka projekta	Distribucija evaluacijskog upitnika	Evaluacijski upitnik s najviše 10 pitanja, distribuiran na adrese znanstvenika i stručnjaka koji su u projektu sudjelovali i koji bi potencijalno bili voljni sudjelovati u DKU projektima u budućnosti
Izrada evaluacijskog upitnika za OCD-ove u projektu	VEF	Online upitnik/anketa	Prije završetka projekta	Distribucija evaluacijskog upitnika	Evaluacijski upitnik s najviše 10 pitanja distribuiran na adrese djelatnika OCD-ova koji su u projektu sudjelovali i koji bi bili voljni sudjelovati u DKU projektima u budućnosti
Izrada evaluacijskog upitnika za studente	VEF	Online upitnik/anketa	Prije završetka projekta	Distribucija evaluacijskog upitnika	Evaluacijski upitnik s najviše 10 pitanja distribuiran na adrese studenata koji su u projektu sudjelovali i koji bi bili voljni sudjelovati u DKU projektima u budućnosti

c. Diseminacija rezultata prema drugim (sekundarnim) ciljnim javnostima

Gotovi priručnici, poster, plakati i sličan edukativan materijal može pomoći dugovječnosti

projekta te njegovoj nadogradnji u budućnosti. Većina materijala trebala bi biti dostupna u obliku digitalnog preuzimanja na stranici <https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/>.

Aktivnosti	Zaduženja/osobe	Alati	Datum	Pokazatelji uspjeha	Opis
Diseminacija rezultata Plavog projekta prema drugim (sekundarnim) ciljnim javnostima	TBD	Postavljanje priručnika u digitalnom obliku na stranice https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/	Prije završetka projekta	Postavljanje priručnika za digitalno preuzimanje	Gotov stručni priručnik postavljen na mrežnim stranicama Argonauta
	TBD	Komunikacija s lokalnim vlastima/lokalnim turističkim zajednicama oko korištenja priručnika u njihovoj turističkoj usmjerenosti komunikaciji	Prije završetka projekta	Slanje digitalne verzije priručnika	Slanje gotovog priručnika u digitalnom obliku na adrese ureda lokalne vlasti i lokalne turističke zajednice kako bi se koristio u komunikaciji prema lokalnom stanovništvu/turistima
	TBD	Izrada postera i plakata za digitalno preuzimanje	Prije završetka projekta	Postavljanje postera i plakata za digitalno preuzimanje	Postavljanje postera i plakata za digitalno preuzimanje na mrežne stranice Argonauta. Plakat bi trebao biti sažetak svih ishoda navedenih u priručniku; napravljen na jednostavan i shvatljiv način, a svrha mu je diseminacija rezultata Plavog projekta prema općim javnostima (lokalno stanovništvo) i turistima/posjetiteljima.
	TBD	Slanje postera i plakata za digitalno preuzimanje	Prije završetka projekta	Slanje postera i plakata za digitalno preuzimanje	Slanje postera i plakata u digitalnom obliku na adrese ureda lokalne vlasti i lokalne turističke zajednice kako bi se koristio u komunikaciji prema lokalnom stanovništvu/turistima. Slanje postera i plakata na adrese lokalnih i nacionalnih medija, zajedno s rezultatima projekta.

d. Kontinuirana stručna podrška realizaciji projekta

Gotovi priručnici, poster, plakati i sličan edukativan materijal može pomoći dugovječnosti projekta te njegovoj nadogradnji u budućnosti. Većina materijala trebala bi biti dostupna u obliku digitalnog preuzimanja na stranici <https://www.argonauta.hr/plavi-projekt/>.

Aktivnosti	Zaduženja/ osobe	Alati	Datum	Pokazatelji uspjeha	Opis
Diseminacija rezultata Plavog projekta prema drugim (sekundarnim) ciljnim javnostima	TBD	Završna kampanja publiciteta	Prije završetka projekta	Slanje rezultata projekta na adrese lokalnih i nacionalnih medija Slanje gotovih materijala na adrese lokalnih i nacionalnih medija	Sve konačne rezultate projekta, što znači priručnik, digitalne materijale, plakate, postere i sličan materijal, uključujući rezultate projekta i rezultate ankete, poslati medijima, lokalnim i nacionalnim, s naglaskom na važnost projekata ovog tipa. Prilikom slanja svakako uključiti aktualne podatke vezane uz elemente projekta (kritična staništa: ugroženost i stanje; ponašanje u susretu s dupinima/ kornjačama; prva pomoć dupinima/kornjačama), za lokalno stanovništvo i posjetitelje.
		Plasiranje tema		Plasiranje tema vezanih uz Plavi projekt u medije Plasiranje tema vezanih uz važnost DKU projekata općenito Plasiranje tema vezanih uz ekologiju i očuvanje okoliša u lokalne i nacionalne medije	
		Završna tiskovna konferencija	Prije završetka projekta	Završna konferencija za medije (lokacija TBD) s predstavljanjem rezultata Objave u relevantnim nacionalnim i lokalnim medijima	Projekt, ostvarene ciljeve i ishode treba predstaviti medijima na završnoj konferenciji. To je i prilika da se predstave svi materijali, brošure, plakati i ostali materijal koji želimo imati kao ishod projekta i komunikacije.

ŠIBENSKI
PORTAL

Naslovnica > Šibensko-kninska županija > Murter

Studenti veterine na Murteru proučavali dupine u sklopu 'Plavog projekta'

Autor: Š.P. · 31. ožujak, 2019, 19:44

f

t

+

p

Svidja mi se 0

Petnaest studenata Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u pratnji profesora posjetilo je ovaj vikend Murter zajedno s predstavnicima Morskog obrazovnog centra Pula te volonterima u svrhu terenske nastave u sklopu 'Plavog projekta'

Studenti su petak odradili uvod u terensku nastavu te su tako ponovili znanja usvojena na navedenim kolegijima, ali se i pripremili za ispliv brodom i monitoring dupina. Na monitoring dupina studenti su se uputili u subotu iz luke Hramina u Murteru s dva broda koja su isplovila u različitim pravcima u potrazi za dupinima.

Dupini su se pojavili u blizini uzgajališta orada i brancina nedaleko otoka Vrgade već nakon nepunih sat vremena od isplovljavanja. Studenti su cijelo vrijeme na brodu bilježili pojave dupina u aplikaciji CroDolphin, čije je unaprijeđenje također financirano kroz 'Plavi projekt'.

Subotu popodne studenti su proveli analizirajući fotografije, pregledavajući kataloga dupina koje vode profesori s Veterinarskog fakulteta uspoređujući fotografije kako bi utvrdili da li je uočena neka od jedinki koja je zabilježena prilikom prošlih izlazaka na teren od strane profesora VEF-a.

Rad na razvoju studentskih projekata odvijao se tijekom jutra u nedjelju, pri čemu su mentori iz Argonauta kroz neformalne metode učenja studente uveli u praksu po pitanju razvoja i provedbe projekata, analizirajući jedan od projekta Argonauta te kroz različite interaktivne zadatke. Studenti su na kraju dana unutar svojih grupa započeli s razvojem osobnih projekata te su im predstavljeni koraci koje trebaju poduzeti kako bi se projekt uistinu i realizirao. Realizacija studentskih projekata očekuje se do kraja akademske godine.

REGIONAL EXPRESS
NEZAVISNI ISTARSKI PORTAL

FILM POD ZVJIZE
65. PULSKI FILMSKI FEST
14. - 22. 7. 2018.
www.pulofilmfestival.hr

NASLOVNICA POLITIKA CRNA KRONIKA KULTURA SPORT GOSPODARSTVO

Studenti će u Puli učiti o morskim kornjačama

ZAPOČEO PLAVI PROJEKT VETERINARSKOG FAKULTETA U ZAGREBU

Na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu održano je predstavljanje projekta „Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu“ koji je započeo u travnju 2018.

Svrha projekta je dati priliku studentima veterine za angažman u društveno korisnim projektima očuvanja morskog okoliša. Kroz projekte u sklopu nastave, a u suradnji s organizacijama civilnoga društva studenti detektiraju potrebe zajednice i kroz kolegije izrađuju potencijalna rješenja - projekte kroz koje će se angažirati u lokalnoj zajednici.

U sklopu ovog konkretnog projekta detektirane su teme koje su zanimljive studentima, a donijet će korist zajednici kroz edukaciju o metodama praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja, morskih kornjača i dupina.

Terenski rad tijekom projekta odvijat će se u Morskom obrazovnom centru – Aquarium Pula te na Murteru. Pulski dio edukacija bit će fokusiran na morske kornjače te će studenti u teoretskom i praktičnom dijelu proći gradivo izrade protokola praćenja i spašavanja morskih zaštićenih životinja do praktične primjene prilikom ispliva morskim brodicama. Nakon edukacije osmislić će konkretne projekte primjenjive u zajednici i provesti ih u djelo na području Istarske županije. Na radionicama u Murteru studentski će se fokusirati na dupine, i educirati se o izradi protokola za praćenje, bilježenju pojavnosti zaštićenih morskih životinja - datum, vrijeme, zemljopisna pozicija, broj životinja, dobne kategorije, meteorološkim uvjetima i ljudskom utjecaju (pomorski promet, turistička i ribarska djelatnost), osnovama fotografiranja zaštićenih morskih životinjskih vrsta te opisu prijetnji tijekom boravka u prirodi i slično. Nakon edukacija, studenti će također osmislići projekte za stanovništvo obalnih i otočnih zajednica na cijelom području hrvatske strane Jadrana te ih odraditi u suradnji s lokalnim udrugama, školama i sličnim ustanovama.

Partneri na ovom projektu omogućit će studentima potpuno novi pristup učenju od onoga na koji su navikli, te time potaknuti njihovo aktivno i svrhovito sudjelovanje u životu lokalne zajednice svojim stručnim doprinosom.

Na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu također će biti opremljen Edukacijski centar o zaštićenim morskim životinjama i društveno korisnom učenju kako bi studenti imali adekvatan prostor u kojemu mogu održavati edukacije te tako nastaviti s građanskim angažmanom u području zaštite morskih životinja.

Za sve informacije o projektu pratite službenu Facebook stranicu Plavog projekta (<https://www.facebook.com/plaviprojekt/>) ili web stranicu udruge Argonauta (<http://www.argonauta.hr>).

Projekt traje 18 mjeseci (do listopada 2019.), sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018, 21 Kn, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 Kn. Nositelj projekta je Udruga Argonauta iz Murtera, a partneri na projektu su Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Morski obrazovni centar Pula. Projekt se provodi na području Šibensko- kninske, Zagrebačke i Istarske županije. (REX)

Objavljeno 07/06/18 u 08:32 PM umutar kategorije Naslovnica • Ekologija • Znanost •

GLAS
ISTRE

PRATITE NAS NA

f

t

Gospodarstvo

Zagrebački studenti ovaj će vikend provesti uz dupine

Prva od dvije terenske nastave projekta o očuvanju morskog okoliša studenata veterinarstva

Autor: Ivona Amidžić · 28.03.2019

Ovaj vikend u Murteru provest će se prva od dvije terenske nastave studenata Veterinarskog fakulteta u Zagrebu u sklopu projekta "Plavi projekt- doprinos razvoju programa DKU na VFZS-u" kojeg provodi udruga Argonauta u partnerstvu s Veterinarskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu te Morskim obrazovnim centrom Pula, piše [Šibenik In](#).

Provedba projekta počela je u travnju 2018., a svrha projekta je studentima veterine dati priliku za angažman u društveno korisnim projektima očuvanja morskog okoliša. Kroz projekte u sklopu nastave, a u suradnji s organizacijama civilnoga društva studenti detektiraju potrebe zajednice i kroz kolegije izrađuju potencijalna rješenja – projekte kroz koje će se angažirati u lokalnoj zajednici.

U sklopu ovog konkretnog projekta detektirane su teme koje su zanimljive studentima, a donijet će korist zajednici kroz edukaciju o metodama praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja, morskih kornjača i dupina.

Osim Murtera, studenti će posjetiti i Pulu te Morski obrazovni centar – Aquarium Pula sredinom travnja ove godine

Studenti će projekte razvijati kroz odabrane mentorske programe:

1. Obilazak kritičnih staništa u zimskim mjesecima – Kako pomoći pothlađenim morskim kornjačama?
2. Morska patrola – Kako dojaviti opažanje dupina/morskih kornjača?
3. Dolphin/sea turtle friendly ponašanje
4. Pronalazak ozlijeđene/bolne morske kornjače – Što napraviti?
5. Uginuli dupin/morska kornjača – Što, kako i zašto napraviti?

Tema radionice u Murteru fokusirat će se na dupine te će studenti biti educirani o izradi protokola za praćenje, bilježenju pojavnosti zaštićenih morskih životinja (datum, vrijeme, zemljopisna pozicija, broj životinja, dobne kategorije), meteorološkim uvjetima i ljudskom utjecaju (pomorski promet, turistička i ribarska djelatnost), osnovama fotografiranja zaštićenih morskih životinjskih vrsta, opisu prijetnji tijekom boravka u prirodi i slično.

Najzanimljiviji dio terena u Murteru zasigurno će biti monitoring dupina na koji studenti kreću u subotu, 30. ožujka 2019. u 8.30 sati iz uvala Hramina u Murteru. Nakon edukacija, studenti će uz pomoć mentora iz udruge Argonauta također osmislići vlastite grupne projekte za stanovništvo obalnih i otočnih zajednica na cijelom području hrvatske strane Jadrana. Studenti će svoje projekte implementirati do kraja akademske godine u suradnji s lokalnim udrugama, školama i sličnim ustanovama.

Za sve informacije o projektu pratite službenu Facebook stranicu Plavog projekta ili web stranicu udruge Argonauta

Projekt traje 18 mjeseci, odnosno do listopada 2019. godine, sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018,21 kuna, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 kuna.

Nositelj projekta je Udruga Argonauta iz Murtera, a partneri na projektu su Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Morski obrazovni centar Pula. Projekt se provodi na području Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije.

(Šibenik In)

foto: pixabay (ilustracija)

Tagovi: dupini, murter, plavi projekt, terenska nastava, vikend, zagrebački studenti,

GLAS
ISTRE

PULA ISTAR CRNA KRONIKA HRVATSKA SVIJET SPORT KULTURA LIFESTYLE

ROVINJ

Studenti veterine predstavili Projekt Udruge Argonauta: EDUCIRATI JAVNOST O UGROŽENOSTI DUPINA I KORNJAČA

08.06.2019 11:21 | Autor: Aleta BRATTONI

Učenici su saznali kako na Sredozemlju živi osam vrsta dupina, dok na istarskom području obitava samo jedna, točnije dobri dupin. Što se pak tiče kornjača, najčešće ćemo u Jadranskom moru naći na glavatu želvu

Studenti Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Emanuel Budicin, Ellen Denise Lasek i Lana Zovko, u sklopu projekta pod nazivom "Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja na Veterinarskom fakultetu", posjetili Srednju školu Zvane Črnje kako bi tamošnjim učenicima predstavili svoj rad. Radi se o projektu koji traje 18 mjeseci i završava s listopadom ove godine.

Angažman u društveno korisnim projektima

Njegov je nositelj Udruga Argonauta iz Murtera, dok su partneri Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Morski obrazovni centar Pula. Provodi se na području Šibensko- kninske, Zagrebačke i Istarske županije, a sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018, 21 kuna, dok je njegova ukupna vrijednost 1.004.727,31 kunu.

Na stranicama Veterinarskog fakulteta u Zagrebu naznačeno je kako je svrha projekta dati priliku studentima veterine za angažman u društveno korisnim projektima u području očuvanja morskog okoliša, a kako saznajmo od njegovih studenata, projekt se izvodi u nekoliko grupa pri čemu svaka od njih izabire temu i način njene provedbe.

- Mi smo odabrali educirati javnost o ugroženosti dupina i kornjača, te im objasniti kako im pristupiti ako su ozlijeđene, kako im pružiti prvu pomoć, objasnili su Emanuel, Ellen Denise i Lana.

U Rovinju su boravili tri dana tijekom kojih su gostovali na lokalnom radiju i televiziji, dok su posljednjeg dana interaktivnim predavanjem educirali učenike SŠ Zvane Črnje koji su pažljivo upijali sve informacije. Saznali su kako na Sredozemlju živi osam vrsta dupina, dok na istarskom području obitava samo jedna, točnije dobri dupin. Što se pak tiče kornjača, najčešće ćemo u Jadranskom moru naći na glavatu želvu.

- Primijetite li ozlijeđenog ili uginulog dupina ili kornjaču, najbitniji je korak nazvati 112, nakon čega ćete biti preusmjereni dalje, objasnili su studenti u svojoj zanimljivoj i poučnoj prezentaciji.

Dupini najčešće ugibaju u mrežama

Publici su približili i korake koje moraju poduzeti u slučaju pronalaska nasukanog dupina, što primjerice uključuje akcije poput polijevanja vodom. Ako je pak, neka od ovih ugroženih životinja uginula, Veterinarski je fakultet taj koji provodi istraživanja o uzroku uginuća, a kako saznajmo od studenata koji su gostovali u Rovinju, to je kod dupina najčešće zbog gušenja uslijed zaplitanja u ribarske mreže, ali uzrok također mogu biti ostali ribolovni alati i propeler, dok kod kornjače, uza sve navedeno, možemo dodati i plastične vrećice koje često zamijene za svoju hranu, meduze.

Srednjoškolarce su upoznali i s aplikacijom CRODolphin, sustavom praćenja morskih sisavaca pomoću koje osoba, ako vidi dupine, može putem aplikacije to zabilježiti pri čemu se očitavaju točne koordinate koje se zatim šalju stručnjacima kako bi mogli što kvalitetnije pratiti i identificirati pojedine jedinke.

Za kraj, podijelili su i bookmarke s podsjetnikom s predavanja, ujedno i glavnom porukom koja glasi: "Pronađete li ozlijeđenog ili uginulog dupina ili morskog kornjaču, nazovite 112".

Tereniski rad tijekom projekta odvijat će se u Morskom obrazovnom centru – Aquarium Pula te na Murteru. Pulski dio edukacija bit će fokusiran na morske kornjače te će studenti u teoretskom i praktičnom dijelu proći gradivo izrade protokola praćenja i spašavanja morskih zaštićenih životinja do praktične primjene prilikom ispolva morskim brodicaima. Nakon edukacije osmisli će konkretne projekte primjenjive u zajednici i provesti ih u djelo na području istarske županije.

Rad na razvoju studentskih projekata odvijao se tijekom jutra u nedjelju, pri čemu su mentori iz Argonaute kroz neformalne metode učenja studente uveli u praksu po pitanju razvoja i provedbe projekata, analizirajući jedan od projekata Argonaute te kroz različite interaktivne zadatke. Na kraju dana studenti su unutar svojih grupa započeli s razvojem osobnih projekata te su im predstavljeni koraci koje trebaju poduzeti kako bi se projekt uistinu i realizirao. Realizacija studentskih projekata očekuje se do kraja akademске godine.

Projekt traje 18 mjeseci (do listopada 2019.), sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u iznosu od 854.018, 21 Kn, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1.004.727,31 Kn. Nositelj projekta je Udruga Argonauta iz Murtera, a partneri na projektu su Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Morski obrazovni centar Pula. Projekt se provodi na području Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije.

Što je društveno korisno učenje?

Društveno korisno učenje je učenje kroz zalaganje u zajednici, objašnjava Radin. "To je nešto između volontiranja i stručne prakse. Razlikuje se i od jednog i od drugog jer ima elemente teorijske nastave na fakultetu, element smišljanja projekta unutar zajednice i onda kritičku refleksiju o tome koliko je bilo uspješno ili nije", objasnila je.

BURZA NAUTIKE

HOME | NOVIŠTI | OPREMA | TESTOVI | RAZNO | SHOP | PRETPLATA

NAJNOVIJI OGLASI: as za spašavanje Lalizas 69 EUR; Marušić 16 pasara 470 2.800 EUR; Rio

NOVOSTI

Plavi projekt

5.3.2019

Koga nazvati pronađete li ozlijeđenu ili uginulu morsk kornjaču? Kome javiti da ste ugledali dupina i zašto je to bitno? Kako se aktivnije uključiti u rad civilnog društva i doprinijeti lokalnoj zajednici?

Odgovore na ova i mnoga druga pitanja daje nam **Plavi projekt** koji za cilj ima potaknuti interes i osposobiti studente veterinarske medicine za angažman na poslovima aktivne zaštite morskih životinja, prvenstveno morskih kornjača i dupina.

Projekt provodi **udruga Argonauta** iz Murtera u partnerstvu s Veterinarskim fakultetom u Zagrebu i Morskim obrazovnim centrom Pula, tj. centrom za oporavak morskih kornjača. U planu su radionice na Murteru i u Puli. U travnju 2019. godine u Centru za oporavak morskih kornjača studenti veterine učit će o praćenju populacija i zaštiti morskih kornjača. Po završetku radionica studenti će biti spremni sami obrađivati podatke i donositi zaključke o stanju populacija.

FAMA fama news

POČETNA | O NAMA | AUTOR BY FAMA | KONTAKT | GDJE SMO | E-MAIL KO

Plavi projekt za spas jadranskih dupina i kornjača

lipanj 7, 2018

Na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu predstavljen je "Plavi projekt - doprinos razvoju programa društveno korisnog učenja", koji je započeo u travnju.

NEDELJA 29. RUJAN 2019. - 17:16:12

MORSKI.HR

NASLOVNA | OBALA | OTOCI | NAUTIKA | RIBOLOV | KOLUMNE | M

Početna stranica | Šibenik | Studenti zagrebačkog Veterinarskog fakulteta na Murteru će učiti o dupinima i morskim...

ŠIBENIK | ŠIBENSKI ARHIPELAG | ŽIVI SVIJET JADRANA

Studenti zagrebačkog Veterinarskog fakulteta na Murteru će učiti o dupinima i morskim kornjačama

28.03.2019

Photo: Pixabay

MURTER – Ovaj vikend u Murteru provest će se prva od dvije terenske nastave studenata Veterinarskog fakulteta u Zagrebu u sklopu projekta "Plavi projekt- doprinos razvoju programa DKU na VFZS-u" kojeg provodi udruga Argonauta u partnerstvu s Veterinarskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu te Morskim obrazovnim centrom Pula.

Provedba projekta počela je u travnju 2018., a svrha projekta je studentima veterine dati priliku za angažman u društveno korisnim projektima očuvanja morskog okoliša. Kroz projekte u sklopu nastave, a u suradnji s organizacijama civilnoga društva studenti detektiraju potrebe zajednice i kroz kolegije izrađuju potencijalna rješenja – projekte kroz koje će se angažirati u lokalnoj zajednici, piše **ŠibenikIn**. U sklopu ovog konkretnog projekta detektirane su teme koje su zanimljive studentima, a donijet će korist zajednici kroz edukaciju o metodama praćenja populacija i liječenja zaštićenih morskih životinja, morskih kornjača i dupina.

Photo: Pixabay

Osim Murtera, studenti će posjetiti i Pulu te Morski obrazovni centar- Aquarium Pula sredinom travnja ove godine.

Studenti će projekte razvijati kroz odabrane mentorske programe: 1. Obilazak kritičnih staništa u zimskim mjesecima – "Kako pomoći pothlađenim morskim kornjačama? 2. Morska patrola – kako dojaviti opažanje dupina/morskih kornjača? 3. Dolphin/sea turtle friendly ponašanje 4. Pronalazak ozlijeđene/bolesne morske kornjače – što napraviti? 5. Uginuli dupin/morska kornjača – što, kako i zašto napraviti?

DODATNA VRIJEDNOST - EDUKACIJSKI CENTAR za društveno korisno učenje pri VFSZ-u

Uređenje Edukacijskog centra za društveno korisno učenje pri Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Otvaranjem Edukacijskog centra osigurali smo prostor na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu gdje će se moći provoditi projekti društveno korisnog učenja. Centrom će se koristiti nastavnici i studenti VFSZ-a radi prenošenja znanja te diseminacije rezultata projekta. Otvaranjem centra osigurava se održivost programa DKU-a na VFSZ-u jer će studenti u mjestu studiranja imati adekvatan prostor u kojemu mogu održavati edukacije te tako nastaviti s građanskim angažmanom u području zaštite morskih životinja.

Time se osigurava održivost DKU-a jer na Veterinarskom fakultetu postoji prostor u kojemu studenti mogu održavati edukacijske radionice za različite ciljne skupine i nakon završetka projekta, bez troška najma prostora, putovanja, nabave materijala i sl.

U centru će biti trajno smješteni i svi materijali potrebni za provođenje edukacija. Radovi na uređenju edukacijskog centra uključili su manje adaptacije prostora, opremanje pokretnim odgovarajućim namještajem te implementaciju idejnih rješenja interpretacijskog tima. Kako bi dodatno osigurali održivost Centra, Argonauta, MOC i VFSZ pratit će natječaje te u partnerstvu prijavljivati projekte s ciljem popularizacije znanosti.

Studenti su na kraju svojih evaluacijskih obrazaca ponudili i savjete za nositelje (sveučilišne nastavnike) i partnere Plavog projekta za neke buduće projekte:

Još više novih projekata u koje bi bilo uključeno još više studenata.

Češća organizacija ovakvih projekata sa studentima.

Projekt o invazivnim vrstama u Jadranu.

Malo brža komunikacija i brže odobrenje izvedbe nekih stavaka.

Provjeriti rade li svi članovi tima svoj posao.

Bolja raspodjela vremena, jasnije definiranje projekta prilikom predstavljanja.

Opsežnija radionica o pripremu i izvedbi projekta kako bi provedba projekta studentima bila što lakša

investirati u kreativne ideje

PLAVIPROJEKT

